

Визначення поняття "пісенний дискурс"

Пісенний дискурс є невід'ємною складовою культурної та лінгвістичної спадщини суспільства, яка відображає думки, почуття та ідеї людей через музичний медіум. У світлі сучасних досліджень, важливо визначити поняття "пісенний дискурс", розкривши його сутність, характеристики та роль у формуванні культурного простору.

Пісенний дискурс – це специфічна форма комунікації, що використовує мову музики для вираження і передачі інформації, почуттів та емоцій. Він включає в себе текст пісні, мелодію, ритмічні структури та виконавське виконання, які спільно формують повідомлення або ідею, що передається аудиторії. Пісенний дискурс є складною системою, де мова, музика та виконавська майстерність взаємодіють, щоб створити специфічний культурний продукт [1].

Розглянемо характеристики пісенного дискурсу:

1. Мова пісні: Текст пісні визначає основне повідомлення або ідею, що передається слухачеві. Він може використовувати різні лінгвістичні прийоми, такі як метафори, символи, алегорії тощо, для підсилення емоційного впливу.

2. Музичні характеристики: Музика в пісенному дискурсі грає ключову роль у створенні атмосфери та емоційного відтінку. Мелодія, ритм та інструментальний супровід співпрацюють з текстом, підкреслюючи його сенс і створюючи комплексне враження.

3. Виконавська інтерпретація: Спосіб, яким виконавець виконує пісню, також має велике значення для сприйняття аудиторією. Емоційна інтонавання, вокальні техніки, а також міміка та жести можуть підсилити інтерпретацію тексту та передати додаткові смисли [2].

Найбільш поширена систематизація сучасної музики представляє три жанри, такі як поп, реп і рок.

Поп зазвичай характеризується як м'яка музика, що легко сприймається, спрямована на більшість аудиторії. Це універсальні, легкі пісні, які підходять більшості слухачів, незважаючи на різні

музичні вподобання. Така музика часто запозичує елементи інших жанрів і піджанрів. Основна функція поп-музики – впливати на слухача, на його емоції і почуття [44, с. 142]

Реп – жанр з оповідною функцією, що характеризується як ритмічний і римований речитатив у поєднанні з музикою. Лірика раніше була соціально орієнтований, з автобіографічними елементами, але в кінцевому підсумку втратила своє значення через комерційний успіх [3].

Рок – музика зазвичай має складну музичну структуру і особливі електричні інструменти. Більшість текстів рок-музики соціально орієнтовані. Основна функція року – це закликати до дії, щоб вплинути на цінності і спосіб життя аудиторії [3].

Пісенний дискурс відіграє важливу роль у формуванні культурного простору суспільства. Він є не лише засобом розваги, але й засобом вираження ідентичності, соціальних поглядів, політичних переконань та інших культурних аспектів. Пісні часто стають символами епохи, відображаючи дух часу та реакцію суспільства на події та явища. Крім того, пісенний дискурс може відігравати роль засобу соціалізації, передаючи цінності та норми поведінки через музичний контекст.

Отже, пісенний дискурс є складною та багатогранною формою комунікації, яка поєднує мову, музику та виконавське мистецтво для вираження і передачі ідей та емоцій. Вивчення пісенного дискурсу дозволяє краще розуміти культурний контекст та соціальні процеси, що відбуваються в суспільстві, а також розкриває значення музичного мистецтва в житті людей.

Список літератури

1. Rost M., Candlin CN. *Listening in Language Learning*. London: Routledge. 2014. p. 296.
2. Warschauer M., Kern R. *Network-based language teaching: Concepts and practice*. Cambridge: *Cambridge University Press Applied Linguistics Series*. 2000. 256 p.
3. Beaugrande R.A. *New foundations for a science of text and discourse*. United States. 1997. P. 142–151.

Лексичні та лексико-синтаксичні вербалізатори часу у функції обставини

Час є однією з базових категорій філософії, культурології, мовознавства. Це фундаментальна форма фізичного існування, невід’ємна риса буття. Час не підконтрольний людині. Як і решта елементів об’єктивної дійсності, вона відбивається у свідомості, отже, в людській мові, і, звісно, в літературних творах. Над розумінням часу працювали Платон, Арістотель, Августин, І. Кант. Для робіт сучасних філософів характерне розрізнення реального, перцептивного та концептуального часу. Науковий доробок вітчизняних і зарубіжних мовознавців стосовно дослідження часу значний з точки зору: опозиції понять концептуального та лінгвістичного часу [8]; пов’язаності часу з простором та текстом у контексті розвитку англійської мови та процесів глобалізації [5]; проспекції та ретроспекції у художньому тексті [4]; часового символізму [1]; темпоральної локалізації я-адресата в художньому дискурсі [3]; оцінних значень дейктичних прислівників часу [2]; відображення часу в граматичних категоріях дієслова [6]. Ми доповнюємо зазначений вище науковий пошук в аспекті встановлення різнорівневих мовних засобів вираження категорії часу у визначеному художньому дискурсі сучасної англійської мови.

Мета цієї частини дослідження – встановлення лексичних та лексико-синтаксичних вербалізаторів часу у функції обставини в художньому дискурсі сучасної англійської мови. **Матеріалом** дослідження став корпус мовних засобів реалізації категорії «час» у романі Дена Брауна «Втрачений символ» [7].

У досліджуваному матеріалі **лексичні вербалізатори часу у функції обставини**, якими є **прислівники часу**, є високочастотними – вони зафіксовані у 1775 контекстах. Ми розглядали прислівники часу у кількох площинах: 1) площини **збігу** з часовою координацією спостерігача - *now, still, today, tonight*; 2) площини **передування** часовій координації спостерігача: *already, before, recently, yesterday, yet*; 3) площини, яка **йде за** часовою координацією спостерігача: *later, sooner, then*. Найвищою частотністю характеризується **now** (622), найнижчою – **frequently, late, rarely** – по одному контексту. Наприклад: “Robert Langdon was now running.” [7, с. 43]. “Unfortunately, recently

you've been careless, and tonight, your most dangerous secret is about to be unveiled to the world.” [7, с. 285] З-поміж *лексико-синтаксичних вербалізаторів часу у функції обставини*, якими є прислівникові фрази, найвищою частотністю характеризуються комбінації з *ago* – 68 контекстів. Наприклад: “The fifty-eight-year-old philanthropist, historian, and scientist had taken Langdon under his wing nearly thirty years ago, in many ways filling the void left by Langdon’s father’s death.” [7, с. 20].

Перспективою цієї наукової розвідки вважаємо розгляд альтернативних способів вираження часу за допомогою виразів на кшталт *be going to do*, *be about to do*, *be on the point of doing*, а також вивчення категорії часу в іншому дискурсі або жанрі художньої літератури.

Список літератури

1. Авраменко С. Р. Час у романі Енн Тайлер "Навігація по зірках". Гуманітарний вісник. Серія: Іноземна філологія: Всеукр. зб. наук. Праць. Черкаси : ЧІТІ, 2001. Ч. 5. С. 5 – 8.
2. Білецька Т. Оцінні значення дейктичних прислівників часу. *Мова і культура*. Київ, 1996. С. 144–151.
3. Гнатковська О. Темпоральна локалізація я-адресата в художньому дискурсі. Науковий вісник Чернівецького університету. 2005. Вип. 196. С. 158–166.
4. Мерлич В.О. Мовні засоби реалізації проспекції та ретроспекції в романі Зельди Фіцджеральд “Save me the Waltz” : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня магістра філології : 10.02.04. Миколаїв, 2019. 16 с.
5. Рубашова Л.М. ЧАС, ПРОСТІР ТА ТЕКСТ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/10986/25-Rubashova.pdf?sequence=1>
6. Соколова С. О. Час та його відображення в граматичних категоріях дієслова. Мовознавство. Київ, 1995. № 4 – 5. С. 11 – 17.
7. Brown D. The Lost Symbol. London, 2010. 672 p.
8. Merkiybayev T., Seisenbayeva Zh. Oppositions in the conceptual and linguistic category of time. URL: <https://www.redalyc.org/journal/310/31057290006/html/>

Мар'яна Олійник

Науковий керівник – доц. Король А. А.

Особливості перекладу німецького роману

Ізабель Абеді «Шепіт»

Дослідження оригіналу німецького твору «Шепіт» Ізабель Абеді та його перекладу Марини Волкової **актуальне** для вивчення взаємозв'язку між літературними традиціями різних країн та ефективності адаптації українського читача до міжнародних літературних творів.

Матеріалом нашого компаративного аналізу став німецький роман І. Абеді «Шепіт» / «Whisper» та його переклад українською мовою, виконаний Мариною Волковою. **Мета** дослідження полягала у вивченні особливостей перекладу досліджуваного роману з німецької мови українською з урахуванням збереження неповторного стилю та емоційної напруженості оригіналу.

Ізабель Абеді – письменниця, що відома своїм унікальним стилем та здатністю створювати захоплюючі сюжети, що поєднують реальність і фантазію. Роман «Шепіт» – це яскравий приклад її таланту, де вона вміло вплітає магію, таємницю і кохання у вишуканий літературний твір. Суть роману полягає в розкритті історії двох закоханих – Ноя і Давида, які зіштовхуються з внутрішніми конфліктами та таємницями минулого. Їх подорож у світ фентезі та духів розкриває перед ними не лише таємниці селища, але й їхні власні страхи та прагнення. Переклад твору «Шепіт» Ізабель Абеді українською мовою, виконаний Мариною Волковою, відзначається вдалим відтворенням особливостей оригіналу, зберігаючи ефективність порівнянь та виразність образів як у німецькому, так і в українському текстах. Наприклад, опис вигляду чи стану персонажів у перекладі виконується за допомогою порівнянь, які допомагають створити живописні образи. Українським еквівалентом для фрази «*Bleich wie der Mond*» [2] стає «*блідий як місяць*», що передає ефект порівняння та змальовує вигляд персонажа з відповідним емоційним навантаженням. Також в українському перекладі успішно передається емоційний стан персонажів через виразність порівнянь, наприклад «*Wie einen Frosch im Hals herunterschlucken*» [2] у німецькому оригіналі перекладено як «*як жабу в горло проковтнути*» [1, с. 8], що передає відчуття

легкості виконання дії та відображає емоційний стан персонажа. Приклади створення аналогій у вигляді природних явищ також ефективно передаються українською мовою. Наприклад, «*Wie ein schwarzes Loch verschwendend*» [2] перекладачка передала як «*зникати наче в чорній дурі*», що зберігає ідею великого, неочікуваного зникнення за допомогою природного образу. Важливо зазначити, що український переклад вдало відтворює не лише зовнішній вигляд чи емоційний стан персонажів, а й вираження стосунків та впливу: «*Als wäre sein Leben ein Sumpf und ich der Strohalm*» [2] українською перекладається як «*наче його життя було трясиною, а я – соломинкою*» [1, с. 8], що передає образ важливості чи впливу одного елементу на інший. Варто зазначити, що одним із ключових аспектів роману є розвиток головних героїнь через їхні внутрішні переживання та почуття.

Аналіз оригіналу та його перекладу розкриває силу слова та його можливість трансформувати ментальні образи. У перекладі роману важливо зберегти не лише смисловий зміст, а й стиль, емоційний тон та атмосферу оригіналу. Одним із ключових аспектів успішності перекладу є здатність перекладача відчувати емоційну силу та глибину оригіналу, а також передати її у перекладі. Марина Волкова майстерно впоралася з цим завданням, зберігаючи магічну атмосферу та емоційний навантаження роману. Отже, роман «Шепіт» Ізабель Абеді – це твір, що захоплює своєю глибиною та емоційною насиченістю. А переклад роману Мариною Волковою є видатним досягненням в українській літературній сфері.

Список літератури:

1. «Шепіт» І. Абеді/пер. з нім. М.Волкової, 2021, Ранок, с. 272.
2. Abedi I. Whisper. URL: <https://www.goodreads.com/book/show/1599677.Whisper> (дата звернення: 14.02.2024).

Проблеми та особливості перекладу франкомовних коміксів

Комікси являють собою унікальне поєднання візуального мистецтва та літературного наративу, що дозволяє розповідати історії за допомогою послідовності зображень та тексту. Цей жанр має глибокі корені в історії та культурі, зокрема у французькій культурі, де він займає значне місце і вважається «дев'ятим мистецтвом» [1, с. 13]. Деякі науковці підкреслюють те, що відмінною рисою коміксів від інших жанрів літератури є характерні віконечка (хмаринки), де записують думки персонажа [2].

Особливістю коміксів є їх здатність передавати комплексні ідеї та емоції через взаємодію між текстом і зображеннями, що робить їх ефективним інструментом не лише для розваги, але й для освіти та культурної передачі.

Специфіка коміксів полягає в їх мовній та візуальній різноманітності, де кожен кадр, діалог і звуковий ефект мають значення, створюючи разом багатосаровий наратив. Важливим аспектом є секвенційність кадрів, яка керує ритмом розповіді та емоційним сприйняттям читача. Колір також відіграє ключову роль, допомагаючи передати атмосферу, настрої і символіку історії.

В контексті перекладу, комікси стикаються з унікальними викликами, оскільки потрібно зберегти сутність візуальних та текстових елементів у новому культурному та мовному контексті. Дотримуючись стратегії доместикації, як і форенізації, варто використовувати паралельні елементи цільової мови для створення лексичних елементів, що ще більше підкреслюють стилістичний вплив твору [3]. Це вимагає не лише мовної адаптації, але й

культурної чутливості, щоб зберегти гумор, ідіоматичні вирази та культурні посилання.

Звукові ефекти в коміксах часто використовуються для імітації звуків, які вони представляють (ономатопеї). Перекласти їх, зберігаючи суть звуку, може бути непросто, особливо коли фонетичні структури мови оригіналу та мови перекладу суттєво відрізняються. Наприклад, французькою звук поцілунку буде звучати як “smack”, а українською «чмок». А деякі звуки не завжди мають прями відповідники українською, отже, перекладач мусить відповідально підійти до цього моменту та знайти доцільний еквівалент.

Наприклад, у коміксі «Пригоди Астерікса» “splatch” – це звук ляпаса. В українській мові ми не маємо відповідника цього звуку, отож перекладач передав його звуком «кляч».

Зважаючи на все вищесказане, можна зробити висновок, що комікси є важливою частиною сучасної культури, що пропонує унікальні можливості для розповіді історій та культурного обміну. Вони вимагають від перекладачів глибокого розуміння як мовних, так і культурних контекстів, щоб успішно адаптувати ці твори для нових аудиторій. Комікси не лише розважають, але й відіграють помітну роль у освіті та культурній ідентифікації, підкреслюючи їх значення як форми мистецтва та комунікації.

Список літератури

1. Zanettin F. Comics in translation: an overview // Comics in Translation. Manchester: St. Jerome Publishing, 2008. P. 1-32.
2. Filippini, H., Glénat, J., Sadoul, N., & Varende, Y. Histoire de la bande dessinée en France et en Belgique des origines à nos jours. Grenoble: Éditions Jacques Glénat, 1979. 13.
3. Ставівка А. О. Функціональний аспект дослідження перекладу фонографічних стилізацій. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Іноземна філологія». Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2017. Вип. 86. С. 160–166.

Лексичні особливості англомовних та україномовних політичних промов

Політична промова слугує одним із передових засобів для передачі політичних, соціальних та економічних ідеологій. Вона дозволяє політикам чітко формулювати свої переконання та змінювати бачення громадськості. За Х.Я. Макович, Л.О. Вербицькою, Н.О. Капітан промова – це усний публічний виступ, призначений для поширення певної інформації та часткового контролю над думками, почуттями та волею аудиторії. Промова потребує підготовки, яка залежить від досвіду оратора та обставин, за яких відбуватиметься виступ [1]. Ю. Крапива наводить схожу дефініцію: „Політична промова – зв’язний потік мовлення, зазвичай заздалегідь підготовлений мовцем для того, щоб передати інформацію аудиторії стосовно певної події в політичному житті” [2].

Актуальність даної роботи пов’язана з потребою глибокого вивчення політичної промови як феномену, зважаючи на те, що мало що відомо про спільні та відмінні ознаки саме українських та англійських політичних промов.

Мета роботи – дослідження характерних особливостей текстів політичних промов, зокрема їх лексичної структури.

Відповідно до поставленої мети, перед нами постали такі завдання: визначити поняття політичної промови, провести її лексичний аналіз та порівняльний аналіз лексичних одиниць.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що виокремлені лексичні особливості можна використати для розуміння комунікативних стратегій, інтерпретацій політичного дискурсу та виявлення ідеологічних поглядів в промовах.

У процесі дослідження проаналізовано 40 політичних промов 2 чинних та 2 колишніх президентів України та США, а саме П.Порошенка, В.Зеленського, Д.Трампа та Д.Байдена. Усі лексичні одиниці було розподілено на певні групи: сталі вирази: *to step up*; аббревіатури: *ВВП, WTO, ISIS*; політична лексика: *член Ради Безпеки, Президент Генеральної Асамблеї, diplomats, право вето, sovereignty*,

law, the Senate; економічна лексика: *економічна інтеграція, економічна криза, poverty, infrastructure*; лексика для вираження ставлення до внутрішніх та зовнішніх ворогів: *російські найманці, екстремісти, орда терористів, бойовики, армія “тролів” і пропагандистів*; лексика для опису дипломатичних взаємовідносин з ЄС: *ОБСЄ, Європа, Європейська демократія, асоціація з ЄС*; військова лексика: *війна, анексія, casualties, refugee*; медична лексика: *пацієнти, healthcare workers, doctors, пандемія, локдаун, to be hospitalized for COVID*; загальноживана лексика: *план, земля, life, world*.

За результатами нашого дослідження, найбільшу часту слів займає загальноживана лексика 91.1% (П. Порошенко), 92.8% (В.Зеленський), 94.8% (Д. Трамп), 92.5% (Д.Байден), наступною у всіх чотирьох діячів йде політична лексика 4% (П.Порошенко), 2.3% (В.Зеленський), 2.2 % (Д.Трамп), 2.1% (Д.Байден), після того медична лексика 2% (Д.Байден), 0.6 % (Д.Трамп), 1.1 % (В.Зеленський), однак у П. Порошенка 0%. Далі можна чітко побачити частоту вживання військової лексики українським діячами 1.8% (П. Порошенко), 1.2% (В.Зеленський), однак, так не можна сказати про американських діячів 0.7% (Д.Трамп), 1.1% (Д.Байден). Кількість сталих виразів коливається від 0.1% (В.Зеленський), 0.3% (П. Порошенко), 0.7% (Д. Трамп) та аж до 1.1% (Д.Байден). Найбільше аббревіатур було використано В.Зеленським - 0.7%, 0.2% (П.Порошенко), 0.1% (Д.Трамп), 0.1% (Д.Байден).

Отже, політична промова є важливим засобом спілкування між політиком та громадськістю, тому важливо ретельно обирати лексичні та інші мовні засоби, які мають великий вплив на слухачів.

Список літератури

1. Макович Х.Я., Вербицька Л.О., Капітан Н.О. Словник термінів і понять з риторики. Львів, 2016. 140 с
2. Крапива, Ю. В., Крікун Д. А. Політична промова як різновид політичної комунікації. *Закарпатські філологічні студії. Ужгород* : Видавничий дім "Гельветика", 2019. С. 42-45.

Лінгвістичні та екстралінгвістичні засоби вираження експресивності у сучасній англійській мові (на матеріалі англомовного ток-шоу "The Ellen DeGeneres Show")

Відомо, що лінгвістичні та екстралінгвістичні засоби вираження експресивності є важливими поняттями у дослідженнях мовних засобів.

Екстралінгвістичні засоби аналізуються крізь призму невербальної комунікації, включаючи жести, міміку, погляди, а також використання візуальних ефектів і взаємодію ведучої з гостями та аудиторією. Особлива увага приділяється тому, як ці засоби сприяють підсиленню експресивності мовлення та впливають на емоційне сприйняття глядачем.

Історія досліджень лінгвістичних засобів експресивності охоплює кілька етапів розвитку лінгвістики та суміжних дисциплін, таких як психолінгвістика, соціолінгвістика та семіотика. Експресивність мови, як одна з її фундаментальних функцій, залучає увагу дослідників, спрямованих на розуміння того, як мовні засоби відображають емоційний стан мовця, впливають на сприйняття отримувача та виконують експресивну функцію у мовленні.

Ноам Хомський [1, с. 143] вказує, що у XIX столітті та на початку XX століття лінгвістичні дослідження були зосереджені переважно на історичному розвитку мови, її структурі та фонетиці. Експресивність мови розглядалася периферійно, часто у контексті поетичного мовлення або фольклору.

У першій половині XX століття під впливом структуралізму увага зосередилася на вивченні мовних структур. Експресивність аналізувалася крізь призму фонетичних, лексичних та синтаксичних особливостей, але її роль у комунікації залишалася недооціненою.

Сьогодні дослідження лінгвістичних засобів експресивності включають широкий спектр підходів, від емпіричного аналізу конкретних мовних явищ до теоретичного моделювання емоцій у мові. Соціолінгвістика, психолінгвістика, комп'ютерна лінгвістика та інші дисципліни продовжують розширювати наше розуміння

експресивності мови, включаючи вивчення онлайн комунікації, соціальних мереж та інших нових медіа.

Щодо екстралінгвістичних засобів, перші спроби систематичного вивчення невербальної комунікації можна простежити ще у XIX столітті. Однак, істинне визнання важливості екстралінгвістичних засобів почалося лише в 20-му столітті з робіт психологів та соціологів, які почали досліджувати роль невербальної поведінки у міжособистісному спілкуванні.

Як вказує Селіванова [2, с. 75], 1950 – 1960-ті роки можна вважати початком сучасних досліджень екстралінгвістичних засобів. Видатними роботами цього часу стали дослідження Рея Бьордвістла, який аналізував емоційні вирази обличчя, та Едварда Холла, який ввів поняття "проксеміка" для вивчення використання простору у спілкуванні. Холл також розробив концепцію "тихої мови", підкреслюючи значення невербальних сигналів у комунікації.

Наразі вивчення екстралінгвістичних засобів комунікації стає дедалі більш інтердисциплінарним, об'єднуючи зусилля лінгвістів, психологів, антропологів, соціологів та експертів з цифрових технологій. Особливу увагу приділяється вивченню впливу цифрових медіа на невербальну комунікацію.

Висновки курсової роботи підкреслюють значення комплексного підходу до аналізу експресивності в сучасній англійській мові, який охоплює як мовні, так і немовні засоби комунікації. Результати дослідження можуть бути корисними для подальших лінгвістичних досліджень, а також для практичного застосування в областях, пов'язаних із мас-медіа, рекламою та публічними виступами.

Список літератури

1. Хомський Н. Роздуми про мову. Львів : Ініціатива, 2000. 352с.
2. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава: ДовкілляК, 2006. 716 с.

Ірина Осадець

Науковий керівник – проф. С. В. Кійко

Методика проєктної роботи з німецької мови на платформі «Pbwiki» (граматичний аспект)

Методика проєктної роботи з німецької мови на платформі «Pbwiki» визначається використанням сучасної Вікі-технології, яка є інструментом нового покоління (Веб 2.0). Ця технологія надає можливість учням вивчати іноземну мову через спільну групову роботу над письмовими проєктами з допомогою телекомунікаційних мереж. У методичній літературі недостатньо робіт, які зосереджені на методичних аспектах використання Вікі-технології, що підкреслює актуальність дослідження.

Об'єкт дослідження – процес мовної підготовки учнів 5-9 класів у середній загальноосвітній школі. **Предмет** дослідження – методика навчання граматичної сторони мовлення учнів методом проєктів з допомогою Вікі-технології. **Мета** дослідження полягає у науковому обґрунтуванні, розробці і експериментальній перевірці методики навчання граматичної сторони мовлення учнів за допомогою Вікі-технології. Досягнення мети дослідження вимагало вирішення низки завдань: 1) визначити основні характеристики (дидактичні властивості і методичні функції) Вікі-технології; 2) визначити перелік граматичних навичок мовлення учнів (рівень А2-В1), що формуються за допомогою Вікі-технології; 3) виявити й обґрунтувати психолого-педагогічні умови проєктного навчання граматичної сторони мовлення учнів у вигляді Вікі-технології; 4) розробити методичну систему навчання граматичної сторони мовлення учнів у вигляді Вікі-технології; 5) розробити етапи проєктного навчання граматичної сторони мовлення учнів на платформі «PBWIKI».

Вікі-технологія, що входить у сучасні технології Веб 2.0, надає можливість учням працювати спільно над письмовими роботами на відстані. Вона характеризується трьома дидактичними властивостями: а) спільна робота в мережі Інтернет; нелінійність; доступ до історії документа [1, с. 28-29]. Використання Вікі-технології сприяє розвитку граматичних навичок учнів на рівнях від А2 до В1. Серед продуктивних навичок – утворення, вибір і зміна граматичних конструкцій, а серед рецептивних – розпізнавання,

визначення смислового навантаження та диференціація граматичних явищ. Для успішного навчання граматичної сторони мовлення за допомогою Вікі-технології важливі психологічні і педагогічні умови: мотивація учнів опанувати граматичні навички через інформаційні технології, використання технології "навчання у співпраці", наявність покрокової технології навчання. Методична система навчання граматичної сторони мовлення за допомогою вікі-технології розроблена на основі системного, особистісно-діяльнісного, компетентнісного, комунікативно-когнітивного і диференційованого підходів. Її структура складається з цільового, теоретичного, технологічного і оцінно-результативного блоків, включає чотири етапи (підготовчий, дослідний, практичний, оцінний) і низку окремих кроків. Підготовчий етап включає ознайомлення учасників з платформою «Pbwiki», їх реєстрацію та обговорення правил безпеки. Практичний етап передбачає відпрацювання навичок у вправах, вибір теми для Інтернет-проекту і підготовку чорнової версії фрагмента. Дослідницький етап полягає у вивченні матеріалу і знайомстві з граматичним правилом. Оціночний етап передбачає здійснення самооцінки та оцінку роботи учасників вчителем.

Дослідження підтвердило ефективність методики проектної роботи з німецької мови на платформі "Pbwiki" з граматичним аспектом. Використання Вікі-технології дозволило учням спільно працювати над письмовими проектами, розвиваючи граматичні навички на рівнях від A2 до B1. Результати граматичного тесту вказують на статистично значуще покращення в експериментальній групі порівняно з контрольною. Результати статистичного аналізу підтверджують успішність цього методу навчання.

Список літератури:

1. Кійко С.В., Халус О. Електронні дидактичні засоби у формуванні компетентності іншомовного писемного мовлення школярів. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Вип. 816. Чернівці: ЧНУ, 2019. С. 27–36.

Лінгвістичний феномен агресії

У сучасній науці існує багато різних теоретичних точок зору, кожна з яких пропонує власний погляд на природу та походження агресії. Ми використовуємо слово «агресія», щоб описати поведінку інших, а іноді навіть і власну [1].

Для сучасної лінгвістики, яка має комунікативний характер, категорія вербальної комунікації все ще залишається надзвичайно актуальною і, зокрема, негативне поле комунікації є предметом наукових досліджень, які проводяться як вітчизняними лінгвістами, так і закордонними вченими.

У реаліях сучасного світу категорія агресії, безумовно, є однією з найважливіших і пріоритетних. Способи та засоби активного вираження агресивної поведінки вивчають та аналізують представники кількох дисциплін: лінгвістики, соціології, психолінгвістики, культурної антропології, психології, когнітивної та соціальної психології, прагматичної лінгвістики, когнітивної лінгвістики та лінгвістичної типології тощо.

Одним із видів агресії, спрямованої на заподіяння шкоди співрозмовнику, є вербальна (вербальна або вербальна) агресія, тобто суперечливі мовленнєві дії, засновані на спрямованості типу суб'єкта спілкування контакт - об'єкт і негативний вплив на опонента. Вербальна агресія може проявлятися як у різних видах спілкування (міжособистісному, груповому, масовому), так і в будь-якому мовленні.

Серед згаданих термінів найбільш уживаний у лінгвістиці термін «вербальна агресія». Для визначення її термінології слугує визначення, подане А. Г. Бассом. Вербальну агресію дослідник визначає як вияв негативних емоцій, які можуть бути об'єктивовані як формою (сварки, насильство), так і змістом звернень до інших (погрози, лайка, образа) [3, с. 470].

Дж. Остін розуміє вербальну агресію як словесне вираження негативних емоцій, почуттів і намірів, спрямованих на заподіяння шкоди суб'єкту неприйнятним у конкретній ситуації

мовлення способом і розглядає вербальну агресію як «порушення норм поведінки» [2, с. 30].

А. Г. Басс запропонував класифікацію проявів агресії за трьома шкалами (фізична/вербальна; активна/пасивна; пряма/непряма). Можливі комбінації цих критеріїв дають вісім категорій, які охоплюють усі численні прояви агресивної поведінки, як показано в табл. 1.1.

Вияви вербальної агресії за А.Г Бассом вкладаються в такий формат :

вербальна – активна – пряма	словесна образа, приниження іншої людини
вербальна – активна – непряма	поширення наклепів чи пліток про іншу людину
вербальна – пасивна – пряма	відмова розмовляти з іншою людиною, відповідати на її запитання
вербальна – пасивна – непряма	відмова висловитися на захист людини, яку незаслужено звинувачують чи критикують

Отже, розглядаючи проблему агресії, зокрема вербальної агресії, яка вивчається через призму різних дисциплін, таких як лінгвістика, соціологія, психолінгвістика, можна зазначити, що агресія виражається в мові та має різноманітні прояви, зокрема у вербальних виразах. Також, науковці виокремлюють різні термінологічні визначення вербальної агресії, а також класифікацію її проявів за різними критеріями.

Список літератури

1. Principles of social psychology: веб-сайт. URL: <https://opentextbc.ca/socialpsychology/chapter/defining-aggression/> (дата звернення 19.12.2023)
2. Austin J. L. How to Do Things with Words. Oxford, 1962. 166 р.
3. Фрейд З. Людина на ім'я Мойсей. Лондон, 2015. 320с.
3. Buss A. H. Stimulus generalization and aggressive verbal stimuli. Journal of experimental psychology. 1961. 61(6). P. 469–473.

Публіцистичний дискурс у сучасній лінгвістиці

Публіцистичний дискурс є одним з найуживаніших видів дискурсу, оскільки його особливість полягає в поширенні інформації та емоційних забарвлень тексту на читачів. Емоційний вплив на аудиторію є найважливішою ознакою цього виду, що дозволяє відокремити та згодом аналізувати характеристики публіцистичного дискурсу в тексті [2, с. 175].

Варто зазначити, що тексти публіцистичного дискурсу спрямовані на широку аудиторію. Сучасний публіцистичний дискурс характеризується як великою кількістю клішованих форм, готових до вживання блоків, оборотів та мовних стереотипів, так і певними прийомами та формами, що створюються для конкретних комунікативних ситуацій.

В. Сіора визначив, що у сучасному публіцистичному дискурсі тенденцією серед авторів став підбір подальшого плану висловлювання, щоб максимально вплинути на адресата як на інформаційному, так і на емоційному рівнях. Інакше кажучи, публіцисти не просто подають інформацію, а використовують мовні зміни публіцистичного дискурсу, такі як збільшення частки неформальної лексики, іронізація подій, надмірне вживання риторичних питань, окликів, метафор та порівнянь, поєднання різко контрастних елементів задля утворення стилістичного динамізму [3].

Отже, означуваний сучасний публіцистичний дискурс збагачений різноманітними лексичними засобами, що спрямовані вплинути інформаційно та емоційно на адресата для досягнення потрібного реципієнту результату. Завдяки згаданим мовним змінам, таким як використання нецензурної лексики, емоційності та образності, гіперболізації понять та використання жаргону та сленгу, публіцистичний дискурс здатний впливати на уявлення та переконання читача, а також, викривлювати зображення подій і визначних особистостей.

Окрім того, публіцистичний дискурс має низку особливостей, які відрізняють його від інших видів мовлення. Оскільки публіцистичний дискурс швидко реагує на події, що відбуваються в суспільстві, та висвітлює актуальні аспекти життя можна зробити висновок, що найважливішою характеристикою дискурсу є значний вплив на масову аудиторію. Насамперед, важливо наголосити, що текст публіцистичного дискурсу відображає не лише зміни в суспільно-політичному житті, але й у мові. Тобто, лексичні та стилістичні особливості публіцистичного дискурсу полягають у використанні різноманітних лексичних та фразеологічних одиниць, включаючи узуальні й оказіональні, прислів'я та приказки, порівняння та метафори, ідіоми, лексичні одиниці з певною конотацією, лексику зниженого регістру, національно марковану лексику та образні висловлювання [1].

Отже, у сучасній лінгвістиці поняття «дискурс» посідає важливу нішу, в якій науковці мають можливість дослідити вищезгадане поняття та його вплив на читачів. У дослідженнях дискурсу особлива увага приділяється аналізу мовних засобів, які використовуються в текстах, та їхній ролі в формуванні значень та контексту. Дослідники також вивчають соціальні та культурні фактори, що впливають на формування дискурсу та його інтерпретацію.

Список літератури

1. Гончар О. Публіцистичний дискурс та його функції. URL: <http://lib.chmnu.edu.ua/pdf/novitfilolog/21/7.pdf>
2. Мосейчук О. Публіцистичний дискурс як контекст реалізації комунікативного впливу на масового адресата. Вісник Житомирського державного університету. Випуск 65. Філологічні науки. 2012. С. 174-177.
3. Сіора В. Публіцистичний дискурс як об'єкт вивчення лінгвістики. Філологічні та соціально-історичні проблеми суспільства. URL: https://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/12327/Publitsystychnyi%20dyskurs%20yak%20ob_yekt%20vychennia%20linhvistyky_Siora_2022.pdf?sequence=1

Богдана Пасічник

Науковий керівник - Доц. Олексишина Л.Г.

**Шляхи відтворення метафоричного
образу синього кита у романі Тетяни
Малярчук**

У 2016 році на Форумі видавців у Львові було представлено широкому загалу роман Тетяни Малярчук «Забуття». Як зауважено самою авторкою, у романі «Забуття» представлено історію про втрату ста років пам'яті, намагання пригадати забуте, а також здійснити об'єднання індивідуального та колективного українського, історичної достовірності та художньої вигадки, кохання та покликання, здорового глузду та божевілля. [2]

Основа роману прослідковується у двох протилежних сюжетних лініях: з одного боку – це життя простої дівчини-студентки, яка займається дослідженням біографічних відомостей про В. Липинського, а з другого – історія життя та діяльності самого Липинського. В романі часто згадується і протягом всієї розповіді розкривається метафоричний образ синього кита, який фактично знищує все, за що боровся головний герой протягом усього життя.

В романі "Забуття" метафоричний образ синього кита слугує для відображення безмежності часу та його поглинаючої сили. Дана метафора виражає ідею про те, що час поглинає індивідуальні життя, історії, емоції, роблячи їх частиною безмежного потоку існування, де індивідуальність стирається, а спогади та значущість життя здаються марними перед обличчям вічності.

Українська версія порівнює час із гігантським синім китом, що поглинає, живе "мільйонами тонн, як мікроскопічний планктон," [1, ст. 9] тим самим акцентуючи на безперервному і неблаганному плінні часу, який руйнує та змішує життя в однорідну масу.

В німецькій версії ця метафора також присутня без змін, "zerkaut und zermalmt sie zu einer gleichmäßigen Masse wie ein gigantischer Blauwal das mikroskopisch kleine Plankton," вказуючи на те, що час знищує та розчиняє індивідуальність. [3, ст. 8]

Порівняння синього кита та часу акцентує на неминучості забуття та безслідності існування. Текст роману ілюструє, як минуле, яке колись здавалося важливим, стає просто частиною

історії, забуте часом і невідворотно поглинуте: "На запилючених шпальтах одноденок найбільше відчувається крихкість всього живого перед всемогутністю часу," "...- і цей клеткотливий час теперішнього став минулим, паща синього кита вже відкрита і починає засмоктувати." [1, ст. 10]

Німецькою мовою також відображено ці вислови: "Auf den verstaubten Seiten der Tagesblätter wurde am deutlichsten, wie winzig alles Lebendige vor dem Hintergrund der allmächtigen Zeit ist," "...und mit einem Mal wurde die droelnde Gegenwart zur Vergangenheit, das offene Maul des Blauwals begann alles einzuzusaugen." [3 ст. 9]

Таким чином, порівняльний аналіз уривків підтверджує, що метафоричне відтворення синього кита, як символу часу, що поглинає життя, є однаковим у німецькому та українському варіантах.

Список літератури

1. Малярчук Т. Забуття. Львів: Видавництво Старого Лева, 2022. 256 с.
2. Малярчук Т. Забуття – це мої сто років, але не самотності, а втраченої пам'яті. Видавництво Старого Лева. 2016 URL: <https://starylev.com.ua/news/tanya-malyarchuk-zabuttya-ce-moyi-sto-rokiv-ale-ne-samotnosti-vtrachenoyi-pamyati>.
3. Maljartschuk T. Blauwal der Erinnerung. Köln: Kiepenheuer & Witsch, 2022. 285 St.

Яна Пастернак

Науковий керівник – проф. Кушнерик В. І.

Переклад рекламних текстів

Реклама виступає як ключовий інструмент у формуванні сприйняття споживачів, впливаючи на їхні вибори, уподобання та поведінку. У цьому контексті переклад рекламних текстів вимагає не лише майстерності у володінні мовою, але й ретельного аналізу контексту, цілей та аудиторії, щоб забезпечити ефективне сприйняття та реакцію на повідомлення.

В процесі перекладу рекламного тексту з однієї мови на іншу важливо не лише передати слова, але й зберегти суть та емоційне навантаження оригіналу [3]. Кожна країна має свою унікальну культуру та специфіку сприйняття, тому необхідно враховувати ці особливості, щоб реклама звучала ефективно та приносила очікуваний результат. Важливо зберегти високий ступінь переконливості та привабливості повідомлення, щоб воно стимулювало споживачів до придбання товару чи послуги.

В процесі перекладу використовуються різні підходи [1]. Зокрема наближений переклад, що залишає простір для адаптації до специфіки кожної країни. Наприклад, замість дослівного перекладу слогану "Gillette. The best a man can get" використовується наближений переклад, який зберігає риму та сенс повідомлення.

Іноді перекладачам доводиться уникати використання реалій або перерозподіляти значення, щоб максимально передати посил тексту в іншій мові. Це особливо актуально, коли початковий вираз не може бути гармонійно перекладений без зміни контексту. Наприклад, слоган "A taste of paradise" був перерозподілений як "Райська насолода", зберігаючи смак і асоціації, але пристосовуючи їх до мови та культури цільової аудиторії.

Деякі випадки вимагають дослівного перекладу, який, незважаючи на його прямолінійність, може бути ефективним у збереженні унікальності оригіналу. Так, слоган "Melt in your mouth, not in your hands" був відтворений дослівно як "Тане у роті, а не у руках", що зберігає ясність та привабливість повідомлення.

У процесі перекладу рекламних текстів важливе значення приділяється вибору лексики, оскільки вона визначає сприйняття повідомлення в іншій культурній та мовній спільноті [2].

Враховуючи культурні та релігійні особливості різних країн, необхідно використовувати нейтральні та об'єктивні слова, щоб уникнути можливих конфліктів та негативних реакцій.

У зв'язку з тим, що короткі форми тексту краще сприймаються аудиторією, переклад рекламних слоганів також має бути лаконічним та зосередженим. Збереження простоти синтаксичних конструкцій важливо для збереження чіткості та легкості сприйняття повідомлення. Крім того, перекладачі рекламних текстів часто вдаються до використання художніх засобів на лексичному рівні.

Отже, переклад рекламних текстів є складним та відповідальним процесом, який вимагає значної уваги до деталей та глибокого розуміння як культурних, так і мовних особливостей цільової аудиторії. Успішний переклад рекламних повідомлень передбачає збереження суті та емоційного навантаження оригіналу, зокрема за допомогою використання різних видів перекладу та врахуванням контексту та мети рекламного тексту.

Список літератури

1. Миколаєнко М. Ю. Роль перекладу рекламних текстів у формуванні міжкультурної комунікації. *Питання культурології*. 2020. № 36. С. 177–186. URL: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.36.2020.221063> (дата звернення: 15.02.2024).
2. Черняк О. П., Петровська Н. М. Робота над перекладом рекламних текстів. *Nova filologiâ*. 2021. № 83. С. 263–269. URL: <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2021-83-38> (дата звернення: 15.02.2024).
3. Яблочнікова В. О. Стилiстичні особливості рекламних текстів та їх відтворення у перекладі. *Академічні студії. Серія «Гуманітарні науки»*. 2022. № 3. С. 174–178. URL: <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2021.3.25> (дата звернення: 15.02.2024).

Особливості концентрації уваги учнів середнього шкільного віку на уроках англійської мови

Учня середньої школи особливо важко зосередитися на навчанні протягом тривалого періоду часу через відносно коротку концентрацію уваги. В середньому тривалість концентрації уваги школяра середньої школи становить від 10 до 12 хвилин і існує мало доказів того, що їхній мозок може бути натренованим для розвитку довшого проміжку часу [1, р. 2]. Навпаки, емпірично очевидно, що обсяг уваги скорочується.

У звіті Common Sense Media після пандемії, який зосереджувався на використанні медіа для нешкільної діяльності, було виявлено, що підлітки в середньому проводять вісім з половиною годин екранного часу на день. Від ноутбуків і планшетів до смартфонів і годинників, учні перемикаються між додатками та завданнями, будучи закиданими сповіщеннями та рекламою [2].

За словами доктора Глорії Марк, психолога та професора інформатики, канцлера Каліфорнійського університету в Ірвайні, ранній контакт з екранами є особливо небезпечним, оскільки це заважає дітям набути навички самоконтролю та вчить їх, що захоплення медіа і “зависання” в інтернеті є прийнятною поведінкою. Це може вплинути на учнів будь-якого віку, оскільки префронтальна кора - область мозку, що відповідає за виконавчі функції, наприклад, самоконтроль, спочатку розвивається в підлітковому віці, але не досягає повної зрілості до 25 років. Отже, цілком імовірно, що учні, яким важко виконувати завдання, ще не повністю розвинули ці навички виконавчого функціонування. І хоча середня школа є найкращим часом для вивчення англійської мови через нестачу самоконтролю процес вивчення ускладнюється.

Молодшому поколінню дуже важко зосередитися, тож що можна зробити, щоб допомогти їм набути навички згаданої вище, необхідної для виконання завдань у класі? Перш за все, учні середньої школи люблять імітувати. Їм подобається копіювати цікаві речі. Діти можуть помітити дії та поведінку вчителя під час уроку та

копіювати їх. Учні час від часу імітують голоси та манери вчителів, що може покращити заняття, направляючи наслідування учнів для підвищення ефективності навчання на уроках англійської мови.

Незважаючи на те, що нині технології є необхідним компонентом освіти, ми можемо допомогти учням у будь-якому класі зосередитися, проводячи уроки чи активності без залучення різних девайсів.

Згідно з дослідженням 2019 року, яке було опубліковано в *Journal of Behavioural Addictions*, “сидіння “ в телефоні під час перерви вимагало ,насправді, більше когнітивного навантаження, ніж залученість в активності поза екраном.

«Результати показують, що використання мобільного телефону для перерви не дозволяло мозку перезарядитись так само ефективно, як при інших типах перерв», — підсумовує дослідження [2].

Тому корисніше робити змістовні перерви. Деякі з ідей такі:

1. Робити часті паузи, щоб допомогти учням будь-якого віку відновити концентрацію.
2. Включити фізичні вправи як спосіб відновити мотивацію, підвищити настрій і покращити когнітивні функції.
3. Робити перерви соціальними, щоб поліпшии такі важливі соціальні навички, як вирішення суперечок, співпраця та групове розв’язання проблем.
4. Робити творчі перерви, щоб розвивати творчість і допитливість.

Список літератури

1.Vawter, D. Mining the Middle School Mind. *National Association of Elementary Principals*. 2009. P. 2

2.Are Students’ Attention Spans Shrinking?. URL : <https://medium.com/journalistic-learning/are-students-attention-spans-shrinking-d8d3a562c9e> (дата звернення : 11.01.2024).

Залучення франкомовного пісенного матеріалу для розширення тематичного словникового запасу учнів 9 класу ЗЗСО

У сучасному світі вивчення іноземних мов є важливою складовою навчального процесу середньої школи. Знання іноземних мов формують мовні компетенції, розширюють кругозір та інтелектуальні здібності школярів.

Освіта у наш час вимагає зацікавлення учнів, розвиток їх критичного мислення, соціальних навичок та застосування інноваційних технологій. Одним з таких засобів є пісенний матеріал, як ефективний засіб вивчення іноземної мови. Пісня - один із основних, досить ефективних засобів навчання усіх видів мовленнєвої діяльності іноземною мовою, засвоєння мови й культурного фону країни, розвитку естетичних смаків. [1 с. 256]. **Актуальність** використання пісенного матеріалу на уроці зумовлена тим, що пісні сприяють розширенню лексичного запасу та збагаченню мовних навичок. Важливо зауважити, що при роботі з цим своєрідним лінгвокраїнознавчим матеріалом створюється хороша передумова для всебічного розвитку особистості учнів [2, с. 54-55].

На сьогоднішній день молодому поколінню важко уявити життя без улюбленої музики, і це варто враховувати при вивченні іноземної мови. Сучасні пісні, таких авторів як Stromae, Aya Nakamura, PNL, Nej, Barbara Pravi, підвищують мотивацію до вивчення французької мови, розвивають мовні навички та розширюють кругозір. Вважається, що саме через розучування пісень людина краще починає розуміти не тільки іноземну мову – у процесі співу краще осягається й рідна мова. Це пояснюється формуванням іншомовного фонематичного слуху, який припускає створення нових звукорозрізняльних механізмів рідної мови. [3, с. 44].

Щоб розібратися у наявності та актуальності пісенного матеріалу для учнів дев'ятого класу, був проведений аналіз підручників Ю. Клименка «Французька мова» 9 клас [4] та Н.П. Чумак та Т.В. Кривошеєва «Французька мова» 9 клас [5]. Аналіз зазначених підручників свідчить, що в першому з них матеріал повністю відповідає шкільній програмі, проте більшість текстів є

неактуальними та нецікавими. Пісенний та віршований матеріал представлений у дуже незначній кількості. У другому підручнику матеріал не повністю відповідає навчальній програмі, проте більш цікавий для учнів 9 класу. Тут більша кількість пісень та віршів, проте пісенного матеріалу так само не достатньо.

Наприклад тема « Я, моя родина, мої друзі» підручника Ю. Клименка. Матеріал поданий діалогічними та монологічними текстами, є текст розповідь та текст опис. Усі тексти адаптовані та неавтентичні. Наявні різні типології вправ. У конкретному розділі не виявлено пісенного чи віршового матеріалу. На нашу думку, з метою підвищення цікавості та мотивації учнів варто додати роботу над такими піснями – Stromae «Papaoutai», Louane «Je vole», «Chez Laurette», «France culture» Arnaud Fleurent-Didier.

Підсумовуючи, можемо зробити висновок, що наведені підручники подають недостатню кількість пісенного матеріалу, що є чудовим інструментом для вивчення іноземної мови, робить процес вивчення більш ефективним та цікавим.

Список літератури

1. Лещенко Т. О. Формування лінгвокраїнознавчої компетенції іноземних студентів медичних ВНЗ засобом української пісні. Творчість Раїси Кириченко в культурному просторі України на покордонні ХХ-ХХІ століть: до 70-ліття від дня народження Берегині української пісні: зб. наук. праць. Полтава, 2013. С. 253–263.
2. Деркач Ю.Я., Яблонська Р.Р. Пісня як ефективний засіб формування лексичних навиків на уроках англійської мови в початкових класах. Молодий вчений. № 10 (98), жовтень, 2021. С. 54–56.
3. Десяцька Н. Віршовано-пісенні матеріали як засіб підвищення ефективності навчання учнів середньої загальної школи. Перспективи розвитку науки. Гданськ, 2012. С. 83–86.
4. Клименко Ю. М. Французька мова 9 клас. Київ: Видавництво «Генеза», 2017. 208 с.
5. Н.П. Чумак та Т.В. Кривошеєва Французька мова 9 клас Видавничий дім «Освіта», 2017. 223 с.

Особливості організації проєктної роботи на уроках англійської мови в середній школі

Оскільки проєктна методика легко інтегрується в навчальний процес, не змінюючи змісту навчання, що визначений Державним освітнім стандартом і Програмою навчання іноземної мови вона є улюбленим методом багатьох вчителів [2].

«Оволодіння іноземною мовою все частіше розглядається не як накопичення певної суми знань про мову, а як певний рівень сформованості навичок і вмій використовувати мову для усного й писемного спілкування, як механізм пізнання інших народів і культур», – зазначено в програмі з іноземної мови для загальноосвітніх навчальних закладів [3, с.208].

Цей метод спонукає учнів мислити творчо, стимулює їх до проведення досліджень, дозволяє інтегрувати різні навчальні предмети, застосовувати різні методи роботи учнів та організувати навчання в співпраці [5]. Під час проєктної діяльності учні отримують знання і навички через планування та виконання конкретних завдань, які поступово ускладнюються. Це включає пошукові, дослідницькі, графічні та інші види робіт з метою практичного або теоретичного вирішення важливих проблем.

Згідно з навчальною програмою, вчитель вводить учнів у вимоги щодо виконання проєкту, акцентуючи увагу на індивідуалізованому підході до завдання. При роботі над навчальним проєктом використовуються всі три компоненти: інформація з підручника, додаткові матеріали вчителя та знання учнів, які вони отримали самостійно.

Однією з ключових особливостей проєктного методу є те, що учні самі визначають зміст та форму свого проєкту, включаючи його презентацію. Наприклад, учні описують себе – свою сім'ю, свій будинок, свої інтереси та уподобання. Працюючи над проєктом, вони проводять невеличке дослідження на тему, яка їх цікавить, і виявляють активну позицію під час роботи над ним.

Учні різних рівнів мовленнєвого розвитку можуть реалізувати свій власний проєкт – великий чи малий, простий чи складний. Наприклад, деякі учні можуть бути менш впевненими в мовленні, але це не заважає їм виявити здібності до проєктування,

ілюстрування або створення оригінальних презентацій свого проєкту [4].

Проєкт може бути виконаний протягом короткого або тривалого періоду, від кількох днів до кількох тижнів, і може бути реалізований як індивідуально, так і в групах [6]. Виконання проєктів передбачає крок за кроком проходження чотирьох основних етапів: підготовка, планування, виконання основної роботи та узагальнення результатів. На заняттях з англійської мови метод проєктів може застосовуватись до практично будь-якої теми, оскільки вибір тематики враховує її практичну значущість для учнів під час англійських уроків [1].

Отже, організація проєктної роботи на уроках англійської мови в середній школі виявляється ефективним методом, сприяючи розвитку комунікативних навичок, критичного мислення та творчості учнів. Цей підхід дозволяє вчителям створювати стимулююче середовище для навчання, активізувати інтерес до вивчення мови, а також розвивати учнівську самостійність та творчий потенціал.

Список літератури

1. Голубченко М. Проектна діяльність у школі. К.:Шкільний світ, 2007. 128 с.
2. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. Офіційний вісник Україн. №33 с. 1378, 2011
3. Іноземні мови. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Київ, 2005. 208 с
4. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. К.: Ленвіт, 1999.
5. Огороднік В., Рубінська Б., Психолого-педагогічні умови навчання читання іноземною мовою в середній ланці основної школи, Молодий вчений, 2018, с. 89-93
6. Яковлева Т.В. Використання інноваційних технологій при вивченні англійської мови. Режим доступу: <http://osvita.ua> (дата з'єднання 07.02.2024)

Вживання часових форм дієслова в різнотипних медіажанрах сучасної німецької мови

Мета нашої студії – встановити закономірності вживання часових форм дієслова в різнотипних медійних жанрах сучасної німецької мови. Дослідження зорієнтовано на вивчення не лише кількісних аспектів, таких як частота вживання певних часових форм, але й якісних аспектів, таких як контекстуальне використання часових форм для досягнення конкретних комунікативних цілей. Матеріалом дослідження є 125 текстів сучасних німецьких медіа, які вийшли протягом періоду з 2021 по 2023 роки. Ці тексти охоплюють такі тематики, як політика, спорт, економіка, наука та повсякденне життя, і були взяті з різних видань: „Der Spiegel“, „Zeit Online“, „Faz.net“, „Bild.de“, „Süddeutsche Zeitung“. Граматична категорія часу дієслова в німецькій мові є основною складовою категорії темпоральності. Однією з особливостей німецької мови є розширена система часових форм, яка надає мовцеві широкий спектр можливостей у вираженні часових відносин. Ця різноманітність часових форм дозволяє точно передавати відтінки часу та визначати чіткий хронологічний порядок подій [2]. У сучасних німецьких медіа використовуються різні медіажанри для передачі інформації та взаємодії з аудиторією. В них виявлено велику різноманітність у вираженні темпоральності [1]. В інформаційних жанрах переважає використання минулого часу, тоді як теперішній час використовується менше і форми майбутнього часу вживаються подекуди. У медійних текстах-інтерв'ю, навпаки, спостерігається домінування теперішнього часу, з меншою кількістю вживання трапляються форми минулого та майбутнього часів. У аналітичних жанрах переважає використання теперішнього часу, за яким слідує минулий та майбутній часи. Кількісні підрахунки вказують на те, що в німецькій замітці дієслова вживаються переважно в минулому часі. Це свідчить про те, що цей жанр використовують при описі подій, що відбулися у минулому.

В аналітичному жанрі коментар не виявлено закономірностей. Тут варто зазначити, що цей жанр не має стандартизованої форми, через це йому, мабуть, не притаманні певні особливості використання дієслівних часових форм, як це можна спостерігати в інших жанрах.

У проаналізованих текстах спостерігається певний темпоральний розподіл. Так, для інформаційних жанрів: у зачині використовують теперішній і минулий часи, в основній частині – минулий, теперішній та майбутній, та у кінцевій частині – минулий, теперішній та майбутній часи. Для текстів-інтерв'ю притаманний такий розподіл: у зачині – теперішній та минулий, в основній частині – теперішній та минулий, та у кінцевій частині

– теперішній, минулий та майбутній часи. Для аналітичного жанру в зачині використовують теперішній та минулий часи, в основній частині – теперішній, минулий та майбутній часи.

Використання різних часових форм дієслів у різнотипних медіажанрах сучасної німецької мови не лише визначає сприйняття ними інформації, але й формує структуру висловлення в різних форматах комунікації. Розуміння категорії темпоральності, граматичних аспектів часу дієслова та типології медійних жанрів виявляється ключовим для вивчення та ефективного використання мовних ресурсів з метою досягнення комунікативних цілей у різноманітних сферах медіа. Перспективним напрямом подальших розвідок у медіалінгвістиці вважаємо встановлення динаміки змін у вживанні часових форм на різних етапах розвитку мови та медійного середовища.

Список літератури

1.Кійко Ю.Є. Темпоральність у сучасних медіажанрах (на матеріалі німецької та української мов). Науковий вісник Чернівецького університету. Чернівці, 2022. № 835-836. С. 69–76.

2.Kiyko Y., Kudrjawzewa O. Deutsche Grammatik: Theorie und Praxis. Tscherniwzi: Unidruckerei, 2018. 188 S.

Англійські абрєвіатури та скорочення у віртуальному просторі

Абрєвіатури дедалі частіше стають предметом лінгвістичних досліджень у всьому світі. Це пов'язано з широким використанням абрєвіатур та різноманітністю їх тлумачення у різних мовах, зокрема й у сучасній англійській. Лінгвісти використовують численні підходи до класифікації абрєвіатур. Це пояснюється тим, що багато абрєвіатур важко піддаються класифікації, та визначити клас, до якого вони відносяться, безсумнівно складно, оскільки існує багато меж між різними типами абрєвіацій, тому деякі абрєвіатури нерідко переходять з одного типу в інший.

Вивчаючи функції абрєвіатур, зокрема тих, що вживаються у віртуальному просторі, варто зазначити, що їх основною метою є економія часу з метою передачі повідомлення у спрощеній формі. Більше того, користувачі соціальних мереж спілкуються у вигляді абрєвіатур не лише для економії часу, але й тому, що цей вид комунікації є неординарним, сучасним та цікавим для користувачів інтернет-простору.

Абрєвіація виконує специфічні, характерні лише для неї завдання – значною мірою розширює дериваційні можливості лексики, і в цьому полягає її цінність. Наведемо приклади популярних в інтернеті середовищі абрєвіатур: DH < Dear husband ; DIY < Do it yourself; FYI < For your information; HTH < Hope this helps; ICBW < I could be wrong (It could be worse) ISWYM < I see what you mean; SCNR < Sorry, could not resist; TIA < Thanks in advance; TWIMC < To whom it may concern [2].

Деякі абрєвіатури утворюються шляхом скорочення словосполучень до їхніх ініціалів, наприклад: ABS < American Broadcasting System – американська телерадіомовна компанія “Ей-Бі-Сі”, AF < Air Force – військово-повітряні сили, g. f. < girlfriend [1]. За останні десятиліття проведено багаточисельні дослідження у галузі значень абрєвіатур. Так, Г. Стерн окреслює базові чинники тлумачення значень абрєвіатур, а також відмінностей абрєвіатур від інших лексем мови:

1) *Графічні* – дія цих причин простежується у випадку gent від gentlemen.

2) *Функціональні* – де евфемізми відіграють провідну роль.

3) *Фонетичні* – у результаті їх дії з'явилося shun від attention.

4) *Причини* – засновані на економії зусиль, прикладом цих дій є лексема fall що утворилась шляхом усічення словосполучення "fall of the leaf" [3].

За результатами проведеного дослідження можна стверджувати, що провідними засобами перекладу абревіатур в інтернет-просторі є *транслітерація та експлікація*. При виборі способу перекладу необхідно зосередитися на легкості вимови та лаконічності форми відтворення абревіатури, власне її написання українською, а також врахувати особливості перекладу конкретної абревіатури іншими європейськими мовами.

Підсумовуючи наведене вище, варто зазначити, що абревіатури вживаються з метою виконання одного з провідних завдань інтернету – передати якомога більше інформації зі стислою кількістю символів. Серед мовної свідомості суспільства абревіатури посідають важливе місце, тож подальші дослідження цього явища мають бути зосереджені на класифікації, визначенні перспектив їх розвитку та поширення.

Перспективою подальшого дослідження також є вивчення прагматичного аспекту перекладу поширених у віртуальному просторі абревіатур та скорочень.

Список літератури

1. Балла М. І. Новий англо-український словник. Київ: Чумацький Шлях, 2004. 668 с.

2. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова книга, 2007. 528 с.

3. Stern, G. Meaning and Change of Meaning. With Special Reference to the English Language. Göteborg, 1931. 314 p.

Вероніка Полятика

Науковий керівник – доц. Мігорян О. В.

Особливості визначення поняття іншомовної комунікативної компетентності

Іншомовна комунікативна компетентність є ключовим аспектом вивчення іноземних мов, враховуючи не лише мовні аспекти, але й соціокультурні елементи мовлення.

Г. М. Салащенко вказує, що «іншомовна комунікативна компетентність формується за умови володіння суб'єктами іншомовного спілкування мовою як засобом комунікації. Рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності суб'єктів виступає визначальним фактором, що обумовлює рівень ефективності комунікативного процесу в цілому» [3, с. 154].

Процес формування іншомовної комунікативної компетентності має бути спрямований на формування глибоко осмисленої, комунікативно-компетентної позиції вчителя.

«Іншомовна комунікативна компетентність – це багаторівнева інтегральна особистісна якість, що дає людині змогу висувати та ефективно розв'язувати задачі і проблеми різного рівня складності у сфері іншомовної взаємодії» [2, с. 87].

Компетентність вчителя іноземних мов визначається сукупністю важливих професійних якостей і характеристик і вимагає глибокого розуміння соціокультурного контексту країни мови та готовності взаємодіяти з представниками цієї культури.

«Іншомовна комунікативна компетентність також визначається як здатність успішно задовольняти індивідуальні та соціальні потреби, виконувати завдання та взаємодіяти в різних ситуаціях. Ця компетентність базується на знаннях, навичках і вміннях, включаючи особистісне ставлення до них і досвід, що дозволяє інтегрувати ці знання у вже існуючий контекст і розуміти життєві ситуації» [1, с. 18].

І. Ставицька наголошує на важливості навичок іншомовної комунікативної компетентності як значного елементу професійної компетентності людини. Це визначається набором знань, умінь і навичок, а також бажанням спілкуватися з представниками інших мов і етнокультур [4].

Комунікативна компетентність в іноземній мові включає не тільки знання та навички, але й особисті установки та досвід, які дозволяють людині успішно використовувати ці знання та навички в реальних ситуаціях. Різні автори надають різні визначення вважаючи, що це вміння встановлювати зв'язки з оточуючими, ефективні методи індивідуальної взаємодії, культура спілкування і поведінки, а також досягнення певного рівня технічних комунікативних умінь і знань, норм і стереотипів поведінки.

Отже, іншомовна комунікативна компетентність – це складний інтегральний аспект, який передбачає не тільки володіння мовою, але і глибоке розуміння соціокультурного контексту та готовність ефективно взаємодіяти в іншомовному середовищі. Вона визначається сукупністю знань, умінь, особистісного ставлення та досвіду, що дозволяє використовувати ці компоненти в реальних ситуаціях.

Список літератури

1. Вороніна, Д. А. Зміст та структура іншомовної комунікативної компетентності сучасних фахівців. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 13: Проблеми трудової та професійної підготовки: зб. наук. праць. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. Вип. 8. С. 17-20.
2. Демченко В. В. Методичні підходи до формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи = Methodical approaches to the formation off oreign language communicative competence off utureprimary school teachers: кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «магістр». Херсон: ХДУ, 2019. 68 с.
3. Салашенко Г. М. Особливості формування іншомовної комунікативної компетенції старшокласників та курсантів немовних закладів вищої освіти засобами проєктних технологій. *Правовий часопис Донбасу*. 2019. № 3. С. 153–160.
4. Ставицька І. В. Іншомовна компетентність: місце дефініції у термінологічному полі сучасних наукових суджень. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2013. № 4. С. 280-286.

Розвиток ШІ та застосування його в навчанні іноземної мови

Розвиток штучного інтелекту (ШІ) в останні десятиліття відзначається значними досягненнями у галузі машинного навчання, обробки природної мови та інших напрямках. Застосування ШІ у навчанні іноземної мови вносить інновації та допомагає вирішувати численні завдання у процесі вивчення мови [1]. Перш за все, ШІ дозволяє створювати персоналізовані програми для навчання іноземної мови, враховуючи індивідуальні особливості кожного учня, адже системи можуть адаптувати матеріали, завдання та темп навчання відповідно до потреб конкретного студента [1]. Використання ШІ може включати створення інтерактивних вправ та ігор для покращення навичок аудіювання, читання, письма та говоріння в іноземній мові. До прикладу, віртуальні асистенти з ШІ можуть надавати студентам можливість спілкування та взаємодії в іноземній мові, що сприяє розвитку навичок мовлення та розуміння [1]. ШІ в поєднанні з віртуальною реальністю може створювати середовища для вивчення іноземної мови, де студенти можуть взаємодіяти з реальними ситуаціями та вдосконалювати свої навички [2]. Окрім цього, ШІ може включати в себе системи аналізу та навчання коректної вимови та інтонації, що є важливим для розвитку навичок усного мовлення. Що стосується роботи вчителя, то тут також варто зазначити значні переваги. Насамперед, ШІ може бути використаний для створення різноманітних засобів навчання, що враховують різні стилі навчання та потреби учнів, забезпечуючи більшу доступність освіти [2]. Використання елементів гри, змагань та систем нагородження на основі ШІ може підвищити зацікавленість та мотивацію студентів.

Крім того, ШІ значно полегшує роботу вчителя при створенні курсів на різних онлайн платформах, оскільки системи ШІ можуть

автоматично відстежувати прогрес студентів, забезпечуючи вчителям та студентам об'єктивний звіт про досягнення та області, які потребують уваги та дозволяє студентам отримувати доступ до різноманітних ресурсів та завдань у будь-який час та в будь-якому місці [1].

Окрім того, системи ШІ можуть автоматично оцінювати письмові роботи, вправи та тести, а також надавати зворотний зв'язок та індивідуальні рекомендації для покращення навичок, що значно спрощує роботу вчителя та робить процес навчання більш ефективним.

Інтеграція ШІ у мовні перекладачі та словники дозволяє студентам швидко отримувати переклади та інші мовні відомості. ШІ може допомагати вчителям в індивідуальному плануванні, адаптації уроків та наданні додаткової підтримки студентам [2].

Отже, у світлі зазначених вище досліджень, можна визначити, що ШІ відіграє ключову роль у вдосконаленні процесу навчання та викладання мов. Штучний інтелект сприяє персоналізації навчального процесу, забезпечуючи індивідуальне налаштування матеріалів та завдань для кожного учня з урахуванням його потреб та стилів навчання.

Список літератури

1. Штучний інтелект на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням у закладах вищої освіти. URL: <http://philol-zbirnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/philol/article/view/291> (дата звернення: 02.02.2024)
2. Зубенко О. Штучний інтелект та іноземна мова. URL: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/27/part_2/15.pdf (дата звернення: 02.02.2024)

Поняття «парадигма дослідження»

Поняття «парадигма» (від грецьк. *paradeigma* – приклад, зразок) існувало в античній та середньовічній філософії, де характеризувало «сферу вічних ідей як першообраз, приклад, відповідно з яким Бог створює світ сутнісного» [1, с. 8]. Нині вказане поняття вживається у кількох значеннях:

- «спосіб пізнання й усвідомлення світ, що визначає загальні принципи дослідження об'єкта в різних науках;
- представлення об'єкта науки в ракурсі понятійного апарату та процедур опису та аналізу певної течії, наукової школи;
- зразок наукових уявлень і дій у певний період або на певній території» [1, с. 22]

В науковому обігу вказаний термін з'явився завдяки німецькому філософу Г. Бергману на рубіжі XIX-XX століття [1, с. 10], але поширення він набув завдяки книзі американського історика та філософа науки Т. Куна «Структура наукових революцій», в якій зміна парадигм дослідження пояснюється автором науковими революціями, що зумовлюють залучення нових теоретичних, методологічних, аксіологічних настанов, якими керуються вчені у вирішенні наукових завдань [2, с. 29].

У процесі еволюційних змін і розвитку лінгвістики як основної науки про мову в її межах з'явилися і поширилися три ключові парадигми: порівняльно-історична, системно-структурна та антропоцентрична. Домінантою порівняльно-історичної парадигми стали діахронічні дослідження різних мов, їх груп і сімей, встановлення ступеню спорідненості між ними, етимологічного походження їх одиниці [1, с. 89].

Важливим підґрунтям порівняльно-історичного мовознавства вважаються перші спроби генеалогічної класифікації мов, розробки їх типологічних класифікацій, що передбачало врахування структурних, граматичних, функціональних характеристик різних мов [1, с. 90].

Системно-структурна парадигма виникла наприкінці XIX століття як альтернатива порівняльно-історичному мовознавству.

Вона була спрямована на дослідження мови як системи з притаманними їй інваріантними елементами та відношеннями між ними. Підґрунтям лінгвістичного структуралізму були спроби систематизації різних мовних рівнів у різних мовах світу

Апологетом системно-структурної парадигми за правом вважається швейцарський лінгвіст Ф. де Соссюр, який оголосив дихотомію мови та мовлення, протиставляв діахронію та синхронію та діахронію, виокремлював синтагматичні та асоціативні відношення у системі мови [1, с. 92].

На відміну від системно-структурної, скерованої на вивчення природної мови в «самій собі і для себе» [3, с. 17], в антропоцентричній парадигмі мова вивчається як результат і продукт людської діяльності, в тому числі і когнітивної та соціальної, що передбачає не тільки мисленнєво-мовленнєву діяльність, але й соціальну взаємодію людини зі світом, який її оточує. У період структуралізму принцип антропоцентризму був відкинтий на користь системоцентризму, за яким мова вважалась готовим продуктом.

Антропоцентричний підхід до дослідження мови сприяв появі когнітивно-дискурсивної парадигми її вивчення. Мова розглядається при цьому як знаряддя, засіб і механізм, що сприяє реалізації людиною певних намірів не тільки у спілкуванні, але й у пізнанні світу.

Список літератури

1. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства. Київ : Акад., 2006. 424 с.
2. Основи лінгвістичних досліджень: підруч. для вузів / О. Ф. Федоренко, С. М. Сухорольська, О. В. Руда. Львів : Вид. центр Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2009. 296 с.
3. Kuhn T. The Structure of Scientific Revolutions. Chicago : Chicago University Press, 1962. 388 p.
4. Saussure de F. Course in General Linguistics / 6-th ed. London : Forgotten Book, 2018. 262 p.

Марина Попович
Науковий керівник – доц. Мойсюк В.А.

**Фразеологізми як засоби відображення
культур і цивілізацій
(на матеріалі французької та англійської мов)**

Мова є одним із тих найзагадковіших явищ серед усього, що людина пізнає, починаючи від самого свого існування. Однак сьогодні до звичної вже глобалізації, коли в кожного народу з'явилася особлива потреба у захисті власної ідентичності, зокрема мовної, додається також загострення конфліктів у ключових регіонах, залагодження яких потребує взаєморозуміння. Власне, це й визначає **актуальність** нашого дослідження.

Мета цієї розвідки полягає в аналізі деяких французьких та англійських фразеологізмів (далі – ФО), які яскраво демонструють особливості характеру носіїв цих двох народів.

Насамперед зауважимо, що кожна мова має як вільно створені словосполучення, так і стійкі словосполучення, що лише відтворюються у мовленні. На відміну від «вільних» словосполучень, зміст яких утворений самостійними значеннями слів, ФО власним змістом відтворюють дещо інше, ніж значення слів, що входять до їх складу [3, с. 290].

За твердженням німецького мовознавця В. фон Гумбольдта, в кожній із мов закладено унікальне світобачення. Мова описує навколишнє середовище людини як «зачароване коло», вийти з якого вона може лише тоді, коли вивчає інше відображення світу, переходячи зі своєї мови в іншу. Згідно з його дослідженнями, вивчення іноземної мови можна порівняти зі здобуттям ще однієї точки спостереження [3, с. 47]. Влучно з цього приводу висловився А. де Сент-Екзюпері, порівнюючи світ людини зі «світом окремої планети» [2].

Прикладом унікальності кожного народу є неможливість дослівної передачі ФО різних народів, за умов збереження того значення, яке було закладено самим народом-«власником». За нашими спостереженнями, компонентами французьких ФО часто є частини тіла, тоді як в англійській – одиниці, які номінують об'єкти довколишнього світу [4].

Порівняймо насамперед ФО на позначення поняття відповідальності: французькій ФО *On a mis ça sur le dos de...* відповідає англійська *to lay smth at smb's door*. Як бачимо, французи вдаються до образу спини, а англійці – до образу дверей. Показовим у цьому контексті є також опис дверей або ж порогу зі сходинок, який передусе описує самих мешканців, що часто спостерігаємо в художній літературі [1]. Адже двері для англійця – своєрідна візитівка його ідеально прибраної оселі.

Цікаве також визначення у двох мовах поняття підозри. Так, французькій ФО *mettre la puce à l'oreille* зі значенням «provoquer la méfiance» відповідає англійська *to smell a rat*, однак в їх основі лежать різні образи – клоп і щур відповідно. Французи «турбуватимуться» майже на фізичному рівні, тоді як англійці тонко натякнуть на неохайність місця, в якому перебувають.

Великі поціновувачі кулінарії, французи широко використовують назви продуктів харчування для творення ФО. Так, ФО *mettre la main à la pâte* (букв. «покласти руку в тісто») відповідає англійській сполучі *to share responsibilities* «допомогти комусь в роботі, розділити тимчасово чийсь обов'язки».

Отже, у мові, подібно до мистецтва, зокрема архітектури, «віддзеркалюються» особливості історії, психології та культури певного народу. А дослідження фразеології, у свою чергу, відкривають широкі можливості для розуміння культурної та цивілізаційної ідентичності народу-«власника».

Список літератури

1. Bronte Ch. Jane Eyre. Київ : Folio World's Classics, 2023. 653 с.
2. Antoine de Saint-Exupéry. Le Petit Prince. Київ : Folio World's Classics, 2020. 110 с.
3. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підручник. Київ : Академія, 2010. 464 с.
4. Simkins Lucy Bella. From Intermediate to Advanced. Seattle : English with Lucy, 2023. 92 с. B1-C1%20English%20Ebook%20V1.pdf

Особливості перекладу неологізмів сфери інтернет комунікації

Сучасна лінгвістика розглядає мову як динамічну складну систему. Мовна система перебуває у постійному русі, не припиняються процеси розвитку, вдосконалення. Мова, як і людина, має своє минуле, сьогодення та майбутнє. Цим багато в чому зумовлено те, що, як відзначають багато лінгвістів, у науковій літературі проблема мовної мінливості, яка є незмінною характеристикою мови, є однією з центральних.

Актуальність даної роботи викликана необхідністю вивчення нової лексики як засобу відображення змін, що відбуваються у сучасній лінгвокультурі. Мовні зміни показують структуру та динаміку соціальних та виробничих перетворень у суспільстві.

Визначення неологізму продовжує залишатися невирішеною проблемою, оскільки лінгвісти не приходять до єдиної точки зору щодо критеріїв визначення неологізму як нової лексичної одиниці. Варто зазначити, що питанням неології займалися такі вчені, як І. В. Андрусак, В. Г. Гак, В. І. Заботкіна, Ю. А. Зацний, Г. І. Міськевич та інші. Е. В. Бреус визначає неологізм як «нововведений або вжитий із новим значенням мовний вираз» [1, с. 158]. Л. Г. Верба вважає, що «неологізм – це є слово, значення якого з'являється в певний період часу в мові і його новизна усвідомлюється мовцями» [2, с. 75].

Інтерес лінгвістів до вивчення неології лише зростає, і це відбувається тому, що нові слова з'являються у мові безперервно. Виникає необхідність тлумачення, визначення функцій неологізмів у мові.

Отже, основою класифікації неологізмів можуть бути різні ознаки. За видом мовної одиниці неологізми поділяються на неолексеми, неофраземи та неосемеми, за рівнем новизни – на абсолютні та відносні, за способом утворення – на запозичені, словотворчі та семантичні.

Англійська мова є безперечним лідером за частотою вживання, він по праву носить горде звання «мова світу, мова спілкування»

багато міжнародних компаній використовують її як одну з основних платформ для комунікації своїх співробітників, у процесі бізнес-переговорів, при купівлі та продажу цінних паперів міжнародних бірж.

Виділення типів лексико-граматичних неологізмів на основі класифікаційних параметрів пов'язане з формальними, семантичними та функціонально-стилістичними ознаками запозиченого слова, а також ступенем його адаптації в українській мові.

Досліджувані цифрові неологізми зустрічаються у сфері передових технологій, вони знаходять своє застосування й у подібних сферах, наприклад, економіці, у спорті, юриспруденції. Проведений нами порівняльний аналіз різних наукових праць дозволив дійти висновків, що у англійській та українській мовах процеси неологізації майже симетричні. Основні особливості полягають лише у системних ладах досліджуваних мов.

Список літератури

1. Остафійчук О. Д. Неологізми англійської мови в сучасному суспільстві. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Філологія. Соціальні комунікації. 2020. №3. С. 157–160.
2. Деріга С. В. Особливості функціонування неологізмів в англійській рекламі. Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Сер.: Філологічні науки (мовознавство). 2017. № 8. С. 71-75.

Специфіка онлайн-тестування як виду оцінювання англомововних умінь в середній школі

Оцінювання є невід'ємною частиною навчального процесу. Воно дозволяє вчителю відстежувати прогрес учнів у навчанні та надавати їм зворотний зв'язок. У контексті викладання іноземної мови оцінювання має особливе значення, оскільки дозволяє визначити рівень володіння мовою учнями.

Для початку, варто зазначити, що впродовж останніх десятиліть відбувається активний розвиток технологій і як результат їхнє впровадження в навчальний процес. Онлайн-тестування надає кілька переваг, особливо при оцінці засвоєння матеріалу на уроках англійської мови. Серед таких переваг можна виділити: зручність для учасників, можливість швидкого та автоматизованого оцінювання, а також використання інтерактивних елементів для перевірки розуміння мовних концепцій. Більше того, однією з важливих властивостей онлайн-тестування є його здатність адаптуватися до різних рівнів знань та навичок учнів, адже сучасні платформи можуть індивідуалізувати завдання, забезпечуючи оптимальний рівень складності для кожного учня.

Окрім того, онлайн-тестування виступає не лише однією з найбільш ефективних форм контролю, але й об'єктивним індикатором рівня освоєння учнями конкретного матеріалу. За словами О. Івко, систематичне онлайн-тестування сприяє стимулюванню активності та уваги учнів під час уроку і підвищує їхню відповідальність у виконанні навчальних завдань [1, с. 53]. Результати перевірки онлайн-тестів аналізуються вчителем і служать для нього як і показником рівня знань учнів, так і інструментом оцінки його власної роботи, що дозволяє вносити необхідні корективи у процес навчання та запобігти процесу повторення помилок школярів.

Щодо основних функцій онлайн-тестування, то тут можна виділити контрольну і навчальну [2, с. 13]. Формування вимог до

онлайн-тестів визначається залежно від їхніх основних функцій, тому змістова та структурна частини можуть відрізнятися, хоча існують спільні моменти. Така диференціація умовна, оскільки будь-який процес контролю включає компонент навчання, а будь-яке завдання чи тестування обумовлені контролем рівня знань та розвитку навичок [3, с. 14]. Важливою особливістю онлайн-тесту від інших форм контролю, як стверджує О. Швидкий, є те, що такий тест передбачає вимірювання. Ще однією важливою відмінністю є те, що онлайн-тести піддаються процедурі стандартизації. Таким чином, відзнака, яку виставляють після тестування, вирізняється більшою об'єктивністю, ніж оцінка контрольної роботи, що базується на особистій думці вчителя [4, с. 20].

Отже, застосування онлайн-тестування в англomовному навчанні у середній школі є ефективним та перспективним підходом. Це дозволяє враховувати індивідуальні особливості учнів, забезпечуючи швидке та об'єктивне оцінювання. Робота із застосуванням онлайн-тестування сприяє підвищенню якості навчання та розвитку мовних навичок учнів, створюючи сучасне та інтерактивне освітнє середовище. Онлайн-тестування виявляється не лише важливим інструментом оцінювання, але й потужним засобом підтримки ефективного навчання та зростання якості освіти.

Список літератури

1. Івко А. А. Використання тестових завдань для навчання студентів мовних спеціальностей. Молоді фахівці - майбутнє науки: Зб. статей. 2011. С. 53.
2. Квасова О. Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь: Навчальний посібник. К. Ленвіт, 2009. 119 с.
3. Ключко В. І., Прадівляний М. Г. Формування професійно спрямованої іншомовної компетентності фахівців технічних та економічних спеціальностей засобами сучасних інформаційних технологій: Монографія. Вінниця:ВНТУ. 2009. 186 с.
4. Швидкий О. Тестовий контроль у навчальному процесі. Освіта. Технікуми, коледжі. 2002. № 1. С. 19-21

Запозичення з німецької мови у сучасній англійській мові

Термін «запозичення» визначається як звук, морфема, слово або його окреме значення, фразеологізм, синтаксична конструкція, які перенесені з однієї мови в іншу, а також сам процес подібного перенесення [1].

Поняття «запозичення» істотно впливає на зміни у мові, адже воно відбувається через контактування мов, що є одним із найголовніших зовнішніх причин мовних змін. Мовні контакти характеризуються різними чинниками. Наприклад, вони можуть бути спричиненні загарбанням території корінного етносу та його поневоленням; спільним проживанням різномовного населення на одній території або сусідніх територіях; вступом певного населення в економічні, торговельні, культурні стосунки з іншим населенням; засвоєння іншої мови у процесі шкільного навчання. Контакткування мов зумовлює запозичення лексики та фразеології. Можлива передача артикуляційних особливостей з однієї мови в іншу; зміна наголосу; зміна в граматичній будові мови та зміни у словотворі. Найбільш поширена для запозичень лексико-семантична система, тому що роль лексичних запозичень визначальна для всіх інших контактено зумовлених мовних змін. Фонологічні запозичення менш поширені, певні іншомовні слова можуть пристосуватися до фонологічної системи мови-реципієнта або ж піддатися субституції, тобто замінити відсутні звуки в слові-реципієнті іншими власними [2].

Німецька займає 2-ге місце з 38 мов, які вплинули на англійську мову, тим самим залишивши низку запозичень [3]. Германізми почали з'являтися в англійській мові ще в пізніх 1500-х роках, коли велика кількість шахтарів та металообробників, включаючи досить майстерних у цій справі німецьких робітників, були відправлені в Англію задля праці в шахтах. Внаслідок цього, в англійську лексику надійшла термінологія, яка позначала корисні копалини. Вважають, що галузі мінералогії та хімії складаються на 30% з німецьких слів [4]. Слідом, завдяки німецькомовним психотерапевтам З. Фройдю, К.

Юнгу тощо, в галузі психології та психотерапії з'явилися нові корисні терміни для опису емоцій та людської поведінки, які складають 5% [3]. Біологія, геологія та ботаніка налічують до 10% германізмів [4]. З усіх семантичних груп, 22% слів припадає на політику та історію нацистської ідеології. 17,7% складають германізми, що позначають кулінарію, їжу та напої. Згідно досліджень, німецькі слова у галузі літератури, музики та мистецтва становлять приблизно 20%. Серед усіх частин мови, іменники мають найбільшу схильність до запозичення. Причиною цього є їхня семантична функція, яка слугує для позначення нових речей, потреби в ефективному збагаченні або евфемізмі, а також для різноманітності та загальної необхідності в оновленні.

Отже, іменники складають 86% запозичених слів з німецької мови. На прикметники припадає 6,6%, вони належать до класу слів, які характеризуються роллю модифікатора іменника. Серед прислівників та дієслів виділяють незначний відсоток, такі слова використовуються здебільшого в розмовній мові [3].

Список літератури

1. Гуменюк Т. І. Запозичення та їхні типи в сучасній українській телевізійній фаховій мові. Наукові записки Національного університету "Києво-Могилянська академія". - 2014. - Т. 164. - С. 55–59.
2. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: Підручник. – Вид. 3-тє. - Київ : Академія, 2010. - 464 с.
3. Polishchuk G.V. German Borrowings In English In The Early 20 Century (Lexicographic Survey). Вчені Записки Таврійського Національного Університету Імені В. І. Вернадського Серія: Філологія. Журналістика. - Видавничий дім «Гельветика», 2020. - Т. 33 (72). – Вип. 1.- Ч. 1. - С. 181–186.
4. Sheverun N., Leitsius H., Mozhova Y. Germanisms and their adaptation in english (based on materials of socio-political sphere and sphere of economy). *Philological Review*. - 2021. - № 1. - С. 163–168.

Ігор Процак

Науковий керівник – асист. Батринчук З.Р.

Стилістика промов жанру стендап британських та американських коміків

Стендап являє собою вид комедійного жанру, в якому комік виступає перед аудиторією, розповідаючи жарти, історії або анекдоти. Виконавець, як правило, стоїть на сцені, звідси й назва "stand-up" [5, с. 17].

Стендап-комедія, як відомо, є унікальним жанром комедії, що активно розвивається і впливає на сучасне суспільство. Він набрав значної популярності завдяки своєму спонтанному та інтерактивному характеру, що дозволяє комікам використовувати різноманітні стилістичні засоби для підкреслення комічного ефекту та привертання уваги аудиторії. Зокрема, дослідники, такі як Джуді Картер [1, с. 1] та Грег Дін [2, с. 1] та інші [3], зазначають, що успіх стендап-комедії значною мірою залежить від умілого та доречного використання стилістичних засобів. Стендап-комедія використовує різні стилістичні засоби для досягнення комічного ефекту, наприклад: анафори, епітети, гіперболи, порівняння, метафори та інше.

Витоки стендап-комедії у Сполучених Штатах можна простежити у водевілях кінця XIX та початку XX століть, які пройшли різні етапи розвитку, включаючи "Борщовий пояс" [6] та післявоєнний бум комедійних клубів. На противагу цьому, британський стендап бере свій початок з розваг у мюзик-холах та естрадних шоу, а значний розвиток отримує у 1980-х роках у русі альтернативної комедії, яка представляє собою відхід від основного комедійного стилю епохи, в якому сатира відігравала ключову роль.

Основна відмінність між британською та американською стендап-комедією полягає в їхніх різних підходах до гумору, характеру розповіді та залучення аудиторії.

Британський стендап характеризується тим, що віддає перевагу довгим анекдотам, самопринижуючому гумору, покладається на іронію і сарказм та часто зосереджується навколо буденного життя.

З іншого боку, американський стендап віддає перевагу дотепним коротким реплікам і більш напористому, впевненому поведженню на сцені. Американські коміки часто демонструють ідентичність

"рок-зірки", залучаючи аудиторію короткими жартами, які базуються на їх особистому життєвому досвіді. Темп їх виступів енергійний і динамічний.

Використання стилістичних засобів надає виразності оповідачам, а також дозволяє висвітлити певну тему або проблему з різних точок зору, показуючи контрасти та суперечності у ситуаціях, які вони описують. Для прикладу, анафора часто підсилює емоційну дію, показує елемент несподіваності та створює ефект комічності ситуації. В той час як іронія може бути використана для підсилення для відтворення протиріччя в різних ситуаціях, що робить її важливим елементом виступу коміка.

Використання цих стилістичних засобів в промові жанру стендап дозволяє комікам завойовувати серця аудиторії створюючи візуально багаті, оригінальні та виразні виступи, які можуть змусити аудиторію сміятися та рефлектувати над різноманітними аспектами життя.

Список літератури

1. Carter J. The NEW Comedy Bible: The Ultimate Guide to Writing and Performing Stand-Up Comedy. 2020. 292 с
2. Dean.G. Step by Step to Stand-Up Comedy. 2000. 214 с.
3. Matterden. The purpose field of stand-up comedy. Medium. URL: <https://medium.com/@matter-den/the-purpose-field-of-stand-up-comedy-4a4697cbd546> (дата звернення: 06.02.2024).
4. Rutter J. Stand-up as interaction: performance and audience in comedy venues: thesis. 1997. URL: https://www.researchgate.net/publication/33774855_Stand-up_as_interaction_performance_and_audience_in_comedy_venues (дата звернення: 06.02.2024).
5. Schwarz J. Linguistic aspects of verbal humor in stand-up comedy. 2010. URL: <https://d-nb.info/1002728533/34> (дата звернення: 06.02.2024).
6. Tvtropes. URL: www.tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/Main/BorschtBelt (дата звернення: 06.02.2024).

Науковий керівник – доц. Косенко А. В.
Теоретичні основи та методика вивчення алгебраїчного матеріалу

Молодіжний інтернет-сленг є важливим елементом сучасної культури, що активно використовується молоддю в онлайн-спілкуванні та соціальних мережах.

Соціокультурні фактори відіграють ключову роль у формуванні молодіжного інтернет-сленгу. Вікова диференціація стимулює молодь до створення власної мовної системи, що відрізняється від мови старших поколінь.

Лінгвістичні аспекти також відіграють важливу роль у формуванні та розвитку молодіжного інтернет-сленгу. Молодь проявляє творчість та ігровий підхід до мови, активно використовуючи мовні ігри, каламбури та аббревіатури для створення нових сленгових виразів

У граматичному аспекті молодіжний інтернет-сленг також проявляє свою оригінальність. Наприклад, неформальні скорочення, такі як "I'm gonna" (I am going to) чи "wanna" (want to), вже стали стандартними в онлайн-спілкуванні.

Вплив молодіжного інтернет-сленгу на англійську мову є предметом активних дебатів серед лінгвістів та фахівців з мови. З одного боку, він сприяє розширенню лексичного та граматичного арсеналу мови, роблячи її більш гнучкою та здатною адаптуватися до нових реалій та технологій. З іншого боку, мовлення, насичене сленгом, може створювати бар'єри для спілкування з людьми, які не знайомі з цими виразами.

Список літератури

1. Балабін В. В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу. Київ: Логос, 2002. 313 с. 2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Академія, 2014. 344 с.
2. Бездітко А. Англійський sms-сленг як сучасна форма уснописьмової електронної комунікації. Південний архів. Сер. Філологічні науки. 2020. № 81. С. 56-60

3. Беляєва Т. М., Хомяков В. А. Нестандартна лексика англійської мови. Луцьк: 1985. 234 с.
4. Кошельник К. С. Соціолінгвістичні особливості сленгової лексики сучасної англійської мови : кваліфікаційна робота / науковий керівник – канд. філол. наук, доц. Т. С. Гарлицька. Кривий Ріг, 2022. 77 с.

Лексико-граматичні засоби опису природи в художній літературі

Однією з ключових проблем, що досліджує лінгвостилістика, є вивчення стилістичних прийомів та експресивних засобів мови. Серед основних форм мовлення в художньому тексті особливе місце займає опис, поруч із розповіддю, роздумами, авторським мовленням та діалогами/монологами персонажів [1].

Зацікавлення описом як композиційно-мовленнєвою формою організації художнього тексту, його типологією і функціями та дослідження способів створення словесно-художнього портретного та пейзажного опису стали предметом наукового пошуку багатьох вітчизняних дослідників (В. Вовк, Ю. Водяницька, Л. Єфімова, К. Кусько, О. Потапова, В. Сімонок, О.Ясінецька) [2]. Опис в художньому тексті використовується як засіб передачі зовнішності персонажа, місцевості, природи, інтер'єру та різноманітних явищ; він спрямований на суб'єктивне відображення зовнішніх ознак живих або неживих істот, подій, явищ чи обстановки [3].

У творах Т. М. Ріда «Osceola the Seminole» та Л. М. Монтгомері «Anne of Green Gables» пейзажні описи є не тільки декоративним елементом тексту та конструюють художній простір твору, а також розкривають його основну ідею та проблематику.

Описи природи у творі Т. М. Ріда «Osceola the Seminole» поетичні та насичені алюзіями, порівняннями (*as bright at this hour as when Leon landed upon thy shores*) та метафорами (*bright as when the breath of God first called thee into being*). У роботі Л. М. Монтгомері «Anne of Green Gables» пейзажні описи слугують тлом для сюжетних ліній і сам твір налічує безліч **епітетів** (*pretty road, snug farmsteads, sweet air*), персоніфікацій (*the breath of many apple orchards*) та засобів мовної виразності.

За критерієм позиції пейзажу в структурі твору, в романі Т.М. Ріда та Л.М. Монтгомері найбільш поширені ініціальні (48% та 42%), а також інтертекстуальні (22% та 34%) описи, фінальні ж складають 30% та 26% відповідно. Для визначення особливостей

лексико-граматичних засобів пейзажного опису в художньому англomовному дискурсі та частоти вживання різних мовних засобів для створення таких описів, застосовано кількісний аналіз. Зокрема, виокремлено 118 прикладів використання лексико-граматичних засобів. Серед них – лексико-стилістичні прийоми та граматико-синтаксичні.

Як показав кількісний аналіз, у романах Т. М. Ріда «Osceola the Seminole» та Л.М. Монтгомері «Anne of Green Gables» найбільш широко представлені лексико-стилістичні засоби, серед яких найбільша кількість припадає на епітети (48% та 52% відповідно), а також на номінативні засоби (26% та 22% відповідно).

Отже, у досліджуваних романах пейзажні описи відіграють важливу роль – вони не тільки є декоративним елементом тексту та конструюють художній простір твору, а ще й розкривають основну ідею та проблематику роману. У текстах пейзажів також використовуються займеники-звертання та риторичні питання, які конструюють філософські пейзажні описи та апелюють до почуттів читача, а також приємники, що надають більшої художньої виразності іменників. Через пейзажні описи автори транслюють ідеї, які вкладають у цей твір, використовуючи національні образи природи.

Список літератури

1. Гуменюк І.Л. Інтонація пейзажних описів в англomовній художній прозі (експериментально-фонетичне дослідження): дис. ... канд.. філол. наук: 10.02.04 – германські мови. Київ: Київський національний лінгвістичний університет. 2017. 310 с.
2. Гайденко Ю.О., Сергеева О.О. До проблеми визначення композиційно-мовленнєвих форм. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. № 50. 2021. С. 50-53.
3. Єщенко Т.А. Лінгвістичний аналіз тексту: навч. пос. для студентів ВНЗ. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 264 с.

Словотворчі й синтаксичні особливості рекламних текстів в англійській мові

У сучасному світі, де конкуренція на ринку надто велика, ефективність рекламних повідомлень стає ключовою складовою успіху бізнесу. Саме тому тема «Словотворчі та синтаксичні особливості рекламних текстів в англійській мові» є неабияк актуальною та важливою для дослідження. Ми розглянемо основні аспекти цієї проблеми, зазначимо актуальність роботи, визначимо її важливість, висвітлимо основні положення та надамо висновки.

Реклама, як чинник формування сучасної культури споживання, вимагає постійного вдосконалення та адаптації [1]. Вивчення словотворчих та синтаксичних особливостей рекламних текстів дозволяє розкрити мовленнєвий потенціал та експериментальні можливості для покращення ефективності комунікації. Розуміння цих мовних аспектів визначає, наскільки успішно реклама може впливати на свідомість споживача та формувати його перспективу стосовно конкретного продукту чи послуги.

У ході дослідження ми докладно аналізуємо словотворчі стратегії в англійських рекламних текстах, звертаючи увагу на використання нестандартних лексичних одиниць для привертання уваги споживача. Наприклад, у рекламі автомобільної компанії Tesla використовується термін "*Autopilot*," що має словотвірну новизну та створює асоціацію з передовим технологічним підходом [3].

Окрему увагу приділитимемо синтаксичним конструкціям, які формують переконливі рекламні повідомлення, що запам'ятовуються. Наприклад, у рекламі Apple для нового iPhone використовується структура "*The only thing that's changed is everything*," [4] що не лише привертає увагу, але й ефективно передає ідею інноваційності.

Буде розглянута роль культурних та соціальних контекстів у виборі словотворчих рішень для адаптації до різних аудиторій. Наприклад, у рекламі Coca-Cola в Китаї використовується метафора червоного кольору, який символізує щасливі моменти та радість в місцевій культурі [2].

На основі проведеного аналізу слід визнати, що словотворчі та синтаксичні аспекти відіграють важливу роль у формуванні успішної рекламної кампанії в англійській мові. Розуміння цих особливостей дозволяє створювати не лише привабливі та ефективні, але і адаптовані до різних культур та груп споживачів повідомлення. Дослідження цієї теми не тільки поглиблює наші знання про природу рекламної мови, але й визначає стратегії для подальшого розвитку цього важливого сегменту мовленнєвої діяльності. Відділити та розкрити словотворчі та синтаксичні хитрощі рекламних текстів стає важливим завданням для маркетологів та лінгвістів, оскільки це є ключовим чинником у побудові ефективних стратегій залучення споживачів та формування позитивного враження від брендів.

Список літератури

1. Дубенко І. М. Особливості та функції словотвору в рекламних текстах англійської мови. Львів: Видавництво Львівського національного університету, 2010. - 180 с.
2. Коваленко Н. А. Синтаксичні конструкції у рекламному дискурсі: лінгвістичний аналіз. Київ: Видавництво Київського лінгвістичного університету, 2014. - 200 с.
3. Мельник О. В. Лексико-семантичні та стилістичні аспекти рекламної лексики англійської мови. Харків: Видавництво Харківського університету, 2016. - 160 с.
4. Петренко Л. С. Мовленнєві засоби вираження емоцій в рекламних текстах: лінгвістичний аналіз. Одеса: Видавництво Одеського національного університету, 2018. - 220 с.

Особливості сучасної британської поезії

Британська література – одна з найбагатших та різнобічних літератур світу. Вона відрізняється вишуканістю, багату історичною спадщиною та певними мовними особливостями. Як і будь-яка інша література, вона має свою історію, а отже, і свої періоди злетів і падінь.

Незважаючи на те, що поезія існує вже багато століть, дати повне і вичерпне визначення цього поняття досить складно. Усвідомлення будь-якого поетичного тексту починається з його сприйняття. Творці та читачі шукають розгадки кожного твору, зокрема й пояснення природи поезії та поетичних текстів у загальному. Британська поезія виникла з пісенної творчості, як і поезія будь-якого іншого народу.

В основі британських поетичних текстів лежить чергування відмінних характером одиниць – ударних і ненаголошених складів. Іншими словами, в музиці ритм кількісний, в англійському вірші – якісний. Англійське віршування тому носить назву якісного віршування. Якісне (квалітативне віршування) – це тип віршування, в якому склади співвідносяться за ударністю і ненаголошеністю, а не за довготою, як у кількісному (квантитативному) віршуванні [3].

В англійському віршуванні виділяють такі основні розміри: ямб, хорей, дактиль, амфібрахій, анапест.

Ямбічний та хорейний метри є двоскладовими розмірами, а дактилічний, амфібрахічний та анапестичний метри – трискладовими розмірами.

Для сучасної поезії Великобританії характерне освоєння нових тем, а також експериментів зі словом, підтвердження чого ми можемо зустріти у творчості таких поетів, як Дж. Бетчман, Т. Г'юз, Е. Моушен, К. Енн Даффі та С. Армітідж [2].

Згадуючи поетів-сучасників, не можна не згадати Керол Енн Даффі, яка стала першою британською поеткою-лауреатом. Поезія Даффі дає голос відчуженим та ігнорованим суспільством у переконливий спосіб, борючись із ідеями про мову та ідентичність. Поетичний стиль письменниці відрізняє її від інших: у своїх творах

Даффі намагається поєднувати такі якості, як простота, доступність для масового читача, складність поетичного погляду на реальність. Почуття жінок та їх переживання стають центральною темою багатьох творів поетеси [4].

Отже, сучасна література Великобританії представлена великим спектром відомих поетів нашого часу, які відображають у своїх творах актуальні проблеми сучасності. В комунікації поезія дозволяє висвітлити особливості культури, духовність, цінності та ментальність суспільства за допомогою віршованого формату, що є стислим та змістовним [1]. Художня насиченість та смислова єдність надають можливість вважати сучасну британську поезію вагомим і цінним внеском у світову літературу.

Список літератури

1. Копилова І. М. До проблеми зв'язку між формою та змістом у поетичному творі / І. М. Копилова // Наукові записки. — Вип. 26. — Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2000. — С. 103-108.
2. Поет-лауреат // Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. — Київ : ВЦ «Академія», 2007. — Т. 2 : М — Я. — С. 236.
3. Рокаш, Ольга Миколаївна. На межі століть : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. У 2 т. Т. 1 : Англійська література кінця 19 - початку 20 ст. / Рокаш, Ольга Миколаївна. — Кам'янець-Подільський : Оіюм, 2005. — 730с.
4. Carol Ann Duffy Biography. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.bbc.co.uk/poetryseason/poets/carol_ann_duffy.shtml (дата звернення: 08.02.2024)

Англомовні клішовані фрази та специфіка їх відтворення українською мовою

Англомовні клішовані фрази – це вирази, які часто використовуються в англійській мові для вираження певних ідей чи ситуацій. Вони можуть бути стандартними у вживанні та стати частиною мовного канону, але водночас можуть призводити до монотонності та неоригінальності у мовленні [1].

Коли ми стикаємося з потребою перекладати ці клішовані фрази на українську мову, ми зіткнемося з рядом викликів. Перш за все, необхідно зберегти смисл та ідіоматичність виразу, а також врахувати культурні відмінності між англомовною та українською мовами. Це означає, що буквальний переклад може бути неприйнятним і навіть призвести до втрати ефективності та природності виразу [2].

Для успішного відтворення англомовних клішованих фраз українською мовою ми можемо використовувати кілька підходів. По-перше, пошук аналогів українською мовою, які максимально точно передадуть сенс оригінального вислову. По-друге, можливість створення нових виразів чи використання вже існуючих українських фразеологізмів, які відображають подібні ідеї чи ситуації [1].

Важливо також враховувати, що українська мова має свої власні клішовані вирази та фразеологізми, які відображають українську ментальність та культурні особливості. Це може бути великою перевагою при відтворенні аналогічних концепцій англомовної мови [1].

Процес відтворення англомовних клішованих фраз українською мовою вимагає не лише майстерності в перекладі, але й знань культурних та мовних нюансів. Шляхом використання відповідних стратегій та врахуванням контексту, ми зможемо досягти максимальної точності та ефективності у відтворенні англомовних клішованих фраз українськими еквівалентами [1].

Зважаючи на розмаїття культурних, історичних та соціальних контекстів, а також різноманітність вживання мови, ми можемо спостерігати, що англомовні клішовані фрази не завжди мають прями

еквіваленти в українській мові. Тому при перекладі таких висловів нам доводиться брати до уваги не лише лінгвістичні аспекти, але й культурні особливості обох мовних середовищ [1].

Отже, відтворення англомовних клішованих фраз українською мовою – це складний процес, який вимагає від перекладача не лише знання мови, але й розуміння культурних особливостей обох мовних середовищ.

Список літератури

1. Волошина М. Порівняльний аналіз структурних особливостей кліше в англійській і українській мовах. Київ, 2021.
2. Романюк Н.М. Семіотизація мовних кліше як одиниць когніції, культури і дискурсу. Запоріжжя, 2018.

Диференційоване навчання у викладанні іноземної мови професійного спрямування у ЗВО

Диференційований підхід у навчальному процесі, який адаптує методики навчання до унікальних потреб, компетенцій та можливостей кожного студента, виступає як ефективний механізм освітньої адаптації. Так, О. Савченко окреслює диференційоване навчання як специфічну форму освітньої діяльності, що базується на індивідуальних особливостях студентів, включаючи їх здібності, нахили та інтереси [2]. В контексті навчального процесу, диференціація проявляється у модифікації змісту навчання, адаптації тривалості та інтенсивності завдань, а також у застосуванні індивідуалізованих методичних рішень для оптимізації освітнього процесу. Процес диференціації включає ряд етапів, зокрема рефлексію, оцінку освітньої програми, аналіз індивідуальних характеристик учнів та розробку навчальних планів, які інтегрують науково-обґрунтовані та особистісно-центровані педагогічні стратегії. Застосування так званого внутрішнього підходу, що передбачає врахування індивідуальних особливостей студентів у кожному навчальному сеансі через вибір спеціалізованих завдань, педагогічну підтримку та організацію роботи, адаптовану до рівня готовності кожної особистості, є одним із найбільш ефективних способів досягнення високих освітніх результатів. Інтеграція внутрішньої диференціації у навчальний процес передбачає застосування спеціалізованих методів та форм роботи, які спрямовані на оптимізацію засвоєння і поглиблення знань студентами. Зокрема, О. Мартинюк акцентує на тому, що диференціація в освітньому процесі дозволяє враховувати унікальні особливості когнітивної активності студентів, сприяє виявленню та розвитку індивідуальних здібностей, тим самим підвищуючи ефективність навчання [1]. Диференційований підхід у освіті має

особистісноорієнтований характер, оскільки він націлений на підтримку студентів з різним рівнем здібностей, стимулювання їх активності у навчальному процесі, що виступає як мотиваційний фактор для професійного розвитку та підвищення готовності до професійних змін. Завдяки створенню умов, які дозволяють кожному студенту відчувати впевненість у власних силах та розвиватися відповідно до індивідуальних можливостей, забезпечується безперервний процес навчання, що веде до успіху в освітній діяльності. Втілення диференціації як неодмінної складової освітньої системи, з орієнтуванням на індивідуальні характеристики студентів, дозволяє ефективно прогнозувати та коригувати навчальний процес з урахуванням інтелектуальних здібностей, інтересів та потреб у вивченні іноземних мов професійного спрямування. Диференційоване навчання створює умови для досягнення кожним студентом особистісного успіху, виходячи з власних потенційних можливостей, що, в свою чергу, сприяє збільшенню мотивації та зацікавленості в освітньому процесі. Цей підхід відкриває нові перспективи для якісної освіти в галузі іноземних мов, зокрема через самостійну роботу студентів з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, таких як мобільні пристрої та доступ до електронних навчальних платформ типу Moodle, що перетворює навчальний процес на важливу частину щоденного життя студентів.

Список літератури

1. Мартинюк О. Принцип диференційованого навчання та його реалізація в сучасній школі Німеччини засобами підручника. *Проблеми сучасного підручника*. 2019. №22. С. 145-152.
2. Савченко О. Дидактика початкової школи. Підручник для студентів педагогічних факультетів. Київ: Генеза, 2002. 368 с.

Лексичні засоби творення образу "Їжа" у сучасному англомовному дискурсі

Серед різноманітних функціонально-структурних елементів мови лексика займає провідне місце у суспільному житті. Цей зв'язок обумовлений безперервним розвитком людства, а мова, зокрема лексичний склад, відображає зміни, що відбуваються у суспільстві в певний проміжок часу.

Корнелія Герхард стверджує, що ще з давніх часів особливими засобами комунікації та ідентифікації на міжнародній арені виступали саме мова та їжа [1].

Класифікація лексичних засобів є спірним питанням, тому що вчені по-різному розглядають це питання в залежності від походження слова, частота його вживання, значення лексичних одиниць та стилістичні особливості. Ми використовуємо класифікацію Тетяни Крайнікової, а саме номінативну лексику, що включає в себе частини мови [2].

У сучасному англомовному дискурсі виникла велика кількість лексичних одиниць, що описують різноманітні явища, пов'язані з їжею. У свою чергу Катерина Карпова у своїй праці перераховує та аналізує неологізми, що описують вплив глобалізації, соціальних мереж та інших соціальних змін. Наприклад, термін "globesity", що є словозлиттям лексем "global" та "obesity" виник через спалах ожиріння, що стало глобальною проблемою людства [3].

Аналізуючи сучасні неологізми в англомовному дискурсі "Їжа", ми з'ясували, що традиційно способи словотвору поділяються на продуктивні (словоскладання, конверсія, афіксація, скорочення), малопродуктивні (деривація, словозлиття (блендинг), звуконаслідування, редуплікація) та непродуктивні (чергування звуків, зміна наголосу). Продуктивні та малопродуктивні способи можуть змінюватись. У нашому дослідженні ми звернули особливу увагу на продуктивні та малопродуктивні способи творення слів [4].

Матеріалом нашого дослідження став однойменний кулінарний блог «Джеймі Олівер», автор якого використовує багато неологізмів, створених різними способами словотворення. Ми

проаналізували іменники, прикметники та дієслова та визначили, що найбільш поширеними способами є афіксація, словоскладання та конверсія.

Отже, лексика відіграє ключову роль у суспільному житті, оскільки ми використовуємо її для позначення різноманітних явищ та понять, у тому числі і їжа. Сучасний англомовний дискурс «Їжа» вирізняється великою кількістю слів, що були утворені продуктивними та малопродуктивними способами словотвору. У рамках дослідження виявлено, що найбільш поширеними способами словотвору для прикметників є афіксація (64,5%), словоскладання для іменників (85,2%) та конверсія для дієслів (55,6%), які активно використовуються авторами кулінарних блогів, таких як Джеймі Олівер.

Список літератури

1. Cornelia Gerhard. Food and language – language and food. Saarland, 2013. 78 с.
2. Крайнікова Т. Мова художнього твору. Українська мова та література. 2002. С. 13–16.
3. Karpova K. Structural and semantic characteristics of food-related neologisms in modern English. 2019. С. 4 – 8.

Ratih E. Word formation processes in English new words of oxford English dictionary (OED) online. 2018. С. 24-35.

Переклад лексики євроінтеграції

Євроінтеграція має величезне значення для України, оскільки впливає не лише на політичний та економічний розвиток країни, але й на мовні трансформації. Переклад євроінтеграційної лексики стає невід'ємним інструментом для міжкультурного обміну, що допомагає глибше розуміти специфіку документів.

Мета роботи – визначення особливостей перекладу євроінтеграційної лексики та виявлення викликів і стратегій перекладу, що виникають у контексті міжкультурної комунікації та перекладу.

Дослідження актуальне через необхідність оновлення термінології для відповідності європейським стандартам у контексті євроінтеграції, включаючи розробку методів перекладу специфічних термінів та абревіатур. Його новизна полягає у міждисциплінарному аналізі євроінтеграційної лексики, що об'єднує лінгвістичні, комунікативні, та політичні аспекти для підвищення ефективності міжкультурної комунікації.

Під час дослідження виявлено, що переклад євроінтеграційної лексики стикається з численними викликами, такими як термінологічна варіативність, специфіка культурного контексту, високий ступінь формалізму та юридичної точності.

Визначено, що переклад юридичних термінів і кліше вимагає комплексного підходу, включаючи звірення з офіційними документами ЄС та юридичною практикою. Вивчено стратегії перекладу власних назв та методи відтворення абревіатур, таких як літеральний переклад, транслітерація та адаптація. Застосовано якісний, описовий, порівняльний та когнітивний аналіз 30 документів ЄС для ідентифікації ключових методів відтворення та перекладу євроінтеграційної лексики.

Аналіз перекладу соціально-політичних текстів підтверджує широке застосування дескриптивного перекладу, особливо коли абревіатури не мають прямих або точних українських аналогів. Перевага надається повному перекладу, доповненому еквівалентним перекладом, запозиченням, транскрипцією та експлікацією.

Оригінал: «*The International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) prohibits arbitrary arrest and detention...*». Переклад: «*Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (МППП) забороняє свавільний арешт та тримання під вартою...*». Аббревіатури використовуються для стислого представлення назв, при цьому в перекладі часто подається спочатку повний переклад, а потім еквівалентна аббревіатура, що сприяє кращому розумінню та уникає неправильного тлумачення [1, с. 129].

У ході аналізу також підтверджено, що трансформація структури речення є важливою технікою, що дозволяє адаптувати речення з метою забезпечення більшої зрозумілості та природності тексту в англійській мові. Наприклад: У фразі «*Права, які надаються громадянам ЄС, захищені законодавством*» можлива перmutація структури при перекладі на англійську для досягнення більшої зрозумілості: «*The rights granted to EU citizens are protected by law*» [2, с. 52].

У результаті дослідження встановлено, що специфіка Європейського Союзу вимагає від перекладачів не лише мовної адаптації, але й культурної чутливості для забезпечення точності перекладу. Особлива увага приділена динамічному характеру євроінтеграційної лексики, що вимагає постійного оновлення знань та використання спеціалізованих ресурсів. Виявлено, що глосарії ЄС, EuroTermBank та IATE є важливими інструментами для стандартизації та уніфікації перекладу, сприяючи збереженню точності та консистентності термінології.

Список літератури

1. Cottureau-Gabillet, Emilie. “Revealing Some Structures and Rules of Book Production (France, Fourteenth and Fifteenth Centuries).” *Ruling the Script in the Middle Ages. Formal Aspects of Written Communication (Books, Charters, and Inscriptions)*, edited by Sébastien Barret, et al., Brepols, 2016, pp. 129–163.

2. Туровська Л. Вивчення суспільно-політичної лексики: традиції і новаторство. *Молодий вчений*, № 12.1 (52.1), 2017, с. 52–55.

Науковий керівник – асист. Вітвіцька Н.М.

Функціональні характеристики метафори в сучасному англomовному публіцистичному дискурсі

У контексті сучасного англomовного публіцистичного дискурсу, метафора постає не лише як засіб мовної виразності, але виконує важливі функції впливу та розуміння. Функціональні особливості метафори у цьому випадку розкривають її головну роль у створенні образі, передачі ідей та виділення сутності комунікативного процесу.

Перш за все варто зазначити, що публіцистичний дискурс діє насамперед у сфері засобів масової інформації, охоплюючи газети, журнали, радіо та телебачення, а також різні форми та жанри переконливої комунікації. Його основною метою є формування громадської думки шляхом ефективної передачі інформації та переконання аудиторії [1].

Що стосується метафори, то її можна описати як риторичний прийом або фігуру мови, яка передбачає використання слова, яке зазвичай представляє певну категорію об'єктів, осіб, явищ, дій або характеристик для пропонують або символізують іншу категорію або певну сутність, яка має схожість з вихідною категорією [4]. Наше мовлення наповнене метафорами, які складаються з безлічі слів і виразів. Вони використовуються та створюються нами, навіть не усвідомлюючи цього [3].

Щодо наукових та технічних текстів, то використання метафор у них служить багатьом важливим цілям так як вони не тільки забезпечують імена та тлумачення, але і служать для артикуляції та прикрашання змісту [5]. Метафоричний процес у науковій літературі неймовірно різноманітний і багатогранний. Він передбачає свідомий вибір конкретних виразів з урахуванням прагматичної мети та тематики наукового тексту [2].

Описані вище процеси метафоризації породжують різні типи мовних метафор відповідно до функцій, які вони виконують. Перший тип - номінативна метафора, яка виникає, коли одне описове значення замінюється іншим, що призводить до омонімії. Другий тип – образна метафора, яка виникає, коли ідентифікаційне

значення стає предикатом, що призводить до розвитку синонімічних мовних засобів. Третій тип – пояснювальна метафора, характерна для наукової мови та застосовується для пояснення складних концепцій та термінів. Четвертий тип – оціночна метафора, особливо виразна у публіцистичному дискурсі і використовується для емоційно-оцінного ефекту й виконує маніпулятивну функцію [3]. Наприклад, у виданні *The Guardian* знаходимо таку оціночну метафору: "Boris Johnson's Brexit is like a driverless car heading for the rocks". Ця оціночна метафора, що порівнює Брекзит під керівництвом Бориса Джонсона з автомобілем без водія, який прямує до скель, що відображає негативну оцінку автором наслідків Брекзиту.

Отже, метафора, як лінгвістичний інструмент у сучасному англійському публіцистичному дискурсі, має значущий вплив на сприйняття інформації та формування образів. Її функціональні характеристики визначають ефективність комунікації, вплив на громадську думку в сучасному медійному оточенні.

Список літератури

1. Винник О.П. Метафоричні процеси у формуванні української економічної лексики / О.П. Винник. – Автореф. дис. к.ф.н. – Харків, ХНПУ ім. Сковороди, 2007. – 18 с.
2. Скобнікова О.В. Загальні характеристики метафор в науково-технічних текстах / О. Скобнікова // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Подолання мовних та комунікативних бар'єрів» – К., НТУУ «КПІ», 2013. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.readera.org/file/get/10182690/o..skobn%D1%96kova_\(readera.org\).pdf](http://www.readera.org/file/get/10182690/o..skobn%D1%96kova_(readera.org).pdf)
3. Herrmann, J. B. Metaphor in specialist discourse. / J. B. Herrmann, T. Berber Sardinha. - Amsterdam, Netherlands: John Benjamins Publishing Company, 2015. 185 p.
4. Schuttleworth M. Studying Scientific Mataphor in Translation. An inquiry into cross-lingual translation practices. - Abingdon: Routledge. - 2017.
5. Victor R.G, Borski C.A. Do physicians aggressively intensify medical treatment of hypertension? // American Journal of Hypertension. - 1999. – April

Підходи та принципи дослідження мови

Характерною рисою сучасної лінгвістики є звернення до дослідження діяльнісно-динамічних аспектів мови, до проблем мовленнєвого функціонування. Проблема вивчення «мови в дії» повинна враховувати ту роль, яку мова відіграла у становленні людської свідомості [2, с. 202]. Саме тому в науці про мову закономірним став перехід від системно-структурної до когнітивно-дискурсивної парадигми.

Ключовою настановою когнітивно-дискурсивної парадигми є та, що адекватне розуміння мови та мовних явищ відбувається на перетині когніції та комунікації [4, с. 357]. Подібне твердження базується на тому, що основними функціями, які виконує мова, є когнітивна або гносеологічна, а також комунікативна або дискурсивна. При цьому вважається, що функції мови не можна розглядати ізольовано [3, с. 32].

Когнітивно-дискурсивна парадигма являє собою спробу не тільки синтезувати різні точки зору на один і той же об'єкт, тобто мову, але й надати їх максимально повний і багатосторонній опис при врахуванні екстралінгвістичних факторів: соціальних, психологічних, етно-культурних, історичних, ситуативних [1, с. 262]. Саме тому когнітивно-дискурсивний підхід характеризується багатофакторним аналізом кожного явища, що вивчається, з точки зору його ролі в існуванні як пізнавальних, так і комунікативних процесів.

Функціоналізм стосується сприйняття дослідницького об'єкта в єдності та взаємодії з середовищем його породження та сприйняття, а також всіх тих його характеристик, що визначають його як системний об'єкт дослідження. Функціоналізм стосується також конститутивної та інструментальної ролі самої мови в процесах когніції та комунікації, так званої, мови у дії, використання якої зумовлено не тільки можливостями, але й певними обмеженнями (комунікативно-прагматичними, соціальними, зокрема, віковими, етичними, релігійними, ідеологічними, фактором політичної коректності та інш.) [3, с. 146].

Експансіонізм (від лат. *expansio* – розширення, поширення) передбачає розширення та поглиблення об'єкта дослідження, пошук нових підходів його розробки й аналізу, міждисциплінарний та інтегративний характер наукових лінгвістичних розвідок. *Експланаторність* (від англ. *to explain* – пояснювати) полягає в пояснюванні логіки дослідження, яке необхідно здійснювати на основі певної доказової наукової теорії (теорій), описуючи також емпіричні дані [3, с. 144].

Панекспансіонізм виявляється в поглибленні міждисциплінарного характеру наукових досліджень, результатом чого є підвищення їх евристичності, верифікаційного характеру. Якщо діяльнісний підхід домінує в межах *неофункціоналізму*, *паноекспансіонізм* поглиблюється в: *прикладному* напрямку, метою якого є розвиток критичного мислення, пошук певних універсалій, що знаходяться за звичними мовними і мовленнєвими явищами; *теоретико-евристичному* напрямку, зорієнтованому на наближення до трансформації лінгвістичних і лінгвопсихологічних таємниць (змінені стани свідомості в їх вербальному втіленні, мовне чуття, осяяння).

Список літератури

1. Куц Е. О. Критична перспектива у дослідженні дискурсу. Наукові записки. 2017. Вип. 153. С. 261–265.
2. Положин М. П. Перспективи розвитку когнітивно-дискурсивної парадигми знання. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. 2017. Вип. 12. С. 202–204.
3. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : напрями та проблеми. Полтава : Довкілля-К, 2008. 718 с.
4. Сорочинська Ю. В. Дискурс у вимірі когнітивно-дискурсивної парадигми знання. *Сучасні філологічні дослідження та навчання іноземної мови в контексті міжкультурної комунікації* : збірник наукових праць. 2018. № 2. С. 357–359.

Доместикація та форенізація у відтворенні реалій: основні недоліки

Одним із найбільш складних аспектів перекладу є відтворення реалій – елементів культури, що існують у конкретному соціокультурному середовищі та відсутні у іншому. Доместикація та форенізація є саме тими поняттями, які характеризують процес перекладу і впливають на спосіб передачі змісту між мовами. Використання прийомів доместикації та форенізації у процесі перекладу дозволяє забезпечувати не лише лінгвістичну, а й культурну єдність інформації. Саме тому особливо **актуальним** питанням теорії перекладу є дослідження стратегій доместикації та форенізації.

Вперше до теорії перекладу ці терміни ввів американський теоретик перекладу Л. Венуті у 1995 році у своїй роботі «The Translator's Invisibility» [2]. За словами вченого, доместикація стосується «етноцентричного зведення іноземного тексту до цільових культурних цінностей, повернення автора додому», а форенізація – «етнодевіантного тиску на ці (культурні) цінності з метою відзначення мовних і культурних цінностей, відмінність іноземного тексту, що відсилає читача за кордон» [3]. Варто зазначити, що усі дослідники єдині в тому, що доместикація та форенізація пов'язані з двома культурами, перша означає заміну вихідної культури цільовою культурою, а друга – збереження відмінностей культури оригіналу.

У кожному окремому перекладі не буває лише доместикації або форенізації, кожен переклад із різним ступенем включає в себе застосування обох цих стратегій. Саме тому доместикація та форенізація не мають протиставлятися, а навпаки доповнювати одне одного, щоб створити одне ціле [1].

При використанні стратегій доместикації та форенізації у перекладі можна відмітити такі недоліки:

- втрата оригінальності: спроба зробити текст більш зрозумілим для читача може призвести до втрати

індивідуальності автора, його стилю та культурних особливостей;

- спрощення структури та виразів може впливати на виразність та стиль оригінального тексту;
- культурне знецінення: переклад веде до втрати аутентичних культурних реалій;
- сприйняття: форенізація може зробити текст важким для розуміння та сприйняття читачем, особливо якщо він не має достатньої інформації про контекст чи культурні особливості;
- втрата актуальності: форенізація може спричинити втрату актуальності перекладу, оскільки деякі вирази можуть виглядати застарілими або незрозумілими;
- ефективність обох стратегій залежить від конкретного тексту, його жанру, цільової аудиторії та культурного контексту;
- занадто сильна форенізація може призвести до виникнення стереотипів та узагальнень.

Отже, можна зробити висновок, що при доместикації може спостерігатися втрата інформації тексту оригіналу, а під час форенізації читачеві «нав'язуються» норми і цінності чужої культури. При виборі перекладацького прийому важливо враховувати специфіку тексту, потреби цільової аудиторії та основну мету перекладу для досягнення оптимального результату. Вміле поєднання доместикації та форенізації у межах одного перекладу є основним завданням перекладача.

Список літератури

1. Вострецова В. Застосування доместикації та форенізації при перекладі текстів різних типів / В.Вострецова // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – Вип. 116. – С. 103-106.

2. Venuti L. *The Translator's Invisibility: A History of Translation* / L. Venuti. – London; N.Y.: Routledge, 1995. – 353 p.

3. Venuti L. *Strategies of translation* : Routledge encyclopedia of translation studies. London and New York : Taylor and Francis Books Ltd, 2001. 240–244 p.

І. Л. Савка

Науковий керівник – доц. Руснак Д.А.

Особливості формування іншомовної лінгвістичної компетентності у студентів ЗВО шляхом використання онлайн ресурсів

В умовах розвитку інформаційних технологій та глобалізації освіти онлайн-ресурси є сучасним та ефективним інструментом для формування цієї компетентності у студентів. Онлайн-ресурси надають студентам можливість вивчати іноземну мову в будь-який зручний для них час.

Важливою перевагою є можливість глобального спілкування та взаємодії. Студенти можуть обмінюватися досвідом, спілкуватися з носіями мови та іншими студентами з усього світу, розширюючи свої мовні навички та отримуючи практику в різних лінгвістичних ситуаціях.

Невід'ємною частиною є індивідуалізація процесу навчання. Кожен студент може обрати ті ресурси, які найбільше відповідають його потребам та рівню вивчення мови. Наприклад «Duolingo», «Kahoot» та «Quizlet» пропонують широкий спектр матеріалів, які сприяють формуванню та удосконаленню іншомовної лінгвістичної компетентності. За допомогою цих онлайн-ресурсів «Quizlet» та «Kahoot», студенти мають змогу удосконалити навички письма та читання, тоді як онлайн-ресурс «Duolingo» спрямований на вдосконалення навичок говоріння та аудіювання. Саме тому онлайн-ресурси в сфері вищої освіти стають не тільки додатковим інструментом для вивчення мови, але й важливим чинником формування іншомовної лінгвістичної компетентності студентів ЗВО в умовах сучасного освітнього середовища[2].

Зауважимо, що ефективне використання онлайн ресурсів вимагає від викладачів вивчення та розвитку нових методик, які б оптимально поєднували традиційний підхід до навчання з інноваційними технологіями [1].

Отже, успіх у формуванні іншомовної лінгвістичної компетентності через онлайн-ресурси залежить від взаємодії студентів, викладачів та освітніх платформ. Збалансований та систематичний підхід до використання цих ресурсів стає ключовим чинником для досягнення якісного та повноцінного розвитку мовних навичок студентів вищих навчальних закладів.

Список літератури

1. Westwood P. What teachers need to know about teaching methods. Camberwell: ACER Press, 2008. 105 p.
2. Бігич О.Б, Руснак Д.А. Автентичні медіа-ресурси як засіб формування у майбутніх учителів французької мови міжкультурної комунікативної компетентності. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 70 (2), 2019. С. 165-179. DOI: 10.33407/itlt.v70i2.2440

Лінгвістичні засоби у репрезентації образу України

«Образ країни» у засобах масової інформації аналізується за допомогою мови, якою користуються ЗМІ, включаючи лінгвістичні засоби (слова, фрази, метафори, речення та прикметники тощо), які з'являються для підтримки або протидії державній політиці певної країни щодо різних внутрішніх і міжнародних питань [1].

Мета образу країни полягає в тому, щоб шляхом комунікації сприяти ідентифікації та позиціонування держави, для досягнення цих цілей в створенні тексту часто використовуються наступні **морфологічні особливості**: власні імена (*Zelensky, Biden, Johnson*), якісні прикметники (*devastating, the most devastating, ruthless, the most ruthless*), особисті та присвійні займенники.

На **синтаксичному рівні** виділено такі риси: високий відсоток простих речень; домінування серед складних речень безсполучникових зі значенням перерахування; велика частотність спонукальних речень; домінування простих дієслівних присудків (*siege, raid, strike*); застосування риторичних запитань (*Will Russia stop? Are Russians feeling pangs of consciousness?*) і окличних речень (*Slaughter! Tormented people!*).

На **лексичному рівні** моделювання на сторінках періодичного видання комплексно використовуються різнорівневі лінгвістичні засоби. З точки зору лексики в англomовних ЗМІ відзначається велика кількість топонімів (*Kramatorsk, Bahmut*), антропонімів (*Volodymyr, Dmytro*) і ергонімів (*Metro, Roshen*), а також числівників і точних дат. Для передачі конкретних явищ використовується абстрактна лексика (*mercy, kindness, courage*) [2].

Для аналізованих текстів характерна висока ступінь таких специфічних для публіцистики лексичних одиниць, як кліше (*We live in a world in which ... Nowadays people are getting more and more concerned about... Let us consider what the advantages and disadvantages of ...*). Крім того, присутні ідіоми (*get even with, not to are a dime, hop it!*) та колоквиалізми.

Наприклад, The Daily Telegraph хоч і поступається газеті The Guardian, а особливо таблоїду The Sun, за кількістю колоквиальної

лексики на своїх сторінках, проте також містить немало розмовних лексем в текстах присвячених політиці. Тут ми знаходимо колоквіальні контаміновані словосполучення (*wanna, gotta*), низькі колоквіалізми (*prat, bung, braindead*), колоквіальні вислови (*beat around the bush*)

Якщо порівняти з вищеназваними виданнями, в аналізованих матеріалах нами не були виявлені колоквіалізми, утворені за допомогою редуплікації та усічення слів, проте знайдений колоквіалізм іншої групи, яка не була представлена в текстах інших видань (розмовні лексеми, що мають лише експресивно-емоційне значення): *уucky*.

При використанні конотативно забарвленої лексики щодо України автори англomовних мас-медіа часто вдаються до гіперболізації вираження оцінки, що підтверджується такими прикладами: «*It was not **immediately clear** if the investigation launched on Tuesday is a form of political retribution for Lutsenko's role in **an international scandal...***» [3]; «*Ukraine's president is a **new Churchill***» [3].

Отже, публікації ЗМІ характеризуються великою різноманітністю лінгвістичних особливостей, які допомагають доповнювати об'єктивну інформацію емоційністю та авторською оцінкою з метою успішного впливу на масового читача, таким чином змінюючи уявлення реципієнта про країну та формуючи її образ.

Список літератури

1. Павленко В. В. Лексико-стилістичні особливості матеріалів британських газет. *Наукові записки. Серія «Філологічна»*. 2017. Вип. 37. С. 235–136.
2. Бутирський О. А. Україна у дзеркалі західних ЗМІ: *Вісн. Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Журналістика*. 2003. Вип. 11. С. 53–54.
3. Lee В. Last Christmas review – The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/film/2019/nov/06/last-christmas-review-emma-thompson-emilia-clarke> (дата звернення: 02.01.2024)

**Способи перекладу okazіоналізмів у літературі фентезі
(на матеріалі роману Дж. Роулінг «Гаррі Поттер і
філософський камінь»)**

За останні роки кількість досліджень, присвячених явищу okazіональності, неабияк зросла. Дослідники у галузі лінгвістики та перекладознавства з великим інтересом вивчають особливості створення та перекладу okazіоналізмів, зокрема Л. Липка, П. Гогенгауз, Ю. І. Ковалів тощо.

На думку А. Росс Еклера, okazіоналізми – це слова, «що придумані для задоволення певної потреби і з'являються лише один раз (або, можливо, лише у творах автора, який надає перевагу цьому слову)» [4, с. 123]. Через те, що вони зрідка переходять у загальноживану лексику, okazіоналізми також називають «авторськими неологізмами».

Перед перекладачем постає складне завдання перекладу okazіоналізмів без втрати змісту та ідеї автора. Складність полягає в новизні та оригінальності авторського неологізму, а також у відсутності готових еквівалентів у мові. Для створення адекватного та чіткого перекладу використовуються такі способи як: транскрипція та транслітерація, калькування, описовий метод.

Транскрипція та транслітерація передбачають відтворення форми лексичної одиниці оригіналу за допомогою літер мови перекладу. Під час цих процесів запозичується звукова (транскрипція) або графічна (транслітерація) форма слова з мови оригіналу в мову перекладу [2, с. 50].

Калькування заміняє складові частини лексичної одиниці оригіналу або цілого слова їх лексичними відповідниками в мові перекладу. Перевагою цього методу є стислість і нескладність отриманого еквівалента [3, с. 457].

Описовий метод полягає у переданні значення слова словосполученням, яке описує та пояснює його. Цей спосіб збільшує обсяг тексту, але влучно розкриває сенс слова [1, с. 47-65].

Дослідницьку роботу присвячено вивченню okazіоналізмів в романі Дж. Роулінг «Гаррі Поттер і філософський камінь», а саме способів їхнього перекладу українською мовою.

На основі аналізу українського перекладу роману Дж. Роулінг «Гаррі Поттер і філософський камінь» виявлено, що калькування, транскрипція та транслітерація є найпоширенішими способами перекладу okazіоналізмів.

Наведемо кілька прикладів з проаналізованого роману:

- Калькування: *invisibility cloak* – плащ-невидимка; *Ministry of Magic* – Міністерство магії; *silver Sickles* – срібні серпичики; *Bertie Bott's Every-Flavour Beans* - горошок на кожен смак "Берті Бот".
- Транскрипція: *muggles* – магли; *Hufflepuff* – Гафелпаф; *Slytherin* – Слизерин; *quidditch* – квіддич.
- Транслітерація: *knuts* – кнати; *Expelliarmus* – Експеліармус; *Hogwarts* – Гогвортс; *Gringotts* – Грінготс.

Виходячи з нашого дослідження, можна зробити висновок, що okazіоналізми відіграють важливу роль в літературі жанру фентезі, оскільки вони допомагають автору доцільно передати свої ідеї та тонкощі художнього стилю. Тому дослідження доступних способів перекладу okazіоналізмів надзвичайно актуальне.

Список літератури

1. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія : на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою / Р.П. Зорівчак. – Львів : Вища школа, видавництво при Львівському університеті, 1983 . – 172 с.
2. Литвин І. М. Перекладознавство. Науковий посібник. –Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013.– 288 с.
3. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 1 / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. — К: ВЦ «Академія», 2007. — 608 с.
4. Росс Еклер А. Words, Non-Words, Nonce Words / А. Росс Еклер // Шляхи слів. – 1971. - №2. – с. 120-123.

Вікові особливості учнів середньої школи

Працюючи з учнями різних вікових груп, вчителям постійно потрібно враховувати сферу їхнього найближчого розвитку – етапу, на якому знаходиться особистість у певний час, що зумовлений психічними та фізичними особливостями. Перехід учнів із початкової до основної школи є важливим етапом у їхньому житті, який може супроводжуватися зниженням успішності.

Навчальна діяльність є провідним видом діяльності під час періоду становлення та самовизначення особистості. Навчальна діяльність, як і будь-яка інша діяльність, активізується і спрямовується її найважливішим елементом – мотивацією. Переважна частина успішного навчання залежить від мотивації, а її формування з початком навчання, визначає подальший розвиток особистості як члена суспільства [1].

Ускладнення змістового боку знань вимагає від учнів і досконаліших способів їх здобуття. Зростає рівень абстрагування і узагальнення, формуються системи прямих і зворотних логічних операцій, міркувань і умовиводів, які стають більш усвідомленими, обґрунтованими й логічно досконалішими [2, с. 381].

Змінюється співвідношення зовнішніх і внутрішніх дій на користь останніх. Відбувається перехід зовнішніх дій у внутрішній, мислений план, формуються розумові дії, виступаючи компонентами вмінь учитись. Якісних змін зазнає і мотивація учіння підлітків [2, с. 382].

Комунікативність є складовою частиною мотиваційної сфери та прямо залежить від інтересів та пізнавальних запитань особистості. В цьому контексті потреби, переконання, цінності та ідеали функціонують як мотиваційні та координуючі фактори, що визначають мовленнєву поведінку особистості. Для досягнення цієї мети важливо створювати ситуації комунікативної взаємодії, в рамках яких учні могли б тренувати використання нового мовного та мовленнєвого матеріалу.

До того ж варто зазначити, що психіка підлітків все ще вирізняється емоційною нестабільністю, що зумовлюється

перебудовуванням нервової системи, а відповідно, підвищеною збудливістю та емоційністю. Деякі дослідники наголошують на тому, що одним із негативних проявів, які демонструють підлітки під впливом перебудови психічних процесів, є сперечання заради сперечання. Такі випадки з боку підлітків варто розглядати не як критику, а радше як прагнення надати думкам вербальної форми та прагнення висловитися. Тобто цей прояв комунікативності є проявом перебігу процесу становлення критичного мислення. Завдання гуманітарних предметів у школі полягає в тому, щоб спрямувати вміння аналізувати й помічати суперечності в таких явищах як людські відносини та культурні розбіжності [3, с. 15].

Отже, працюючи з учнями різних вікових груп, важливо враховувати сферу найближчого розвитку, оскільки це визначається їхніми психічними та фізичними особливостями. Особливу увагу слід звертати на врахування емоційної нестабільності підлітків, а також сприяти розвитку їхнього критичного мислення та аналітичних здібностей.

Список літератури

1. Бочко О. В. Мотивація навчальної діяльності учнів як важливий фактор формування предметних компетентностей. ДНЗ Харківський професійний ліцей будівельних технологій. URL: <https://vseosvita.ua/library/motivacia-navcalnoi-dialnosti-ucniv-ak-vazlivij-faktorpri-formuvanni-predmetnih-kompetentnostej-94374.html> (дата звернення 23.01.2022).
2. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія. Навч. посіб. Київ. Центр учбової літератури, 2012. 424 с.
3. Developing Adolescents: A Reference for Professionals, American Psychological Association, 2002, 45 p.

Інна Середюк

Науковий керівник – доц. Смірнова М.Р.

Формування soft skills учнів 8 класу ЗСО на уроках французької мови

Визначення професії є важливим етапом в житті кожної людини, тому ретельне планування та підготовка заздалегідь мають велике значення. Восьмикласники, перебуваючи на етапі початкового формування своїх життєвих планів і професійного самопізнання, знаходяться в ключовому періоді свого розвитку. Основні завдання на цьому етапі включають створення особистого сенсу вибору професії для юнаків, розвиток навичок та вмій, співставлення соціальних цілей вибору сфери діяльності зі власними ідеалами, а також врахування уявлень про цінності у контексті реальних можливостей.

У сучасному суспільстві важливо враховувати, що для становлення висококваліфікованого спеціаліста необхідне поєднання фахових знань і соціально-психологічних умінь та навичок, відомих як soft skills. Саме ці soft skills, передусім життєві та організаційні навички, виявляються надзвичайно важливими для успішного вирішення завдань у професійній сфері. Навички і вміння є головною рушійною силою у поведінці і діяльності людини, в тому числі, і в процесі навчання школярів. Необхідність розвитку soft skills учнів є важливим аспектом, особливо на уроках французької мови, що і зумовило **актуальність** даної роботи.

Soft skills являють собою унікальні особистісні риси, які визначають комунікативні вміння та здібності особи в спілкуванні з іншими, а також вирішенні завдань різної складності з метою досягнення успіху у подальшій професійній діяльності. [1, с. 38].

Згідно зі статистичними даними World Economic Forum за 2016 рік, дослідження вказує на те, що "ТОП-10 навичок на 2020 рік включає: критичне мислення; комплексне мислення; уміння керувати людьми; творчі здібності; взаємодія з людьми; уміння формувати власну думку та приймати рішення; емоційний інтелект; гнучкість розуму; уміння вести переговори; орієнтація на клієнтів" [2, с. 44].

Відповідно до класифікації «Універсальні компетенції» щодо soft skills [4, с. 36-38], проведено аналіз підручника Ю. Клименка

«Французька мова» 8 клас [3], зосереджуючись, зокрема, на життєвих та організаційних вміннях.

Проаналізувавши шкільний підручник, виявлено, що недостатньо уваги приділяється аспектам навичок, які є важливими. Отже, отримані результати стають підставою для подальшого розвитку і вдосконалення навчального процесу, а також заохочують нас до внесення нових завдань у підручник для розвитку організаційних та життєвих навичок.

До прикладу, для узагальнення тем, таких як лексика (Les régions françaises) та граматика (Le futur simple), пропонуємо включити таке завдання для 8 класу: *Travail en groupes de 3 à 4 personnes. Faites un plan de voyage pour votre séjour en France. Choisissez les lieux à visiter, calculez les dépenses de logement et de nourriture, et organisez des activités culturelles. Présentez votre projet à la classe en français, en utilisant le futur simple.*

Отже, з наведеного можна зробити висновок, що існуючі підручник потребує ретельного вдосконалення з огляду на важливість формування soft skills, які є ключовими для особистого розвитку будь-якої людини, незалежно від її професійної сфери.

Список літератури

1. Зварич І. М. Спілкування – невід’ємна складова Soft Skills у формуванні конкурентоспроможності студентів XXI століття: Soft Skills – невід’ємні аспекти формування конкурентоспроможності студентів у XXI столітті. Тези доповідей учасників міжвузівського н-м сем. Київ : КНАТЕУ, 2020. С. 37-40
2. Кохан О.М. Soft Skills як необхідний компонент конкурентоспроможності майбутніх фахівців: Soft Skills – невід’ємні аспекти формування конкурентоспроможності студентів у XXI столітті. Тези доповідей учасників міжвузівського н-м сем. Київ : КНАТЕУ, 2020. С. 43-45
3. Клименко Ю. М. Французька мова 8 клас. Київ: Видавництво «Генеза», 2016. 206 с.
4. The Future of Jobs. World Economic Forum. 2020.

Морфологічний спосіб термінотворення

Морфологічний спосіб або лінійна (зовнішня) деривація відбувається за допомогою матеріально виражених засобів словотвору, представлених, в першу чергу, афіксацією [1, с. 76]. Афікс виступає словотворчим елементом під час афіксального словотворення. Афікси реалізують свої значення лише в поєднанні з коренем.

Афікси бувають продуктивними та непродуктивними. Продуктивність афікса потрібно визначати, беручи до уваги кількість слів, які виникли за період існування цього афікса в мові як словотворчого елемента, і, по-друге, частоту вживання новотворів із цим афіксом [3, с. 39].

Виходячи з цього, афікси бувають малопродуктивними, продуктивними, а деякі мають так звану «абсолютну продуктивність», тобто таку здатність до словотворення, при якій афікс має найменше обмежень у сфері свого застосування як словотворчий елемент [2, с. 31–32].

Суфіксація є найпродуктивнішим засобом морфологічного словотвору в лексиці моди ХХІ століття. Продуктивність суфіксів розподілено нерівномірно.

Продуктивний, зокрема, суфікс *-er*. У англomовній лексиці моди серед слів, утворених за допомогою суфікса *-er*, очевидним є поділ на назви предметів та елементів одягу, а також назви імен особи. Більшість назв предметів одягу були утворені від дієслівних основ. Серед них: 1) слова із загальним значенням „інструмент дії”, де твірне дієслово позначає дію, яку виконує людина в одязі, позначеному похідним іменником (*creepers, loafers, skater, sneakers, surfer, trainers*); 2) слова із загальним значенням „засіб дії”, де твірне дієслово позначає дію, яку виконують за допомогою предмета чи елемента одягу (*muffler, sweater, suspenders, zipper*).

Іменники на позначення одягу *duster* та *blazer* мають іменникову твірну основу. Слово *blazer* позначає жакет яскравого кольору та походить від іменника *blaze*. Номінація відбулася наприкінці дев'ятнадцятого століття в студентському сленгу. Суфіксація

супроводжується метафоричним зсувом значення, назва виникла за асоціацією з яскраво-червоним кольором жакетів, які носили представники the Lady Margaret, St. John College, Cambridge Boating Club. Іменник *duster* (плащі, які були в моді на початку двадцятого століття) походить від складного іменника *dust-coat*. Відбулося усічення другого елемента слова та додавання іменникового суфікса *-er*.

В англійській лексиці моди порівняно недавно сформувалася словотвірна модель іменників із другим елементом *-wear*. Цей елемент служить для утворення колективних іменників на позначення груп предметів одягу. Твірна основа таких іменників має загальне значення:

1) мети, з якою носять одяг, позначений похідним іменником (*sportswear, swimwear*);

2) категорії людей, які носять одяг, позначений похідним іменником (*menswear*);

3) часу доби, коли слід вдягати одяг, позначений похідним іменником (*daywear, nightwear*);

4) частини тіла, на якій носять одяг, позначений похідним іменником (*footwear*).

Практично необмежені можливості вживання основи – *wear* для деривації нових слів дозволяють говорити про перехід цього елемента до розряду семіафіксів.

Список літератури

1. Булик-Верхола С. З., Наконечна Г. В., Теглівець Ю. В. Основи термінознавства. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 423 с.

2. Кияк Т. Р. Лінгвістичні аспекти термінознавства : навчальний посібник. Київ : УМК ВО, 1989. 104 с.

3. Панько Т. І., Кочан І. М., Мацюк Г. П. Українське термінознавство : підруч. для студ. гуманітар. спец. вищ. навч. закл. Львів : Світ, 1994. 216 с.

**Мовні засоби зображення героїв та антигероїв
у кінодискурсі: стилістичний аспект**

Дослідження мовних засобів героїв та антигероїв в кінодискурсі нині є актуальне. Оскільки кінематограф в цілому займає досить важливе місце в сфері культури. Кінодискурс здатний впливати на свідомість глядача, його вподобання, змінювати модель поведінки, світоглядні та споживчі установи. В деяких випадках, навіть маніпулювати та нав'язувати певні ритуали, та політичні вподобання. Звісно, що цей вплив відбувається через сприйняття глядачем “героя” чи “антигероя”, показ їх індивідуальних особливостей прямою мовою та манерою мовлення [1]. Тому вивчення та дослідження стилістичного аспекту, дозволить точніше передавати ідею, яку ми хочемо донести до глядача.

Мовні засоби характеристики персонажа – це показ індивідуальних особливостей персонажів за допомогою їхньої мови (особливого добору слів, виразів, мовних зворотів тощо як засобу художнього зображення дійової особи) та манери мовлення [3, с.8].

Для створення мовної характеристики персонажа, як “героя”, так і “антигероя”, використовується різний набір стилістичних засобів, як окремо так і в поєднанні. Окрім різноманітних стилістичних, застосовується і висока або розмовна стилістично-маркована лексика, що свідчить про те, що засобом створення мовної характеристики персонажу можуть виступати не лише складові розмовного стилю, а й високого, вводячи до мовлення героя терміни, які можуть вказувати на професійну приналежність або вид діяльності. Висока літературна лексика дозволяє глядачу оцінити рівень освіченості чи класову приналежність, співпереживати або ж висміяти його. Використання архаїзмів або історизмів дає змогу ідентифікувати до якої епохи належить той чи інший персонаж. Ці всі засоби можуть використовуватися і в комбінаціях [2].

Отже, дослідження мовних засобів зображення героїв та антигероїв у кінодискурсі виявляється надзвичайно важливим в

контексті сучасної культурної парадигми. Кінематограф, як важлива складова сфери культури, має потужний вплив на свідомість та уявлення глядачів. Аналіз мови та манери мовлення персонажів дозволяє не лише краще розуміти їхню індивідуальність, але й передавати ідеї та концепції фільму з більшою точністю та ефективністю. Використання різноманітних стилістичних засобів допомагає створити, живі, автентичні образи, які здатні зацікавити, змусити задуматися та відчувати емоційне зв'язок з персонажами кінофільмів. Такий аналіз сприяє більш глибокому розумінню мовної природи кінематографу та його впливу на сучасне суспільство.

Список літератури

1. Балабан О.О. Дискурс-теорії і дискурс-аналіз: історія і перспективи. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/apif/2010_5/balaban.pdf (дата звернення: 04.02.2024).
2. Бацевич Ф.С. Філософія мови: історія лінгво-філософських учень : підручник. 2-ге вид., стер. Київ: Академія, 2011. 240 с.
3. Бачишина О.Б. Мовні засоби вираження просторових відношень в українській мові. Сер. Філологічна. 2012. Вип. 24. С. 7–9

Деякі підходи до вивчення пасивних стану англійського дієслова

Актуальність дослідження зумовлена постійним інтересом науковців до з'ясування природи пасивних конструкцій англійської мови, які характеризуються набагато ширшим узусом у порівнянні з українською мовою. У лінгвістичній літературі досі немає одностайної думки щодо сутності категорії стану дієслова, що визначає складність та багатоплановість явища, яке є предметом дослідження.

Огляд лінгвістичної літератури свідчить, що багато вчених (Л. Залізник, О. Пономарів, І. Лисенко, В. Гнатюк та ін.) дотримуються думки, що стан дієслова є однією з найпоширеніших дієслівних категорій у мовах світу, що відкриває широкі перспективи типологічних досліджень категорії пасивного стану, який реалізується у формах пасивних конструкцій.

Традиційно, пасивний стан дієслова тлумачиться як граматична конструкція, у якій підмет речення виражається особою або об'єктом, який піддається дії чи зміні стану. Пасивний стан англійського дієслова завдяки, ширшій сфері використання у порівнянні з українською мовою, складає певну трудність у його вивченні та інтерпретації для тих, хто вивчає англійську як другу мову та перекладачів.

Можна виокремити три основні напрями дослідження стану дієслова, які склалися на теперішній час: дослідження стану дієслова як відношення логічної та семантичної структури речення, дослідження стану дієслова як морфологічна категорія дієслова в опозиції активної форми та пасивної, зворотний стан дієслова як відображення ставлення агенсу до себе - які не можна розглядати окремо одну від одної [2].

Це наводить на думку, що такі категорії, як агентивність, суб'єктність, об'єктність, активний, пасивний, зворотний стан дієслова, повинні вивчатися в рамках єдиної макросистеми – вчення про семантико-синтаксичну організацію пропозитивного конституенту речення.

Згідно з першим підходом, стан дієслова традиційно виділяється за морфологічними ознаками дієслова, пов'язаними з вираженням суб'єктно-об'єктних відносин. Таке розуміння відбилося у назві основних виділених станів дієслова: активний і пасивний, зворотний тощо. Передбачається, що є активна дія і пасивна дія, і вони протиставляються одна одній. Активність - це «уявлення дії як вихідної від суб'єкта, який виступає в позиції підмета», «пасивність - таке уявлення дії, при якій суб'єкт усувається з зазначеної позиції, і її займає об'єкт» [1].

Відповідно до третього підходу, стан дієслова розглядається також як «граматично маркована у дієслові діатеза». Як слушно зазначив В. Храковський, «одним із лейтмотивів висування цієї концепції послужило усвідомлення того, що сутність опозицій стану дієслова найбільш адекватно може бути описана при зміщенні логічних акцентів зі сфери морфології дієслівного слова у сферу семантики та синтаксису дієслівного речення» [3]. Однак виділення діатези не спрямоване на виявлення ознак, що беруть участь у реченні синтаксичних та семантичних актантів і, відповідно, ознак речень, за якими вони (актанти та, відповідно, речення) протиставляються.

Сучасна психолінгвістика свідчить, що людина сприймає ситуацію цілісно. Виділені смислові компоненти сприймаються людською свідомістю частково, ситуація аналізується і розкладається на частини, але це не зводиться до сукупності елементів. Це саме той випадок, коли слід враховувати цілісність і дискретність одночасно.

Список літератури

1. Дячук Н.В. Семантика пасивних конструкцій в англомовному просторі. Житомир : Наука, 2022. 47 с.
2. Кочерган М.П. Основи зіставного мовознавства. Київ : Акад., 2006. 424 с.
3. Клименко А. В. Ремесло перекладу. Практичний курс. Київ: Дивослово, 2007. 636 с.

**Особливості застосування Task-Based Learning у
методиці формування граматичних навичок на уроках
англійської мови**

Відомий китайський крилатий вираз *“Розкажи мені - я забуду, покажи мені - можливо, я запам’ятаю, залучи мене - я зрозумію”* в точності описує суть та цінність методу Task-based learning.

Task-based Learning або ж Task-Based Language Teaching є одним із сучасних підходів до викладання мов, який активно використовується для покращення мовних навичок. Цей метод спрямований на розвиток комунікативних навичок учнів шляхом виконання певних завдань. В даному дослідженні ми розглядаємо основні прийоми та принципи Task-based learning, які сприяють ефективному використанню цього методу в навчальному процесі.

Основні принципи Task-based learning, запропоновані Родом Еллісом, відображають сутність цього методу та сприяють досягненню його мети. Перш за все, завдання в Task-based Learning мають сфокусованість на прагматичному використанні мови, де акцент робиться на реальному комунікативному використанні мовлення. Крім того, завдання мають містити певний "пробіл", що стимулює учнів до активного пошуку мовних ресурсів для його вирішення. [1]

Одним з важливих принципів Task-based Learning є те, що завдання має чітко визначений результат. Важливо зауважити, що учні мають виконати реальне комунікативне завдання, а не просту вправу. Наприклад, виконання завдання, яким є доповнення речень з використанням правильного часу чи заповнення пропусків, спрямоване лише на вивчення мовних конструкцій. Натомість, завдання, які полягають у

складанні списку продуктів для рецепту чи складанні списку порад щодо кращого тайм-менеджменту, передбачають реальні ситуації, де мова використовується як засіб досягнення конкретного результату. У таких завданнях мова виступає лише як засіб досягнення більш важливої мети. Наприклад, в нашому випадку – це список продуктів або список порад що ми отримуємо і є результатом.

Принципи, запропоновані Ніною Спадою, додатково розширюють наше розуміння Task-based learning. Вона підкреслює значення обмеженого виправлення помилок. Важливіший зміст мовлення ніж форма. Також, вона підкреслює важливість різноманітності дискурсів у класі, що імплементується через різноманітні комунікативні завдання. Також зазначила важливість використання автентичних матеріалів. Більша увага приділяється вільному спілкуванню (fluency) ніж його правильності. [2]:

Отже, принципи Task-based learning, визначені як Еллісом, так і Спадою, важливі для успішного використання цього методу у навчальному процесі. Об'єднуючи їхні підходи, ми можемо створити більш ефективну й цілеспрямовану систему викладання англійської мови, що сприятиме підвищенню мотивації та розвитку комунікативних навичок учнів.

Список літератури

1. Ellis R. Understanding Second Language Acquisition: Second Edition. Oxford : Oxford University Press. 2015. P. 13-56

2. Spada N. Reflecting on task-based language teaching from an Instructed SLA perspective. Cambridge : Cambridge University Press. 2021 P. 30-51

Лінгвістичні засоби вираження гендеру в сучасній англійській мові

У сучасному світі, перетинаючи грані соціокультурних змін та стрімкого розвитку гендерної свідомості, тема лінгвістичних засобів вираження гендеру в англійській мові стає не тільки актуальною, але й необхідною для вивчення та розуміння сучасних гендерних динамік. Зростаючий інтерес до питань гендерної ідентичності та визнання гендерної різноманітності в суспільстві вимагають глибшого аналізу того, як саме ці питання відображаються в мовній системі.

Гендерно орієнтована лінгвістика визнає не лише вплив мови на формування гендерних уявлень, але й активну участь мови у конструюванні гендерних реальностей. Освіта у галузі лінгвістичних засобів гендерної ідентифікації стає ключовою для створення справедливіших та більш рівноправних соціокультурних практик. Дослідження цієї теми допомагає не лише аналізувати існуючі гендерні структури в мовленні, а й активно формувати нові, відкриваючи можливості для більш інклюзивного спілкування.

Мовні стереотипи та уявлення про гендерні ролі. Вивчення мовних конструкцій дозволяє розкрити та проаналізувати вбудовані гендерні стереотипи, які можуть бути відображені в словах та фразах. При цьому можна розглядати не лише явні, але й приховані форми гендерної дискримінації, що дозволяє ефективно спрямовувати зусилля на їх усунення.

Гендерно-нейтральна мова. Розробка та вивчення гендерно-нейтральних виразів та конструкцій, таких як "Mx." вживане як заміна титулу "Mr." або "Mrs.", або використання "they" як альтернативи для вказівки на особу невизначеної статі, є ключовим етапом у створенні більш включаючого та рівного мовлення.

Мовні трансформації у зміні гендерних уявлень. Вивчення того, як мова може служити інструментом для трансформації гендерних уявлень, дозволяє не лише адаптувати мовні практики до сучасних гендерних реалій, але і активно формувати нові концепції гендерної ідентичності.

Дослідження лінгвістичних засобів вираження гендеру в англійській мові стає ключовим компонентом у розвитку нашого розуміння гендерних динамік сучасного суспільства. Засвідчуючи роль мови як активного учасника у формуванні гендерних реальностей, це дослідження не лише аналізує існуючі лінгвістичні структури, але й визначає можливості для активного та позитивного змінення гендерного ландшафту у мовленні. Вивчення лінгвістичних засобів гендерної ідентифікації є кроком до створення гендернорівноправного та інклюзивного суспільства, де мова є інструментом для будівництва більш справедливого світу.

Список літератури

1. Боджак, М. "Гендерні аспекти лінгвістичної реалізації ідіом у сучасній англійській мові." Київ: Видавництво Лінгвіст, 2018. - 312 с.
2. Геллер, К. "Вплив гендерних чинників на лексичний склад сучасного англійського мовлення." Лондон: Oxford University Press, 2015. - 198 с.
3. Іванова, Н. "Мовні стратегії вираження гендерної ідентичності в англійському онлайн-спілкуванні." Нью-Йорк: Cambridge Scholars Publishing, 2017. - 176 с.
4. Морозова, С. "Гендерна семантика англійської фразеології: традиції та тенденції." Чикаго: University of Chicago Press, 2019. - 245 с.
5. Фрост, Д. "Лінгвістичні аспекти гендерної рівності: теорія та практика." Сідней: Sydney University Press, 2016. - 320 с.
6. Харріс, Р. "Мовленнєві стратегії вираження гендерної толерантності в англійськомовному просторі." Лос-Анджелес: UCLA Press, 2020. - 288 с.

Юлія Смутило

Науковий керівник – доц. Юлія Мельник

Розвиток емоційного інтелекту

на уроках німецької мови на основі лексичних ігор

З кожним роком конкуренція на ринку праці зростає, а “soft skills” все швидше витісняють “hard skills”, тому бути просто спеціалістом у своїй галузі недостатньо. Натомість, “soft skills”, які включають у себе багато аспектів, про один з яких йдеться у цій роботі, потрібно навчати змалечку. Говорячи про зв’язок емоційного інтелекту (далі ЕІ) із вивченням іноземних мов, варто розуміти, що це набагато більше, ніж просто запам’ятовування слів та граматичних правил. Це процес, що вимагає емоційного занурення та здатності до емпатії. Адже успішна комунікація вимагає не тільки знання мови, а й здатності виражати свої почуття та розуміти емоційні нюанси інших. Для висловлення власних думок рідною чи іноземною мовою ЕІ допомагає нам знайти відповідні слова та виразити їх з відповідним тоном та емоційним забарвленням. Окрім того існує й так звана міжкультурна чутливість, саме навчання дозволяє нам пізнати різні культури та традиції за допомогою емпатії, допомагає нам розуміти, як емоції впливають на сприйняття та виявлення інших культур, наприклад, під час перебування у іншій країні. Для будь-якої дії у вивченні іноземних мов потрібна мотивація і самодисципліна, тому що цей процес може бути викликом та супроводжуватися стресом. Розвиток ЕІ допомагає нам формувати та підтримувати мотивацію та емоційну стійкість, що є важливими факторами для успішного вивчення зокрема німецької мови і успішної комунікації з іншими [1].

Наше завдання, таким чином, полягає у розробці інклюзивного та емоційно-сприятливого навчального середовища, що може допомогти учням подолати емоційні бар’єри, такі як тривога та страх невдачі, які часто супроводжують процес навчання мови. Розвиток ЕІ набуває чимраз більшого значення в освітньому контексті, оскільки він сприяє особистісному зростанню, ефективному спілкуванню та загальному навчальному успіху.

Як приклад такого типу завдань запропонуємо лексичну гру.

Назва гри:

“Meine Familie”

Опис гри:

1. Учні діляться на групи по 3-4 людини.
2. Кожна група отримує картки зі словами,

<p>Ціль гри: Розширення лексичного запасу учнів на тему “Meine Familie” та розвиток ЕІ шляхом спілкування та співпраці з іншими учасниками гри.</p>	<p>пов'язаними з темою “Meine Familie”.</p> <p>3. Кожен учень повинен скласти речення про свою родину, використовуючи хоча б одне слово з картки (наприклад, <i>Meine Mutter hat einen Bruder</i>).</p> <p>4. Завдання групи полягає в тому, щоб зібрати всі картки та скласти речення про кожного учасника групи на основі зібраних слів.</p> <p>5. Група, яка найшвидше зібрала усі картки та склала речення про кожного учасника, перемагає.</p>
--	---

Ця лексична гра задіяла ЕІ учнів у декількох аспектах. По-перше, учні повинні працювати в команді та співпрацювати для виконання завдання. Це вимагає взаєморозуміння, емпатії, толерантності та інших емоційних навичок. По-друге, учасники гри повинні використовувати свої емоційні навички, щоб висловити думки про свою родину та взаємовідносини з нею. Вони можуть використовувати емоційні зв'язки, такі як любов, повага, дружба та інші, щоб описати свої стосунки з рідними.

Отож, гра “Meine Familie” має значний потенціал для розвитку ЕІ учнів, оскільки вона вимагає взаємодії та співпраці між гравцями, а також висловлення емоційних зв'язків та відчуттів.

Розуміння емоційних аспектів навчання мови є критично важливим для створення ефективного навчального середовища, орієнтованого на учня, особливо в контексті глобалізації та чимраз більшої потреби у володінні іноземними мовами. ЕІ, що включає самосвідомість, саморегуляцію, емпатію та міжособистісні навички, відіграє ключову роль в успішному вивченні іноземних мов (див., напр., Деніел Гоулман [2]).

Література:

1. Cornelsen Magazin. “Емоційний інтелект в школі” [Онлайн] <https://www.cornelsen.de/magazin/beitraege/emotionale-intelligenz-schule> [дата звернення: 13.02.2024].
2. Гоулман Д. “Емоційний інтелект” / Деніел Гоулман, 2019. – 512 с. – (1). С.43-48.

Поняття «термін»

У сфері спеціалізованого та професійного спілкування, а також обміну науковими, виробничо-технічними та іншими знаннями термін є найбільш важливим і інформаційно ємним носієм спеціальної наукової та професійної інформації. Він є одиницею лексичної системи мови, що володіє особливими ознаками, які дозволяють відрізнити його від нетерміна, актуалізованих зокрема в його дефініціях.

Аналіз наукової літератури з термінознавства виявляє велику кількість визначень терміна [див., напр., 3, с. 53; 4, с. 28; 6, с. 13; 7, с. 11]. Так, під терміном розуміють «слово або словосполучення, що являє собою єдність звукового знака та поняття певної галузі науки або техніки, що співвідноситься з ним» [2, с. 81]; «слово або словосполучення, що вступає в системні відносини з іншими термінологічними одиницями, утворюючи разом з ними на певному етапі розвитку терміносистему, що характеризується високою інформативністю, однозначністю, точністю та експресивною нейтральністю» [5, с. 17]; «слово або словосполучення, що має спеціальне значення, яке виражає та формує професійне поняття, що вживається в процесі пізнання й освоєння наукових і професійно-технічних об'єктів та відносин між ними» [1, с. 12].

Більш широке визначення терміна знаходимо в монографії Т. І. Панька, І. М. Кочана, Г. П. Мацюка, які фактично характеризують термін, співставляючи його із загальноновживаною одиницею: «На відміну від загальноновживаних слів, які часто бувають багатозначними, терміни, є, як правило, однозначними. Їм також не властива експресія. Термін може входити до складу лише однієї термінології (префікс, непрямий додаток, номінативне речення) або може входити до різних термінологій (операція – в медицині, фінансовій сфері, військовій справі; асиміляція – в біології, етнографії, лінгвістиці). Одні терміни втратили свій виключно спеціальний характер і стали широко використовуватися в різних стилях мовлення (мистецтвознавчі та літературознавчі терміни: жанр, портрет, стиль, дует, пролог, образ, сюжет, фабула; наукові та

виробничо-технічні терміни: акумулятор, амортизація, конвейер; філософські терміни: діалектика, мислення, категорія, поняття, свідомість), інші ж терміни зберігають свій вузькоспеціальний характер (аффриката, проклітика, фонема, дактіль, синекдоха, сольфеджіо)» [8, с. 14–15].

Наведені визначення свідчать про варіативність поглядів науковців на термін, причини якої вбачають у складності самого поняття, різних підходах, що застосовуються термінологами та лінгвістами для вивчення термінологічних одиниць.

Список літератури

1. Білозерська Л. П., Возненко Н. В., Радецька С. В. Термінологія та переклад. Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця : Нова книга, 2010. 232 с.
2. Булик-Верхола С. З., Наконечна Г. В., Теглівець Ю. В. Основи термінознавства. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 423 с.
3. Вакуленко М. О. Термін і термінологія : основні положення та методи дослідження. *Проблеми семантики слова, речення та тексту*. 2010. № 25. С. 52–68.
4. Дудок Р. І. Проблема значення та смислу терміна в гуманітарних науках : монографія. Львів : Львівський національний університет, 2009. 358 с.
5. Д'яков А. С., Кияк Т. Р., З. Б. Куделько. Основи термінотворення : Семантичні та соціолінгвістичні аспекти. Київ : Вид. дім „КМ Academia”, 2000. 218 с.
6. Зарицький М. С. Актуальні проблеми українського термінознавства: Підручник для студ. вищих навч. закл. К. : Політехніка; ТОВ „Фірма Періодика”, 2004. 124 с.
7. Кияк Т. Р. Лінгвістичні аспекти термінознавства : навчальний посібник. Київ : УМК ВО, 1989. 104 с.
8. Панько Т. І., Кочан І. М., Мацюк Г. П. Українське термінознавство : підруч. для студ. гуманітар. спец. вищ. навч. закл. Львів : Світ, 1994. 216 с.

Олександр Соколовський
Науковий керівник – доц. Петренко О. Д.

Англійські казкові реалії та особливості їх перекладу українською мовою

Проблема перекладу реалій вважається однією з найважливіших і найскладніших проблем міжкультурного перекладу та вивчення міжкультурних аспектів національно-культурної ідентичності мовно-мовленнєвої діяльності. Якщо сьогодні мовне та культурне різноманіття визначається як багатство цивілізації, переклад може захистити його.

Перекладачі стикаються з двома основними труднощами при перекладі текстів, які містять реальність: відсутність відповідної мови в мові перекладу через відсутність носіїв об'єктів, що представляють реалії, і необхідність передати, передати колорит, національне та історичне забарвлення. Казки, зокрема авторські, мають свої жанрово-стилістичні особливості, які мають важливе значення для перекладу.

Тому детальне висвітлення та ретельне вивчення особливостей перекладу казок стає необхідністю, оскільки зростає інтерес до української культури та літературної спадщини в світі.

Серед праць сучасних українських перекладознавців варто згадати Х. Ю. Гаврилюк [3], яка вивчає поняття «реалія» у порівняннях з поняттям «концепт», аналізуючи спільні та відмінні риси, та роблячи висновок, що доречно вважати ці два поняття рівноцінними у власній системі вираження, де концепт як культурний атрибут є «портретом» реалії як атрибуту мовного. Основною ж проблемою при перекладі реалій, на думку дослідниці, є досягнення еквівалентності їхніх відповідників, що залежить від ряду факторів, таких як, генетична спорідненість мов, контекст, композиційно-метричні параметри тексту.

Особливою сферою функцій реалій є твори жанру фентезі. Вони розкривають авторський задум, відображаючи як вигаданий світ, створений автором, так і об'єктивну реальність. Е. Білоусова називає реалії «результатом авторської словотворчої діяльності» [1]. Вони є одними з найважливіших засобів художньої виразності в текстах

фентезійного жанру. Аналіз реалій у оповіданні «Казка про трьох братів» реалізовано на основі класифікації В. Виноградова, яка була описана в його роботі «Вступ до перекладознавства». Згідно з вище згаданою класифікацією, реалії поділяються на «побутові, етнографічні та міфологічні, реалії державно-адміністративного устрою і суспільного життя, реалії природного світу, ономастичні реалії, асоціативні реалії» [2].

Асоціативні реалії мають додаткові асоціації, пов'язані з певними історичними, культурними або соціальними явищами, що притаманні конкретній культурі». Ці конотативні реалії важко передати в перекладі, оскільки вимагають знання не тільки мови, а й культури, традицій та історії народу, що засвоював ці асоціації, висловлюють водночас значеннєві і емоційні «фонові відтінки» [2]. В оповіданні «Казка про трьох братів» наявні наступні прикладів асоціативних реалій немає, проте в інших її творах, їхня кількість доволі велика.

Отже, переклад казок можна вважати одним з найважчих видів перекладу. Казки є уподібненням до реального людського життя та відображенням багатьох болючих проблем суспільства, що створило їх. Крім того, літературні казки відображають внутрішній світ автора, його потаємні острахи, надії та сподівання, а також відбивають його загальний стиль, хоча мають казкові риси - фантастичність, алегоризм, спілкування звірів та рослин з людьми та між собою тощо.

Список літератури

1. Бобришева, О. В. "Мовна картина світу та проблеми перекладу національно-культурних реалій." Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка (2010): 9-13.
2. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). 2010 .
3. Кузьменко, Ю. В. (2021). Переклад реалії, як одиниці з місткою фоновією семантикою. Редакційна колегія, 144.

Тетяна Стародуб-Крістеску
Науковий керівник – асист. Орищук С.В.
**Педагогічний потенціал рольових ігор на уроках
англійської мови**

Рольова гра як методичний прийом навчання іноземних мов одержала широке застосування у практиці. Вона належить до групи активних засобів навчання, допомагає активізувати мовну діяльність школярів, формує у них уміння самостійно висловлювати свої думки, виховує у учнів почуття впевненості у собі, сприяє створенню позитивного психологічного мікроклімату на уроці, залучає до активної мовленнєвої діяльності усіх учнів.

Сучасна методика навчання в школі висуває перед учителем і учнями нові вимоги. Спостерігається відхід від традиційних форм, при яких навчання більшу частину часу проходить пасивно; пошук нових форм приводить до активізації навчання протягом всього навчального процесу.

Метою сучасної освіти є виховання гармонійно розвинутої особистості. Знання іноземних мов стає необхідною умовою розвитку культурної, вихованої і успішної людини. В той же час, при підвищенні рівня мотивації, учні зіштовхуються з великими труднощами при вивченні мови, які часто здаються їм непереборними. Одним із засобів, що містить великий навчальний потенціал, є рольова гра.

Навчання іноземної мови багато в чому ґрунтується на наслідуванні. Рольова гра так само передбачає наслідування дійсності, закладає основи комунікативної компетенції і веде до досягнення головної мети навчання іноземної мови - вмінню спілкуватися іноземною мовою [1].

Вивчаючи іноземну мову, вчитель і учні неминуче приміряють на себе різні соціальні ролі, різні лінії поведінки, різні ситуації, мають різні теми для спілкування, тобто постійно знаходяться в умовах відповідності якому-небудь мовному етикету. Тому на уроках іноземної мови використовувати рольові ігри є традиційний метод. У грі здібності дитини виявляються в повній мірі. Якщо гра організована так, що дитині доводиться приймати самостійні рішення, то така гра заострює розумову діяльність. Уміння

висловити свої думки в грі на англійській мові формує інтерес до предмету і мотивує на вивчення іноземної мови.

Рольову гру можна розглядати як інтенсивний метод навчання мови. Відмінною рисою її є мимовільне запам'ятовування (яке забезпечується створенням на заняттях атмосфери легкості та невимушеності, емоційного піднесення), використанням паралінгвістичних засобів в мовній комунікації, а також використанням музичних особливостей реприз та виразів [2].

Застосовуючи на практиці наведені зразки в організації неофіційного спілкування на уроках вдається втілити принцип двоплановості: для учнів головною частиною виступає спілкування, а для вчителів кожен урок направлений на досягнення певної навчальної мети. Тобто, в учнів немає усвідомлення, що вони в цей момент присутні на звичайному уроці під час навчального процесу, завдяки ілюзії реального спілкування [3]. Інтенсивний метод успішно використовується у практиці навчання, адже завдяки йому навчальний процес поєднується з реальним спілкуванням.

Ґрунтується цей метод на високій мотивації спілкування. Щоб досягти мотивації зазвичай використовуються різноманітні ігрові стимули, які є в усіх видах навчальних матеріалів. Присвоюючи кожному учневі престижну соціальну роль та приділяючи достатню увагу до його індивідуального світосприйняття, можна досягти неабияких успіхів, а найголовніше – подолати психологічний бар'єр спілкування, що є однією з головних умов успішного навчання.

Список літератури

1. Алексіна Е.В. Навчальні ігри на уроках англійської мови//Педагогіка. 2012. №4. с. 66-68
2. Бочаров Л.Н. Ігри на уроках англійської мови на початковому тасередньому ступенях навчання // . ІМШ 2014. № 3. 27 с.
3. Miriam Hedija .Classroom Roleplay – Why and How Do I Do It? URL:<https://www.kiddy123.com/article/classroom-roleplay-why-and-how-do-i-do-it.html>

Прийоми перекладу назв кінофільмів

Назва фільму виконує важливу роль у передачі інформації та формуванні очікувань від фільму. Це стисле представлення суті, теми чи атмосфери фільму. Переклад назв фільмів – складне завдання, що вимагає дотримання тонкого балансу між лінгвістичною точністю та культурним резонансом. Оскільки кіно продовжує долати міжнародні кордони, потреба в ефективних перекладацьких стратегіях стає все більш гострою. Цим зумовлено актуальність нашого дослідження, мета якого – проаналізувати різноманітні підходи та виклики, пов'язані з перекладом назв фільмів, та визначити основні чинники, які необхідно враховувати, щоб забезпечити плавний перехід кінематографічного досвіду через різні мовні та культурні особливості.

Одна з головних проблем при перекладі назв кінофільмів полягає у збереженні суті та очікуваного впливу оригінальної назви під час її адаптації до іншої мови. Дослівний переклад може не передавати культурні нюанси, гру слів або розмовну лексику, притаманну мові оригіналу. Крім того, різноманітні культурні конотації певних слів і фраз можуть призвести до непередбачуваних інтерпретацій, що потенційно може вплинути на сприйняття кінофільму глядацькою аудиторією. Отже, нового значення набули дві функціонально протилежні стратегії в теорії перекладу – доместикації та форенізації. Доместикація (від англ. domestication) передбачає надання першотвору національного мовно-культурного забарвлення в перекладі, заміну елементів першотвору культурними цінностями, маркерами мови перекладу, що сприяє наближенню твору до потреб національного читача. «Форенізація (від англ. foreignisation) передбачає збереження автентичності першотвору, орієнтує перекладача на достеменність відтворення в перекладі культурних елементів, мовних особливостей першотвору» [1, с.185]. Стратегія доместикації дозволяє перекладачам створювати нову реальність, близьку пересічному читачеві за мовою, культурою та

ментальністю, задовольняючи потреби в національній ідентичності, не турбуючись про автентичність першотвору.

Під час перекладу назв кінофільмів, щоб досягти однакового ефекту, перекладач повинен завжди пам'ятати про принципи вірності, культурної обізнаності, поєднання комерційної та естетичної якості, а також художньої якості, використовуючи відповідні перекладацькі стратегії для досягнення відповідної експресії, а також для того, щоб надати глядачам найбільш правильну інформацію та допомогти їм оцінити фільми [2]. Переклад – це міст міжкультурного обміну; це не мовний переклад, а культурний переклад. Тому в процесі перекладу перекладач повинен не тільки володіти значенням слова, але й знати про культурне значення, яке воно виражає. Для комерційних фільмів перекладачі повинні запропонувати помітну назву фільму, щоб привернути увагу глядачів.

Дослідження стратегій перекладу назв кінофільмів сприятиме поширенню спільного кінематографічного досвіду, який виходить за межі мовних і культурних кордонів. Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у вивченні прагматично-перекладацького аспекту назв кінофільмів.

Список літератури

1. Тьопенко Ю. А. Перекладацька стратегія доместикації як чинник національної ідентифікації. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія : Філологія. 2015. Вип.18, № 2. С. 184-189.
2. Кривонос Я. В. Нормативні проблеми українського перекладу американської кінопродукції / Я. В. Кривонос // Лінгвістика : [зб. наук. праць]. – Луганськ : Луганський національний університет імені Тараса Шевченка. – № 1 (19), 2010. – С. 176–182.

**Типи парадигматичних відношень між членами
лексико-семантичного поля
(на матеріалі французької мови)**

Одним із ключових аспектів дослідження лексики будь-якої мови є вивчення лексичних одиниць як елементів системи, завдяки чому уможлиблюється розкриття глибинних структур семантики. Саме цей аспект визначає **актуальність** нашої роботи. В центрі подібних досліджень стоять слово та словесний комплекс, що створюють унікальний "мікросвіт" реальності. Аналіз особливостей вербалізації дійсності носіями мови дає можливість вивчати в системі лексико-семантичного поля (далі – ЛСП). Складені з чисельних лексичних одиниць, вони мають спільне значення та ґрунтуються на словесних асоціаціях, що відображають зв'язки між предметами навколишнього середовища. У мові ЛСП є важливою системно-структурною одиницею, яка об'єднує різні лексичні парадигми, а кожна його одиниця взаємодіє з усіма елементами парадигми.

Мета нашого дослідження полягає у вивченні типів парадигматичних відношень між членами ЛСП у французькій мові.

Системність лексики визначається двома чинниками: уточненням поняття та описом лексики. Організація лексики в систему виявляється в наявності об'єднань слів, що мають спільне значення. Ці об'єднання відомі як «лексико-семантичні парадигми», а відношення між їх членами – як «парадигматичні відношення». Парадигматичні відношення слугують основою для характеристики лексико-семантичних парадигм та визначаються належністю слів до певної частини мови.

Аналізуючи відношення між семами в окремому значенні слова, між значеннями в багатозначному слові та між членами парадигми, науковці стверджують, що на всіх рівнях виявляються одні й ті самі види відношень. При цьому слід пам'ятати про фактори, які визначають структуру парадигми, тобто 1) про те, що позначається (тобто про співвіднесеність із дійсністю), та 2) про те, якою частиною мови позначається явище дійсності. Такі парадигми, як-от: *весна – літо – осінь – зима; ранок – день – вечір – ніч; голова – плече – рука – нога – живіт*, позначають частини цілого – частини

року, доби, тіла. Ці групи характеризуються відношеннями суміжності (додатковості): слова, що входять до однієї парадигми, не можуть бути взаємозамінними. Однак навіть за таких відношень, зумовлених зв'язками між явищами дійсності, не можна заперечувати наявність у подібних групах власне лінгвістичних особливостей. До них належить, наприклад, розподіл цілого як «частини» дійсності між словами *ранок, вечір, день, ніч*, наявність в українській мові слова *доба* та відсутність його еквівалента у французькій, де ця дійсність позначається через «24 години» (*24 heures*) [1, с. 53].

Відношення додатковості в подібних групах можуть ускладнюватися 1) відношеннями подібності (синонімічними), які виникають як результат вираження оцінки, ставлення до предмета, наприклад: *tête – bille* (fam.), *binette* (fam.), *bobine* (pop.), *bouille* (fam.), *crâne, face, figure, trombine* (pop.), *tronche* (pop.) ; *mâchoire – mandibule* (fam.), *maxillaire*; 2) відношеннями протилежності (антонімічними), наприклад: *cou – gorge*.

Отже, ЛСП постає як група слів, які об'єднані базовою категоріально-лексичною семою і відображають певну понятійну сферу в мові. Основні ознаки включають інтуїтивну зрозумілість для носіїв мови, відображення психологічної реальності, автономність у системі мови, наявність системних семантичних відношень у полі та зв'язок з іншими семантичними полями мови. Між лексемами-членами ЛСП можливі різні види семантичних відношень: синонімічні, антонімічні, родо-видові тощо.

Список літератури

1. Сороквашина І., Єрьюменко С. В. Особливості передачі фразеологізмів при перекладі художнього тексту з української мови на англійську. *Збірник наукових статей студентів та викладачів відділення перекладу*. Одеса, 2019. С. 56-59.
2. Ювковецька Ю.О., Тонконог І. В. Мовні відмінності й особливості перекладу ідіоматичних виразів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2019. № 42. Т. 3. С. 101-104.

Соматичні фразеологізми англійської мови та їх переклад українською

У сучасному лінгвістичному дослідженні велику увагу приділяють аналізу фразеологізмів, що виражають концепції, пов'язані з частинами тіла та фізіологічними аспектами. Однією зі складових цього напрямку є соматичні фразеологізми англійської мови та їх можливий переклад українською.

Дослідження соматичних фразеологізмів англійської мови та їх перекладу українською важливе у контексті сучасної лінгвістики та міжкультурних вивчень. Ця тема дає можливість вглибитися в лексичні та культурні відмінності, а також сприяє розумінню комунікативного контексту між різними мовами та культурами.

Вивчення соматичних фразеологізмів розкриває багатоаспектність мови та допомагає розширити межі мовленнєвого виразу [1, с. 10].

Вивчення соматичних фразеологізмів не лише допомагає розкрити унікальні риси мови, а й розкриває глибинні культурні конотації. У кожному виразі, пов'язаному з органами чуття чи частинами тіла, закладена велика кількість відомостей та вражень, які мова висловлює в лаконічній формі.

На прикладі таких фразеологізмів, як "to have a sweet tooth" чи "to kick the bucket," можна спостерігати, як унікальність виразів англійської мови визначається не лише лексичним складом, але і культурним підтекстом. Український еквівалент може передати основний зміст, але важко відтворити тонкощі та внутрішню емоційність оригіналу [2, с. 52].

Безперечною складністю у перекладі соматичних фразеологізмів є потреба враховувати культурні відмінності. Кожна культура має свої власні асоціації та стереотипи, які можуть відрізнятися від тих, які мають у інших народів. Отже, у процесі перекладу слід дбати не лише про збереження лексичного значення, але і про те, щоб передати той самий культурний відтінок, що і в оригіналі.

Важливим аспектом є також спроба уникнути втрати емоційного відтінку при перекладі. Багато соматичних фразеологізмів вражають

не лише своїм лексичним значенням, а й відтінками емоцій та станів. Перекладач повинен бути чутливим до цих нюансів, щоб уникнути спотворень та виразно передати задуману ідею.

У світлі глобалізації та зростаючого міжнародного спілкування вивчення соматичних фразеологізмів стає необхідним для покращення міжкультурної комунікації та розуміння різноманіття мовно-культурних особливостей.

Отже, дослідження соматичних фразеологізмів є важливим напрямком у сучасній лінгвістиці, спрямованим на розширення наших знань про мовленнєві можливості та культурні відмінності.

Список літератури

1. Абабілова Н. М. Переклад фразеологічних одиниць з соматичним компонентом як перекладацька проблема. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Філологічні науки. Кн. 2. С. 7-12.
2. Селіванова О. О. Нариси з української фразеології : [монографія] / О. О. Селіванова. – К. – Черкаси: Брама, 2004. – 276 с.

Структурно-семантичні особливості іменників із маркуванням „молодіжна лексика” в німецькій мові

У сучасному суспільстві молодіжна лексика відіграє важливу роль у мовленні молодого покоління, відображаючи його цінності, інтереси та соціальні тенденції. Німецькомовна молодь також використовує специфічні іменники, марковані у словниках як „молодіжна лексика”, для самовираження та створення своєрідного ідентифікаційного коду. Ці слова є не просто словниковими одиницями, але й мовними символами, які відображають особливості менталітету та комунікаційних практик молоді.

Молодіжна лексика також допомагає створити спільний контекст для спілкування молодих людей. Вона включає в себе специфічні вирази, сленг та скорочення, які розуміють тільки члени молодіжної спільноти. Це сприяє ефективному спілкуванню та розумінню між ровесниками [1].

Структурно-семантичні особливості іменників з маркуванням „молодіжна лексика” виявляються у їхній лексико-семантичній групі, семантичних полях, похідних формах та сполучуваності з іншими словами. Ці іменники нерідко відображають актуальні теми та цінності молоді, такі як технології, інтернет, мода, музика та соціальні мережі, наприклад, *Rap-Battle*, *Street-Art-Künstler*, *Indie-Musik*. Вони стають виразниками новаторських ідей, сучасних трендів та культурних змін, які відбуваються серед молодіжної аудиторії.

Можна стверджувати, що „молодіжна лексика” використовується для створення своєрідного жаргону та комунікації в межах своєї соціальної групи. Такі одиниці нерідко створюються шляхом зміни семантики вже існуючих слів, наприклад, слово *Hammer* в традиційному значенні означає „молоток”. Але молодь використовує цей іменник для позначення крутості. Прикладом може бути речення: *Das Konzert war der Hammer*, що означає „Концерт був неймовірно захоплюючим/вражаючим”. Ще одним прикладом може

слугувати слово *Alter*. У молодіжному сленгу воно використовується для позначення друга.

Також для молоді є характерним створення нових слів шляхом скорочень та афіксацій. Таке явище називається структурними або синтаксичними особливостями. Синтаксичні особливості в молодіжній лексиці німецької мови включають активне використання нових конструкцій та виразів з іменниками, що приносять різноманітність та експресивність у мовлення. Молодь має здатність створювати складні синтаксичні конструкції для передачі конкретних ідей або вираження почуттів [2]. Наприклад, поява фрази *Gefühlsachterbahn* („емоційні американські гірки”) свідчить про те, як іменники можуть використовуватися для створення нових синтаксичних конструкцій, що більш точно передають емоційний досвід. Ще одним прикладом синтаксичних особливостей слугує слово *chillaxen* – це скорочення двох слів *chillen* („розслабитися, відпочивати”) та *relaxen* („релаксувати, розслабитися”), яке поєднує їх значення.

Дослідження структурно-семантичних особливостей іменників з маркуванням „молодіжна лексика” в німецькій мові має важливе значення для культурології, лінгвістики та соціології. Це дозволить краще розуміти специфіку мовлення молоді та її вплив на культурні та соціальні процеси.

Крім того, розуміння структурно-семантичних особливостей іменників з маркуванням „молодіжна лексика” в німецькій мові має практичне значення. Воно допоможе поліпшити комунікацію з молоддю, а також розробити ефективні методи навчання німецької мови для молоді.

Література:

1. Шевченко А. В. Молодіжний сленг як мовне явище : thesis. 2016. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/22538> (дата звернення: 17.01.2024).
2. Левицька Л.Я, Микитка І.С. Німецький молодіжний сленг та його лексико-семантичні особливості. Вісник ХНУ. 2013. № 1052. С. 94–99.

Вербалізація поняття “подорож” в англomовному художньому дискурсі жанру фентезі

Актуальність дослідження вербалізації поняття “подорож” у дискурсі фентезі зумовлена кількома факторами. По-перше, це значна популярність жанру фентезі серед читачів сучасної літератури. По-друге, подорож часто є центральним мотивом цього жанру, що розкривається через пригоди героїв та їх взаємодію з унікальними світами й істотами. Крім того, дослідження поняття “подорож” дозволить краще зрозуміти внутрішній світ творів фентезі, його вплив на сприйняття реальності та моральних цінностей.

Мета нашого дослідження – встановити мовні засоби вербалізації поняття “подорож” у дискурсі роману “Гобіт” Дж.Р.Р. Толкіна. Події цього художнього твору зосереджуються на захоплюючій подорожі гобіта Більбо Бегінса, який приєднується до групи з тринадцяти гномів та чарівника Гендальфа, до Долини Самотності, щоб повернути гномам їхнє втрачене королівство, яке захопив дракон Смауг.

У мовознавстві поняття вважається описом найбільш загальних і суттєвих ознак предмета. На думку Н. Фрасинюк, поняття – це “елемент упорядкованої сукупності значень конкретної мови. Поняттю притаманна моноаспектна будова, оскільки поняття – це набір необхідних і достатніх суттєвих ознак, які відповідають вимогам істини і позбавлені будь-якого емоційно-оцінного змісту за рахунок його абстрагування від нашого предметно-чуттєво досвіду” [2, с. 69]. Вербалізація – це відображення певного змісту, думки у вербальній (словесній) формі природної мови [1, с. 60]. Вербалізація поняття у дискурсі – це процес перетворення абстрактної ідеї або концепції на мовленнєвий вислів або текст, який передає це поняття за допомогою мовних засобів [4, с. 7]. Цей процес відбувається через використання мовних засобів, таких як слова, фрази, синтаксичні конструкції, стилістичні засоби тощо. Він може включати

пояснення, опис, аналіз, порівняння, приклади, метафори та інші способи передачі значення поняття. Для аналізу мовних засобів вербалізації поняття “подорож” у досліджуваному дискурсі ми скористалися онлайн-тезаурусом [3] для з’ясування синонімів лексеми *travel*, яка вербалізує поняття “подорож” в англійській мові, та здійснили суцільну вибірку знайдених синонімів у дискурсі роману [5]. В результаті було встановлено вживання у дискурсі фентезі 7 синонімів іменника *travel*: *adventure* (48), *journey* (24), *quest* (4), *expedition* (3), *passage* (1), *walk* (1), *wanderings* (1). Також знайдено іменники, які називають людину, що подорожує: *rider* (8), *traveller* (2), *wanderer* (2), *adventurer* (1). Серед синонімів дієслова *travel* вживалися наступні лексеми: *ride* (25), *walk* (22), *cross* (19), *wander* (18), *climb* (15), *fly* (9), *scramble* (8), *drive* (7), *sail* (6), *wade* (4), *plod* (2), *tramp* (2), *roam* (1) [5].

Проведений аналіз продемонстрував, що поняття “подорож” у дискурсі роману Дж.Р.Р. Толкіна “Гобіт” передусім репрезентується як довга пригода групи людей, яка до того ж має на меті пошук чогось. Дієслівна вербалізація цього поняття вказує на різні способи пересування персонажів із переважанням їзди верхи та руху пішки. Більше того, деякі дієслова свідчать про те, що герої роману зіштовхуються з різноманітними перешкодами, внаслідок яких їм важко йти, та небезпеками, наприклад, заблукати.

Список літератури

1. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
2. Фрасинюк Н. Концепт, поняття, значення у їх взаємозв’язку та взаємодії. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія : Філологія. Журналістика. 2021. Т. 32(71), № 4(2). С. 68-71.
3. Cambridge Dictionary. English Thesaurus. URL: <https://dictionary.cambridge.org/thesaurus> (дата звернення: 05.02.2024).
4. Radchuk, O., Krapivnyk, G., Palatovska, O., Nekrylova, O. The verbalization of notion absence in the English language and culture. *Amazonia Investiga*, 2022, № 11(52). P. 6-14.
5. Tolkien J. R. R. *The Hobbit*. Glasgow: HarperCollins, 2013. 384 p.

Олександра Танасійчук

Науковий керівник – асист. Москаль Т. Д.

Формування мотивації учнів початкової школи на уроках англійської мови

Початкова школа є ключовим періодом формування основних навичок та знань, а також часом, коли необхідно виховувати цінності та внутрішню мотивацію до навчання. Тут дитина ознайомлюється з основами різних предметів, розвиває креативне мислення та знаходить перші контакти з навчанням [1].

У сучасному освітньому середовищі важливе місце відводиться вивченню англійської мови в молодшій школі. Зважаючи на психологічні, педагогічні та когнітивні особливості дітей цього віку, підходи до навчання мови вимагають спеціальної уваги та адаптації. Основні аспекти такого навчання включають ігрові методи, використання мультимедійних засобів, інтерактивність у процесі вивчення, а також створення дружнього навчального середовища.

У молодшій школі процес навчання англійської мови має свої особливості, які вимагають специфічного підходу вчителя. Дитина на початковому етапі освоєння мови виявляє особливу чутливість до звуків та ритмів, що створює основу для подальшого вивчення мови. Учні початкової школи перебувають у важливому етапі розвитку, коли формуються основні мовні навички та компетенції [3, с. 51].

Враховуючи їхні вікові особливості, важливо забезпечити психологічно комфортну атмосферу, сприятливу для вивчення мови. Це включає в себе індивідуалізацію підходів до навчання, розвиток мовленнєвих здібностей через ігрові та творчі методи, а також стимулювання інтересу до мови.

Мотивація відіграє ключову роль у вивченні іноземної мови на початковому етапі. Вона може бути внутрішньою (особистісною) або зовнішньою (стимулювальною), і кожен вид впливає на ефективність навчання у своїй специфіці [2, с. 35].

Створення мотивації у молодших школярів може здійснюватися через різноманітні підходи, такі як використання ігрових елементів, створення ситуаційно-рольових інтерактивних вправ, поєднання навчання з розважальним контентом.

Запропоновані стратегії мотивації для учнів початкової школи на уроках англійської мови відображають важливі принципи, спрямовані на створення стимулюючого навчального середовища.

Групова форма навчання є ефективним засобом формування мотивації в початковій школі. Вона сприяє взаємодії між учнями, розвитку комунікативних навичок, підтримує атмосферу співпраці та взаємодопомоги, що сприяє стимулюванню інтересу до навчання мови [1, с. 6].

Групова форма організації навчальної діяльності в початковій школі є надзвичайно важливим інструментом у формуванні мотивації учнів. З урахуванням особливостей дитячого віку та педагогічних принципів, така форма навчання дозволяє створити сприятливе середовище для взаємодії, соціальної підтримки, розвитку відповідальності та творчих здібностей. Крім того, вона сприяє розвитку комунікативних навичок, залучає до навчання та стимулює досягнення через змагальний дух.

Отже, можна зазначити, що успішне навчання англійської мови в молодшій школі вимагає комплексного підходу, що враховує особливості учнів, їхні психологічні потреби та мотиваційні фактори. Розуміння цих аспектів сприяє покращенню якості вивчення мови та досягненню успіху в навчанні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гадецький М. В., Хлебнікова Т. В. Організація навчального процесу в сучасній школі (навч.-метод. посібник для вчителів, керівників навч. закладів, слухачів ІПО), 2003. С. 6.
2. Дзюбо Л. В., Гриценко Л. І. Мотивація навчальної діяльності як психолого-педагогічна проблема. Психодіагностика: Зб. наук. Праць ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державн. пед. ун-тет імені Григорія Сковороди». Переяслав-Хмельницький : ПП «СКД», 2010. Вип. 4. С. 33–43.
3. Скрипченко О. В. [та ін.] Загальна психологія : навч. посіб. Київ: А.Г.Н., 2002. 465 с.

Вплив нових лексичних одиниць в англійській мові

Неологія, як важлива галузь мовознавства, вивчає процеси появи та розвитку нових лексичних одиниць у мові. Засвідчуючи живу природу мови та її постійне становлення, неологія стає ключовим елементом в розумінні соціокультурних та комунікативних процесів. Вивчення неології відкриває нові горизонти для розуміння еволюції мови як відображення культурних, соціальних та індивідуальних змін. Отже, ця робота досліджує не лише сам процес виникнення нових лексичних одиниць, але й їхню роль у формуванні мовної картини світу та взаємозв'язок із соціокультурними та комунікативними процесами сучасного суспільства.

Появу у слова нового лексико-семантичного варіанта в прагматичному аспекті варіативності розглядають як результат варіювання в його вживанні в різних ситуаціях спілкування залежно від соціального, територіального, національного, вікового, професійного та інших статусів учасників комунікації. Одна й та сама лексична одиниця по-різному реалізується в однотипних ситуаціях представниками різних верств носіїв мови. У результаті вживання слова в нетиповій для нього ситуації (контексті) носіям іншого соціолекту (мови певної соціо-професійної групи) воно набуває нового відтінку значення, що потім оформлюється в окремий лексико-семантичний варіант слова [2].

Однак у теорії неології в англістиці є ще багато проблемних областей дослідження. До них належать насамперед системний аналіз чинників, етапів, механізму появи нових слів і значень у плані як екстралінгвістичної (соціолінгвістичного або функціонально-прагматичного співвідношення), так і власне лінгвістичної зумовленості переважаючих продуктивних моделей у мові. Безапелючно встановлено, що такі функціонально-стилістичні різновиди сучасної англійської мови, як стиль і мова засобів масової комунікації (преса, телебачення, радіо), такі сфери суспільного життя, як реклама, ділове спілкування, наука, техніка, електроніка, медицина, політика, фінанси, мода, є внаслідок низки

соціолінгвістичних причин основними "постачальниками" нової лексики в сучасній англійській мові [1].

Фахівці, які працюють у галузі неології, визначили ключові питання, які включають узагальнення та систематизацію теоретичних наробок, створення міжпредметних зв'язків з лінгвістичними та нелінгвістичними науками, а також дослідження словотворення, етимології, семасіології, лексикології, стилістики, соціології, соціо- і психолінгвістики та інших аспектів. У галузі неології існує багато нерозв'язаних проблем, як у теоретичному, так і в практичному планах. Більшість авторитетних фахівців визнають проблеми визначення термінів, зв'язку між okazіоналізмом, авторським уживанням лексичної одиниці та неологізмом, необхідність створення особливих словникових статей або позначок для маркування неологізмів, а також нечіткість стилістичної характеристики та віднесення до неологізмів сленгових одиниць, професіоналізмів, термінів та іншої лексики.

Отже, метою цієї роботи є систематизація та узагальнення теоретичних знань щодо процесів появи та розвитку неологізмів у сучасній мові, а також аналіз їхнього впливу на мовну систему та комунікативні практики. Зокрема, у роботі зосереджено увагу на визначенні ключових аспектів формування нових лексичних одиниць, їхнього функціонального призначення та соціокультурного контексту, а також на виконанні практичних завдань, пов'язаних з класифікацією, аналізом та інтерпретацією неологізмів у сучасному мовному просторі.

Список літератури

1. Виготський Л.С. Мислення і мова: Психологічні дослідження. М.: Лабіринт, 1996. 352 с.
2. Гак В.Г. Порівняльна типологія французької та української мов. М.: Просвещение, 1989. 288 с.

Соломія Терлецька

Науковий керівник – доц. Смірнова М.Р.

Прийоми позитивної комунікації на уроці французької мови

В сучасному світі вміння спілкуватись з людьми – це запорука успіху. Саме тому проведено багато досліджень, у яких стверджують, що однією з найбільш ефективних стратегій є використання прийомів позитивної комунікації. Позитивна комунікація виступає не лише як інструмент навчання, але й як фактор мотивації та формування хорошого ставлення до предмету. Тож важливість і **актуальність** цієї теми складно заперечувати. Тому потрібно знаходити різні варіанти комунікації і без вагань впроваджувати їх у процес навчання.

Варто зазначити, що поняття позитивної комунікації визначається, як те, де немає фізичного та вербального насильства над дітьми. Ми схилиємось до думки тих науковців, які вважають, що негатив погано впливає на дозрівання головного мозку та формування психоемоційного стану дитини. Навіть, на перший погляд незначні дії можуть травмувати мозок дитини, як наслідок, спричинити дуже глибокий фізіологічний вплив на мозок. Тож, перш за все, потрібно навчитись розрізняти та керувати своїми емоціями і почуттями, а також розуміти, що відрізнятися від інших, не погоджуватися, допускати помилок, виявляти негативні емоції та хотіти більшого – цілком нормально, тоді спілкуватися з іншими буде значно простіше та ефективніше [3].

Результатом впровадження позитивної комунікації у навчальний процес маємо: розкриття розумового потенціалу кожної дитини, радість навчання, радість пізнання, творчість, що сприяє емоційному комфорту, розкриття потенціалу та індивідуальності [4], любов до дітей та навчального процесу, терпимість, наполегливість, педагогічний такт, зосередженість на розумовій праці, тощо [2]. Однією з найважливіших умов є розвиток пізнавальної мотивації та допитливості, що спонукає дитину мислити самостійно та шукати більше інформації на ту чи іншу тему [1].

На сьогоднішній день напрацьовуються вже багато технік позитивної комунікації, проте вони не завжди впроваджуються в життя, через що учні опиняються в стресових ситуаціях, з якими їм

необхідно навчитися справлятися. Серед прийомів позитивної комунікації звертає на себе навчальна практика «MindUp, яка включає уроки емпатії, контролю емоцій та оптимізму, допомагаючи боротися зі стресом або депресією».

Дана техніка вже активно практикується у декількох країнах. Так, у Франції, вже понад 22 тисяч учнів скористалися можливістю, у Великобританії цю техніку запровадили у більш ніж у 350 школах. У 2019 році було вперше опубліковано університетом Бордо результати досліджень, які показали, що 86% дітей покращили своє самопочуття завдяки MindUp, 88% використовують техніки MindUp вдома, 83% дітей говорять про те, що ця програма допомогла покращити їхню про-соціальну поведінку. Засвоєння знань, швидка адаптація, покращення навичок, зміна пасивної позиції учня на активну – ось на що здатна MindUp.

Отже, з вищесказаного можемо зрозуміти, що методи позитивної комунікації наведені, але завдань, де ми можемо ці методи застосувати, – ні. Тож, підсумовуючи, ми бачимо, що ця сфера потребує ретельної роботи, аби напрацьовувати навички позитивної комунікації, які знадобляться не лише під час навчання, а й у повсякденному житті.

Список літератури

1. Давидюк Н. Психолого-педагогічні умови розумового виховання дітей у працях В.О. Сухомлинського. Нова педагогічна думка. 2019. № 3. С. 77–80. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2019_3_22.
2. Жорова І. Професійна компетентність учителя Нової української школи у вимірі концептів педагогічної спадщини В.О. Сухомлинського. Нова педагогічна думка. 2019. № 3. С. 119–122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2019_3_34.
3. Смірнова М. Техніки позитивного виховання у роботі вчителя. Інноваційна педагогіка. – 2021 – № 36. – С. 227-231.
4. Соколовська О. Нова українська школа – «школа радості» на засадах педагогічних ідей Василя Сухомлинського. Нова педагогічна думка. 2019. № 3. С. 136–140. URL: file:///C:/Users/38066/Downloads/Npd_2019_3_38.pdf.

Дана Тетеля

Науковий керівник – доц. Руснак Д.А.

Інтегрований підхід до навчання іноземних мов учнів базової середньої школи

В умовах значного процесу глобалізації міжнародного співтовариства, зростає і посилюється міжкультурна інтеграція, яка викликає зміну міркувань відносно іншомовної освіти. З'являється потреба у пошуку нових сучасних підходів до викладання іноземної мови і, з огляду на це, питання впровадження інтегрованого принципу навчання іноземних мов у ЗЗСО залишається таким важливим і **актуальним**. **Мета** нашого дослідження – охарактеризувати інтегрований підхід до навчання іноземних мов та його переваги для результативного формування іншомовної комунікативної компетентності.

Доцільність використання принципу інтегрованого підходу у навчанні іноземної мови знаходить своє підтвердження у плані інтегрованого функціонування мовлення як засобу спілкування, оскільки під час реального спілкування люди одночасно користуються такими видами мовленнєвої діяльності, як говоріння – слухання, письмо – читання, проте з певним темпоральним домінуванням того чи іншого виду залежно від ситуації спілкування [1, с. 509].

Під інтегративною основою навчання іноземних мов розуміють процес взаємопов'язаного формування мовленнєвої, мовної, лінгвосоціокультурної та навчально – стратегічної компетенції на основі зразків іншомовної культури, із залученням навчальних матеріалів інших предметів, використанням різноманітних засобів і форм навчання та новітніх технологій [2, с. 19]. Інтеграція процесу опанування іноземної мови відбувається на декількох рівнях: рівень визначення цілей; рівень визначення змісту; рівень організації навчального процесу; рівень використання засобів навчання, рівень застосування сучасних технологій навчання. Всі вище перелічені рівні є однаково важливими та мають неабияку цінність для успішної інтеграції знань учнів.

Інтегроване навчання іноземної мови ґрунтується на імпліцитному оволодінні мовними явищами і організовується на уроках наступним шляхом: від подачі нових мовних явищ у

змістовних комунікативно значущих контекстах, насичених новим феноменом; до інтенсивної продукції та автоматизації у спеціально створених умовах, близьких до умов реального спілкування; до використання у спілкуванні (в комунікативних вправах), що забезпечує коректність і швидкість мовлення [3, с. 8].

Інтегрований підхід до навчання іноземних мов має ряд переваг, серед яких можна виокремити значне підвищення мотивації школярів, збільшення їхньої зацікавленості у результаті своєї діяльності [4], комплексне формування навичок та умінь в усіх видах іншомовної діяльності, розвиток здібностей, розширення пізнавальних інтересів і світогляду учнів та чимале стимулювання до самостійної та творчої діяльності [2, с. 19].

Підсумовуючи аналізовану інформацію, можемо зробити висновок, що інтегрований підхід є сучасним ефективним ключем до опанування іноземної мови, який сприятиме формуванню всебічної та практичної іншомовної комунікативної компетентності учнів базової середньої школи.

Список літератури

1. Коротяєва І. Б. Особливості інтегрованого та аспектного підходів в навчання іноземної мови у мовному ВНЗ // Наукові записки. Філологічні науки. Слов'янськ. № 165. С. 508 – 513.
2. Сажко Л. А. Інтегративна основа навчання іноземних мов // Вісник київського лінгвістичного університету. Педагогіка і психологія. Київ : КНЛУ, 2011. № 19. С. 18-25.
3. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції / за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2011. 344 с.
4. Котковець А. Б. Застосування принципів інтеграції у процесі навчання іноземній мові у ВНЗ // Гуманітарний вісник ДВНВ «Переяслав – Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г. Сковород». 2015. № 36. С. 599 – 607.

Стилістично-прагматичні особливості перекладу новин (на основі матеріалів BBC та CNN)

Сучасний світ, насичений подіями та новинами, вимагає ефективних механізмів комунікації для передачі інформації з урахуванням усіх культурних та мовних особливостей. Саме тому переклад, як один із ключових інструментів комунікації, набуває особливого значення у сфері новинного спілкування. Адже лише завдяки правильному відтворенню тексту засобами іншої мови можна забезпечити інформаційну доступність та зрозумілість для широкої аудиторії. Проте переклад представляє собою складний процес когнітивної діяльності перекладача й увага до різних особливостей мови відіграють важливу роль в адаптації оригінального тексту до певної категорії споживачів інформації [1].

Актуальність роботи полягає у тому, що вона присвячена порівняльному дослідженню авторського перекладу новин двох англomовних медіа-ресурсів – BBC та CNN (2022-2024 рр.)

Мета роботи – дослідження стилістичних та прагматичних особливостей перекладу новин, які транслюються на відомих телеканалах BBC та CNN (2022-2024 рр.). Згідно з метою, перед нами поставили такі завдання: охарактеризувати ознаки та типологію медіадискурсу; розробити методологію дослідження медіадискурсу, дослідити особливості перекладу новин; провести практичний аналіз перекладу новин BBC і CNN й виявити стилістичні елементи; проаналізувати прагматичні аспекти та як вони впливають на сприйняття перекладу.

У даній роботі, згідно з Ронном Сколлоном, було виявлено, що жанрове різномаття медійного дискурсу вирізняє новинний дискурс, репортажний, інформаційно-аналітичний, есеїстичний, рекламний та PR-дискурс [2]. За визначенням ірландської вченої Е. О'Кіфф, медійний дискурс є публічною формою взаємодії, яку створюється, реєструється і яка може негайно впливати на аудиторію реципієнтів через їхнє сприйняття до візуальної, аудіо- та текстової інформації [3]. Таким чином, новини як елемент медіа-

дискурсу є потужним інструментом впливу на суспільство та формування громадської думки.

Відповідно до цієї класифікації в дослідження американського та британського новинного дискурсу, нами було виокремлено три рубрики: «*World*», «*Business*» та «*Sport*». Застосувавши порівняльний метод і дискурс-аналіз, ми виявили: відмінні характеристики написання новин BBC та CNN, стилістичні особливості текстів, їх вплив на переклад та сприйняття. Наприклад, BBC відома своїм урівноваженим та неупередженим підходом, тоді як CNN має більш динамічний та емоційний стиль. Типовим прикладом може слугувати заголовок статті CNN: “*Where to buy the original Apple Watch Series 9 and Ultra 2 with all the features*”, в якому автор намагається зацікавити читача та привернути увагу до проблеми [4]. На противагу, BBC відзначається фактами та об’єктивністю, без залучення емоцій: “*Apple watch: US upholds ban on sale over patent dispute*”[5].

Отже, переклад новин від BBC та CNN передбачає різні перекладацькі трансформації для забезпечення точної та виразної передачі інформації, що початково закладена редакцією цих каналів. Перекладач повинен бути гнучким та адаптивним до змін в мовних та культурних аспектах, щоб вміти правильно подавати матеріал.

Список літератури

1. Шульгіна В. І., Жуковська Н. В. Роль новинного дискурсу в сучасних міжнародних ЗМІ. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/284/7833/16365-1?inline=1>
2. O’Keefe A. Media and discourse analysis. The Routledge Handbook of Discourse Analysis. / Gee J.P., Handford M. (eds). London/New York : Routledge, 2012. P. 441–454.
3. Scollon R. Mediated Discourse as Social Interaction. London: Routledge, 2001.
4. URL: <https://edition.cnn.com/cnn-underscored/electronics/where-to-buy-apple-watch-series-9-before-too-late> (дата звернення 23.01.2024)
5. URL : <https://www.bbc.com/news/business-68014619> (дата звернення 23.01.2024)

Фразеологізми з компонентом зоонімом у сучасній англійській мові

Фразеологія є розділом мовознавства, що вивчає фразеологізми (далі ФО), які відрізняються від інших мовних одиниць за тільки їм властивими ознаками, займається розробкою методів вивчення ФО, принципів їх виокремлення, класифікації і фразеографії, досліджує первинні, вихідні форми та значення ФО, джерела їх походження за всіма доступними пам'ятками, намагається виявити сфери вживання ФО у різні періоди існування мови [1],

Фразеологізм (фразеологічна одиниця) – загальна назва семантично пов'язаних сполучень слів, які не утворюються у мовленні (як подібні за формою семантичні структури – словосполучення чи речення), а утворюються в ньому в узуально закріпленому за ними стійкому співвідношенні змісту та певного лексико-граматичного складу [2, с. 30].

Щодо класифікації фразеологічних одиниць, існує низка характеристик та ознак, за якими дослідники пропонували їх групувати. За академіком В. Виноградовим, з погляду семантичної злитості компонентів, ФО поділяються на фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності і фразеологічні сполучення. Б.О. Ларіну належить класифікація фразеологізмів за історичною еволюцією семантики усталених словесних сполук, а О.В. Кунін розробив структурно-семантичну класифікацію, поділивши фразеологізми на номінативні, номінативно-комунікативні (дієслівні), вигуківі і модальні. Х. Бургер поділив фразеологізми на референціальні, структурні та комунікативні [3].

Метою нашого дослідження є аналіз фразеологізмів-зоонімів, дібраних методом суцільної вибірки з фразеологічних словників сучасної англійської мови.

Фразеологізми з компонентом зоонімом – це вирази або виразові конструкції, які містять слова або вирази, пов'язані з назвами тварин або їхніми характеристиками. Наприклад, *to kill two birds with one stone, fish out of water, hold your horses, wolf in sheeps clothing, to go ape, to have butterflies in one's stomach, to have a whale of a time, the early bird catches the worm, Like a fish out of water*. ФО такого типу є частиною повсякденної мовної практики і мають глибокі культурні корені, часто відображаючи властивості або поведінку тварин у метафоричний спосіб. Знайти їх тлумачення можна у ідіоматичних словниках, друкованій та веб-пресі, почути в усному мовленні.

Отже, фразеологічні одиниці в сучасній лінгвістиці підлягають багатоплановій класифікації, а в мовленні відіграють суттєву роль для комунікації. Фразеологізми із компонентом зоонімом вживаються у різних контекстах та наділені унікальними семантичними характеристиками, які потребують подальшого аналізу та упорядкування.

Список літератури

1. Басараба І.О. Ідіоматичний простір англомовного художнього військового тексту:chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7516/16.10.2023.
2. Кравцова І. І. Фразеологізми в сучасній англійській мові: визначення, підходи, класифікація. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2016. № 20 том 2. С. 29-32.
3. Cowie, A.P. *Phraseology: Theory, Analysis, and Applications*. Oxford: Clarendon, 1998. 258 с.
4. Naciscione, A. *Stylistic Use of Phraseological Units in Discourse*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2010. 292 с.

Мирослав Томащук
Науковий керівник – доц. Заслонкіна А. В.

Перекладацький метод Максима Рильського

Діяльність Рильського-перекладача та його доробок перекладених творів в різний час привертала увагу О. Л. Башманівського, О. Г. Павленко, Т. П. Рудої та інших.

Як теоретик, М. Рильський зосередився на художньо-поетичному перекладі (див. [4, с. 239]). Спираючись на судження, що перекладач поезії повинен бути поетом, він висунув концепцію *вірного перекладу* [4, с. 240], яку розглядав як основну, на противагу *перекладацькій адекватності* [5, с. 6]. У теорії *вірного перекладу* особливе місце М. Рильський віддає *творчій домініанті* [5, с. 5], тій рисі „...автора, яка являється основоположною для нього, найхарактернішою” [4, с. 218].

Враховуючи наведені вище судження, а також відгуки літературних критиків, припускаємо, що М. Рильський був прибічником комунікативного перекладацького методу. Комунікативний переклад ми, наслідуючи П. Ньюмарка [6, с. 39], визначаємо як спосіб інтерпретації, яким перекладач намагається справити на читача враження, максимально подібне до того, яке відчули читачі першотвору.

Так, перекладач насамперед зосереджується на „впливі” [6, с. 39], хай і допускаючи незначні відхилення від змісту [6, с. 39]. У публікаціях М. Рильського ця концепція відображається у заклику не дотримуватися *рабської* вірності оригіналу [3].

Орієнтованість М. Рильського на комунікативний перекладацький метод добре простежується у його перекладі трагедії В. Шекспіра „Король Лір”. Порівнюючи переклад М. Рильського із іншими українськими інтерпретаціями, О. Г. Павленко зазначає, що М. Рильський чи не єдиний, хто надає перевагу стратегії доместикації [3]. Таким чином його інтерпретація вдало виконує комунікативну функцію.

Посилаючись на аналіз В. В. Коптілова, О. Л. Башманівський констатує, що при перекладі „Короля Ліра” М. Рильському добре вдалося відтворити національний колорит, але таку доместикацію не всюди можна назвати доречною через „унікання шекспіризмів,

рідке звернення до рвучких інтонаційних зламів, калькування фразеологізмів та створення більш стриманого тону драми” [1, с. 4]. О. Л. Башманівський зазначає, що в деяких фрагментах М. Рильський міняє стиль тексту зі сповідального на оповідний, а також уникає суб’єктивності [1, с. 5].

Contending with the fretful element:	Супроти бурі
Bids the winds blow the earth into the sea,	Він бореться і вітер молить хижий,
Or swell the curled water 'bove the main,	Щоб той здмухнув у море суходіл
That things might change or cease	Чи хвилями пойняв страшними землю [2].

[7, с. 64].

Отже, концепція *вірного* перекладу М. Рильського має спільні ключові риси із комунікативним методом перекладу. Зокрема, М. Рильський вважав за доцільніше для перекладача зосереджуватися на сприйнятті читачем насамперед цільового тексту, а не змісту першотвору.

Список літератури

1. Башманівський О. Л. Ознаки комунікативного перекладу творів М. Рильського на перекладі трагедії “Король Лір”. *Вітражі*: зб. матеріалів викладацько-студентських наук. семінарів. Житомир : Вид-во ЖДУ. 2014 р.
2. Король Лір (переклад М. Рильського). *Український шекспірівський портал* : веб сайт. URL: <https://shakespeare.znu.edu.ua/uk/korol-lir-pereklad-m-rilskogo-2/> (дата звернення: 11.01.2024).
3. Павленко О. Г. Перекладацькі стратегії Максима Рильського. *Український шекспірівський портал* : веб-сайт. URL: <https://shakespeare.znu.edu.ua/uk/pavlenko-o-g-perekladacki-strategii-maksima-rilskogo/> (дата звернення: 10.01.2024).
4. Рильський М. Т. Зібрання творів: у 20 т. / гол. ред. Л. М. Новиченко. Київ : Наукова думка, 1987. Т. 16. 600 с.
5. Руда Т. П. Максим Рильський як теоретик перекладу. *Народна творчість на етнологія*. 2005 р, №4. С. 4–9.
6. Newmark, P. Approaches to Translation : Hertfordshire : Prentice Hall, 1988. 221 p.
7. Shakespeare, W. The Tragedy of King Lear : Folger Shakespeare Library. 131 p.

Особливості перекладу промов політичних лідерів

Політичний переклад є одним з найскладніших різновидів перекладу, що є сферою високої мовної відповідальності. Він потребує не тільки цілковитої ясності висловлювань і правильного відтворення задуму автора тексту або доповідача, а також обізнаності культурних традицій різних країн світу. Л. Нагорна дає кілька визначень терміна «політична мова». По-перше, це інструмент, який активно використовується у боротьбі за владу. По-друге, це своєрідний діалог з елементами гри, словесної війни та ефекту змагань [3]. Фактично, переклад є елементом комунікації та зв'язком між різними дискурсами. Дослідниця В. Громовенко також зазначає, що політичний дискурс є центральною концепцією політичної лінгвістики. У своїй науковій праці вона дає наступне визначення цього поняття: «політична лінгвістика - це напрямок у лінгвістиці, який виник на межі двох наук — політології і лінгвістики, а, отже, тісно пов'язаний з комунікативною та когнітивною лінгвістикою, прагмалінгвістикою та ін. Головною метою цієї дисципліни є встановлення закономірності взаємодії суспільно-політичних подій на зміни в мові і навпаки» [2].

Головне завдання адресанта – навчитися наводити аргументи, що підтверджують та підтримують його позицію у адресатів, для чого потрібно враховувати побажання та принципи соціальних груп, до яких він звертається [1]. Метою перекладу є ознайомлення читача або ж слухача, який не знає мови оригіналу, з текстом або змістом усного мовлення. Перекласти – означає правильно і повністю висловити засобами однієї мови те, що виражене в оригіналі засобами іншої мови.

Унаслідок розбіжностей в баченні речей об'єктивної дійсності та визначенні політичних подій, відмінностей у семантичних конструкціях або традиційному для будь-якої мови застосуванні слів дослівний переклад майже весь час стає несприйнятливим, тоді для вирішення цієї проблеми слід застосувати перекладацькі трансформації. Виокремлюють три види перекладацьких трансформацій: граматичні (заміни речень, перестановки,

перебудови, додавання, вилучення), лексичні (генералізація, заміна і додавання (заміна і вилучення), конкретизація) та стилістичні (компенсація, синонімічні, описовий переклад, заміни та інші типи замін). Досліджений матеріал показує, що найрозповсюдженішими перекладацькими трансформаціями є додавання (41%) та генералізація (25%), потім слідує конкретизація (12%) та антонімічний переклад (12%) та найменш поширеними є транскрибування / транслітерація (5%) та трансформація заміни (5%).

Більше того, згідно з дослідженням, лінгвокультурні елементи містять не тільки граматичні та лексичні структури, але й ідіоми та відтінки мовленнєвої культури, які можуть бути невірно інтерпретовані чи звучати нечіткими українським читачам та слухачам. До прикладу, вираз „*to have by one's side*” перекладається кількома варіантами – „*мати когось на своїй стороні*”, „*бути поруч*”. З урахуванням того, що у тексті йдеться про спільну роботу політиків, можна застосувати ідіому „*працювати пліч-о-пліч*”.

Підсумовуючи, можна зробити такий висновок: політичний переклад – складний процес, що вимагає точності та відповідності культурним контекстам. Для успішного передавання інформації потрібні перекладацькі трансформації, а також уважність до політичної термінології та граматичних особливостей.

Список літератури

1. Акоп'янц Н. М. Специфіка перекладу сучасних політичних промов / Н. М. Акоп'янц, С. Ю. Черненко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету : зб. наук. пр. Сер. : Філологія. Одеса : МГУ, 2019. Вип. 42, т. 3.
2. Громовенко В. В. Генезис політичної лінгвістики як самостійної науки. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Одеса, 2014. № 11.
3. Нагорна Л. Політична лінгвістика: стан і статус. Наукові записки. Київ, 2006. Вип. 30.

Ратмір Турчанінов

Науковий керівник – доц. Стефурак О.

Аналіз ефективності машинного перекладу на основі штучного інтелекту у порівнянні з людським перекладом літературного твору

Стрімкий розвиток технологій штучного інтелекту, а саме запуск чат-боту ChatGPT компанією OpenAI у 2022 році, призвели до початку нової ери в машинному перекладі. Раніше вважалося, що високоякісний машинний переклад неможливий без редагування людиною [1]. Однак поява новітніх технологічних рішень змушує переглянути це твердження.

Для дослідження було взято уривок з твору «Подорож на край безліч ідіом та жаргонізмів» автора Луї-Фердинанда Селіна, оскільки в ньому присутні безліч ідіом та жаргонізмів. Для машинного перекладу використали GPT-4 компанії OpenAI, а для людського – авторський переклад професійного перекладача П. Тарашука.

Використано такі метрики: кількість слів, кількість знаків, середня довжина речення, алгоритм BLEU та суб'єктивний аналіз тексту.

Таблиця 1

Порівняння оригіналу, машинного та авторського перекладу використовуючи кількісні метрики

	Слова	Знаки	Середня довжина речення
Оригінал	509	2891	15.5
GPT-4	391	2468	16.8
Людський переклад	409	2612	17.2

Використання алгоритму BLEU з ручною токенизацією показало результат 0.0114. Алгоритм враховує вибір слів та структуру речень, а такий результат свідчить про низький рівень схожості машинного перекладу з авторським. Варто врахувати, що такий результат також може бути наслідком використання перекладачем перекладацьких трансформацій, на відміну від притаманного ШІ дослівного перекладу [2].

До прикладу, порівняймо переклад ідіоматичних виразів здійснений професійним перекладачем та версіями GPT.

Оригінал	Перекладач	GPT-3.5.
Mes études, une fois reprises, les examens je les ai franchis, à hue à dia , tout en gagnant ma croûte	Я поновив навчання і вже не кидав його, складав абияк іспити і всякчас заробляв на шматок хліба.	Після того, як я відновив своє навчання, я здолав іспити, заробляючи на життя.
Y gagnera pas son bifteck!	На хліб він собі не заробить!	Не заробить на біфштекс!

Як бачимо, в обох прикладах перекладач використав ідіоматичну аналогію, тоді як ШІ у першому прикладі вилучив у перекладі ідіому, а другому застосував дослівний переклад. Відтак, ШІ не спроможний досягти адекватності перекладу та здійснити бажаний естетичний вплив на читача. Це приводить до висновку, що машинний переклад з засобами штучного інтелекту все ще не здатний перекладати тексти на рівні професійного перекладача та вимагає редагування. Для подальших досліджень необхідно провести експерименти з урізноманітненням запитів до чат-боту GPT та більшою вибіркою матеріалу для більш об'єктивної оцінки.

Список літератури

1. Besacier, L., & Schwartz, L. (2015). Automated translation of a literary work: A pilot study. *Proceedings of the Fourth Workshop on Computational Linguistics for Literature* (с. 114–122).
2. Karaban, V., & Karaban, A. (2024). AI-translated poetry: Ivan Franko's poems in GPT-3.5-driven machine and human-produced translations. *Forum for Linguistic Studies*, 6(1), Article 1994. <https://doi.org/10.59400/fls.v6i1.1994>

**Мовні засоби вираження магічного компоненту
в англomовних текстах жанру фентезі**

Магічні елементи в англійському фентезі не лише додають унікальності кожному твору, але й відкривають шляхи для лінгвістичних та літературознавчих досліджень. Ці елементи варіюються у різних авторів, пропонуючи безліч інтерпретацій та застосувань, що сприяє багатству жанру.

У фокусі дослідження перебуває магія в літературі фентезі, зосереджуючись на її різноманітних проявах і маловивченому аспекті магічної вербалізації. Це зумовлено зростаючою популярністю жанру та його вплив як соціокультурного явища.

Заглиблюючись у визначення жанру фентезі, використовуючи "The Longman Dictionary of English Language and Culture" як довідник, обговорюються ключові компоненти жанру, такі як наявність магії, конфлікт зі злом і використання середньовічних елементів, підкреслюючи залежність жанру від магічних подій в уявних світах, глибоко пов'язаних з людськими емоціями.

Ретельно проаналізовано вираження магії в текстах фентезі, розглянуто магічні концепції, вплив магічних сил, роль заклинань і значення магічних предметів, таких як амулети і талісмани. Крім того, розглянуто зображення магічних ритуалів з точки зору їхнього внеску в оповідь і тематичну глибину.

Підкреслюється роль мови в літературі фентезі не лише як інструменту комунікації, а й як засобу контролю над магією та резервуару культурного багатства. Проаналізовано мовні прийоми, використані Дж. Р. Р. Толкієном у "The Lord of the Rings" та Патріком Ротфусом у "The Kingkiller Chronicle", які демонструють, як мова може суттєво покращити оповідь.

Створення Толкієном ельфійської мови з її детальною граматикую та словниковим запасом, а також майстерне використання Ротфусом мови для посилення магічних елементів демонструють глибокий вплив мови на створення захоплюючих фентезійних світів.

Обговорюється використання метафоричної мови та символіки у творах Толкіна і Ротфуса, показуючи, як це додає глибини і відображає культурні та історичні хитросплетіння їхніх фентезійних світів. Нарешті, розглядається еволюція магічної лексики в їхніх творах, підкреслюючи, як мова в літературі фентезі виходить за рамки простого спілкування, стаючи ключовим елементом у створенні захоплюючих наративів і світів, а також формуючи постійну привабливість жанру.

Список літератури

1. Літературознавча енциклопедія у 2 т. / уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : Акад., 2007. Т. 2. 622 с.
2. Kaidash A., Homych V. VERBALIZATION OF MAGIC CONCEPTS OF MODERN UKRAINIAN AND ENGLISH FANTASY. *Scientific Development of New Eastern Europe*. 2019. P. 4–7. URL: https://doi.org/10.30525/978-9934-571-89-3_2.
3. Longman Dictionary of English Language and Culture. 3rd ed. Hudson : Pearson ESL, 2000. 1568 p.
4. Ryzhchenko O. Problems of definition and classification of fantasy: Western European and Slavonic perspectives. *SHS Web of Conferences*. 2018. P. 1–7.
5. Todorov T. *The Fantastic: A Structural Approach to a Literary Genre*. New York : Cornell University Press, 1975. 190 p.

Богдана Урсакій

Науковий керівник – доц. Сапожник І.В.

Медичні терміни як перекладознавча категорія

Термінологія є досить молодого наукою, яка офіційно почала своє існування лише наприкінці XIX – початку XX ст. Однак медична термінологія, пов'язана з хворобами і лікуванням, виникла значно раніше. Мета цієї роботи – проаналізувати медичні терміни як перекладознавчу категорію. Терміни взагалі, і медичні зокрема, є складовою частиною словникового складу мови, отже, для їх дослідження використовуємо ті самі методи, що й для вивчення будь-якої іншої групи лексики. Їх термінотворення ґрунтується на тих самих принципах і моделях, що і загальне словотворення, вони виконують основну функцію – комунікативно-номінативну. Отже, терміни і нетерміни знаходяться у тісному взаємозв'язку і разом створюють сукупність усього лексичного багатства мови.

Медичною термінологією можемо вважати сукупність слів і словосполучень, які використовуються спеціалістами на позначення наукових понять у царині медицини й охорони здоров'я. Англомова медична термінологія є органічною частиною сучасної англійської, яка розвивається за тими ж законами, що й загальнонавчана лексика. На думку О. Рака, Н. Войткевич, Т. Сурадейкіної та В. Ліннікової, «як і будь-якій іншій термінології, їх притаманні наступні риси: 1) інтеграція, що відбувається завдяки тому, що медицина взаємодіє з такими галузями, як генетика (*mother-to-child transmission*), біологія (*lymphatic system*), біохімія (*DNA*), тощо; 2) інтернаціоналізація, що відбувається завдяки термінам греко-латинського походження, які мають схоже написання і значення у принаймні трьох неспоріднених мовах (*interferon, meningitis*); 3) уніфікація, яка досягається в результаті таких видів діяльності, як стандартизація термінології; 4) економія мовних ресурсів, яка досягається за допомогою аббревіації, наприклад, *HPV – human papilloma virus, TB – tuberculosis*» [2]. Розглянемо характерні риси медичного терміна, узагальнені з праць А.С.Д'якова та Т.Р. Кияка:

1. Термін повинен відповідати правилам і нормам певної мови (англ. *immune* – з лат. *immunis* за правилами транслітерації в англійській мові, *-e*, а не інший голосний в кінці слова). 2. Термін

повинен бути систематичним. Наприклад, термін *heat* відноситься до терміносистеми *Medicine*, де означає “висока температура тіла” та поза даною системою втрачає це значення й означає систему опалення, фінал перегонів, тощо). 3. Термінові притаманна властивість дефінітивності, тобто, кожен термін зіставляється з окремим чітким визначенням, наприклад: *prosthetic* – “*an artificial body part*” [3]. 4. Терміну також властива відносна незалежність від контексту, тобто термін зберігає своє значення в будь-якому контексті, наприклад: *vaccine* завжди означає «вакцина». 5. Термін повинен бути точним, хоча в субмовах мають місце численні «хибно орієнтовні» одиниці, наприклад, *angina* – це стенокардія, а не ангіна, остання перекладається як *sore throat*. 6. Термін повинен бути коротким, хоча дана вимога подекуди суперечить вимозі точності терміна, наприклад, *gene* легко запам’ятовується, на відміну від таких термінів як *acute infectious diseases*, *friendly commensal bacteria*, тощо. 7. Термін повинен бути однозначним. Так, *cytotoxic* означає лише “*damaging or destroying living cells*”. 8. Термін не повинен мати багато синонімів, оскільки це ускладнює комунікацію між фахівцями, наприклад: *rubella* – *German measles*, *vaccination* – *inoculation*. 9. Терміни мають бути експресивно нейтральними. 10. Термін повинен бути милозвучним (евфонічним), а не створений з діалектизмів, жаргонізмів або варваризмів [1, с.8].

Отже, англomовна медична термінологія відповідає як загальним вимогам англійської мови так і вимогам до термінів.

Список літератури

1. Д’яков А. С. та ін. Основи термінотворення: Семантичні та соціолінгвістичні аспекти. Київ: KM Academia, 2000. 218 с.
2. Рак О., Сурадейкіна Т., Войткевич Н., Ліннікова В. (2023). Структурні, словотвірні та етимологічні особливості англomовних термінів інфекційних хвороб. *Молодий вчений*, 12 (124). С. 87 – 92.
3. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org>

Формування граматичної компетентності для розвитку мовленнєвих навичок учнів 6-их класів

Компетентність – це сукупність особистісних якостей учня (ціннісно-сміслових орієнтацій, знань, умінь, навичок, здібностей), зумовлених досвідом його діяльності у певній соціально і особистісно значущій сфері [2, с. 74].

У Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти зазначено, що мовну компетентність становлять шість компонентів: 1) лексична компетентність; 2) граматична компетентність; 3) семантична компетентність; 4) фонологічна компетентність; 5) орфографічна компетентність; 6) орфоепічна компетентність [4, с. 123].

Граматична компетентність – «це знання граматичних засобів мови і здатність їх використовувати; це здатність розуміти і висловлювати смисл (значення), породжувати і розпізнавати фрази, побудовані за певними принципами, а не запам'ятовувати та відтворювати їх як готові формули» [1, с. 52].

Формування граматичної компетентності під час вивчення англійської мови учнями 6 класів передбачає обов'язкове врахування їхніх психологічних та вікових особливостей мовлення. На цьому етапі життя підлітки мають на меті рівнятися до дорослих, адже вони стають більш самостійними, активними. У них змінюються соціальні та пізнавальні мотиви навчання.

Серед основних компонентів граматичної компетентності виокремлюють: 1) уміння застосовувати граматичні правила в письмовому та усному мовленні, що включають як навички сприйняття, так і вироблення мовлення; 2) знання граматики мови; 3) усвідомлення граматичних структур та їх використання.

Етапи вивчення граматики на уроках англійської мови в 6 класі включають такі етапи: 1) учні вивчають новий граматичний матеріал, ґрунтуючись на вже вивченій лексиці; 2) основна увага зосереджується на новій лексиці за темою, використовуючи вже

вивчені структури; 3) створюються умови для правильного й креативного використання раніше вивченого матеріалу в мовленні, як усному, так і письмовому [3].

У цілому учні 6 класу, відповідно до рекомендацій Міністерства освіти, повинні мати граматичні навички з англійської мови, які відповідають рівню A2 (Elementary) за Європейською шкалою володіння мовами. Це означає, що школярі повинні мати базові навички граматики, як правильне вживання простих часів (Present Simple, Past Simple тощо), артиклів, допоміжних дієслів (be, have), а також базові навички утворення питальних і заперечних речень. Крім того, вони повинні розуміти основні граматичні конструкції, такі як розширення речення, вживання прийменників, порядок слів у реченні тощо. Учні також можуть мати деякі початкові навички вживання модальних дієслів (can, must, should) та будову простих складних речень.

Отже, формування граматичної компетентності учнів 6-х класів є ключовим етапом їхнього розвитку мовленнєвих навичок з огляду на їхні психологічні та вікові особливості та спрямоване на досягнення базового рівня володіння англійською мовою відповідно до Європейської шкали A2.

Список літератури

1. Касаткіна О. В. До питання розвитку граматичної компетентності студентів на заняттях іноземної мови. Вісник Житомирського державного університету. Серія: Педагогічні науки. 2011. Вип. 59. С. 52-55.

2. Леонтян М. А. Поняття «компетенція» і «компетентність» у теорії освіти. 2012. Вип. 176, Т. 188. С. 73-75.

3. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти / Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.. Київ: Міністерство освіти і науки України, 2021. 55 с.

4. Ніколаєва С. Ю. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.

Презентація граматичного матеріалу на уроках німецької мови

Вивчення іноземної мови - це дуже важливий крок для кожного, оскільки він відкриває широкі можливості, такі як: комунікація із представниками інших країн, розширення власних знань та кордонів. Одне із найважливіших завдань, яке стоїть перед сучасною освітою є формування важливих компетенцій навчання[1]. У вивченні іноземної мови найбільш актуальною є розвивання комунікативної компетентності, біля неї не менш важлива – граматична компетентність. Граматична компетентність – це здатність людини до коректного граматичного оформлення своїх усних і писемних висловлювань, та розуміння граматичного оформлення мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок і знань та граматичної усвідомленості. Основними компонентами ГК виступають граматичні навички, граматичні знання і граматична усвідомленість[2].

Актуальність даної роботи пов'язана з потребою наукового осмислення процесів формування граматичної компетентності в учнів середньої школи, та використання різних підходів викладання граматичного матеріалу.

Метою даної роботи передбачається дослідження презентації граматичного матеріалу на уроках німецької мови.

Наукова новизна роботи полягає у визначенні теоретичних та практичних засад подання граматичного матеріалу у середній школі

Для визначення прогресу учнів був застосований порівняльний аналіз репродуктивних та рецептивних вправ. Репродуктивні вправи передбачають активне застосування граматичних структур у письмовій або усній формі. Наприклад, учні використовували певний граматичний час чи конструкцію, як у завданні «Напишіть речення, використовуючи Präsens: Я (грати) зараз футбол». Ці вправи дозволили оцінити рівень розуміння та застосування граматичних правил учнями у практичних ситуаціях. Рецептивні

вправи, з іншого боку, передбачають сприйняття граматичних конструкцій через читання або прослуховування текстів. Наприклад, учні можуть слухати аудіоматеріали з подальшим визначенням вжитку часів або конструкцій. Ці вправи сприяють розвитку навичок розуміння та аналізу граматичних правил у контексті.

Отже, обидва типи вправ мають свої переваги, і їхній вибір залежить від конкретних цілей навчання та потреб учнів. Результати аналізу показали, що зазвичай рецептивні вправи, які передбачають читання та аудіювання, допомагають краще розуміти граматичні структури та їх контекстове застосування. Учні мали змогу аналізувати граматичні конструкції у реальних мовних ситуаціях, що сприяло їхньому кращому усвідомленню і запам'ятовуванню. Крім того, рецептивні вправи дозволили учням розвивати навички аналізу та інтерпретації, що є важливим для вивчення мови. Таким чином, використання рецептивних вправ у навчальному процесі може бути важливим кроком у поліпшенні результатів у вивченні граматики.

Список літератури:

1. Федорова З. І. До питання формування граматичної компетенції в середніх загальноосвітніх школах. *До питання формування граматичної компетенції в середніх загальноосвітніх школах*. Вінниця (дата звернення: 14.02.2024). <http://surl.li/qmlzt>
2. Смоліна (Соколова) С. В. Методика формування іншомовної граматичної компетентності : навч. посіб. Київ : Ленвіт, 2013. 257 с.
3. Пахомова Т. О., Гальченко О. Ю. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ : Навчально-методичний посібник для студентів освітнього ступеня «бакалавр» напрям підготовки «Мова і література (англійська)» : навч. посіб. Запоріжжя : Кругозір, 2015. 164 с.

Промова як жанр публіцистичного дискурсу

У контексті вивчення публіцистичного дискурсу значущим аспектом є розгляд промови як його важливого жанру. Однак, попри значну кількість досліджень у цьому напрямі, і до нині у сучасній вітчизняній науці соціальних комунікацій визначення промови як публіцистичного жанру залишається предметом дискусії і відсутні чіткі теоретико-методологічні підходи до цього питання, що і складає актуальність даного дослідження.

Здебільшого промова як жанр публіцистичного дискурсу розглядається крізь призму її функцій у мовленнєвому вираженні. Основний акцент ставиться на визначенні цілей промови: чи спрямована вона на передачу інформації, чи на вплив та контроль над поведінкою. Це особливо актуально в контексті торгівлі товарами та послугами, де промови можуть виступати не лише як засіб інформаційного представлення, але і як ефективний інструмент впливу на споживача [1].

Вітчизняний теоретик публіцистики В. Здоровега визначає головну специфічну функцію публіцистики як формування громадської думки. Ця концепція може бути успішно застосована до промов, оскільки вони, оприлюднюючись у засобах масової інформації, порушують актуальні проблеми різних сфер, таких як політика, соціум, економіка, наука [2, с. 106].

У контексті промов як жанру публіцистичного дискурсу, можна відзначити, що стилістичні аспекти, вивчені Л. Семененко, стають актуальними й значущими у розумінні мовленнєвого виявлення в промовах. Структура, використання стилістичних засобів, та їхній вплив на сприйняття аудиторією можуть бути важливими елементами аналізу промов, де висловлюються не лише інформація, але й авторська позиція та намір впливу [4, с. 10-17].

Промова як жанр публіцистичного дискурсу відзначається вдумливим використанням риторичних прийомів, які додають художності мовленню та сприяють досягненню чіткості та

переконливості. Важливу роль в її ефективності відіграють правильність та точність мови, а також використання спеціалізованих термінів і фактологічна точність. Ці елементи сприяють створенню довірливого та авторитетного іміджу у висловлювань.

На фонетичному рівні помітно уповільнений темп мовлення, підкреслена гучність та чергування швидкого і повільного темпу створює особливий, необхідний для оратора настрій, що ефективно впливає на емоційну та психологічну реакцію аудиторії. Фактологічний підґрунт та вміння використовувати терміни не лише відображають глибину знань, але й надають промовам додаткової ваги та авторитетності [3].

Отже, промова, як важливий елемент публіцистичного дискурсу, є не лише засобом передачі інформації, але й засобом формування громадської думки, аргументації позицій та вираження авторської точки зору. Одна з визначальних особливостей промови – високий ступінь ораторського впливу, який забезпечується риторичними прийомами, емоційним навантаженням та ефективним використанням мовленнєвих засобів, які будуть розглядатися більш детально в подальшому дослідженні.

Список літератури

1. Halliday M. A. K. An Introduction to Functional Grammar. London: Edward Arnold, 1994. 808 p.
2. Здоровега В. Й. У майстерні публіциста: проблеми теорії, психології публіцистичної майстерності. Львів, 1969. 180 с.
3. Особливості публічного мовлення. URL: [http://um.co.ua/ 5/5-9/5-95038.html](http://um.co.ua/5/5-9/5-95038.html).
4. Семененко Е. А. Стилїстика як лінгвістична та загальнофілологічна дисциплїна. Актуальнї напрями лїнгвостилїстики. Предмет і проблематика. Записки з українського мовознавства: збїрник наукових праць. 2004. №. 14. С. 10–17

Реалізація лінгвокультурної адаптації при перекладі кінотексту

Переклад є складним процесом, зокрема, коли йдеться про кінотекст – форму мистецтва, яка поєднує в собі візуальний та вербальний зміст. Особливо важлива лінгвокультурна адаптація, яка дозволяє передати не тільки смисловий зміст, але й культурні нюанси. У дослідженні буде розглянуто, як виконується лінгвокультурна адаптація при перекладі англомовних комедійних фільмів і серіалів.

Лінгвокультурна адаптація – це не лише передача смислового змісту, але й врахування культурних особливостей мови джерела та цільової мови. У кінотексті це особливо актуально, оскільки фільми і серіали втілюють особливий світ, що може бути невідомим для глядачів іншої культури.

Кінематографічний переклад в Україні активно розвивається, а його основні аспекти висвітлені видатними дослідниками, такими як А. Г. Гудманян, В. Є. Горшков, М. С. Снеткова, Г. Г. Сlishкін. Незважаючи на вагомий внесок цих вчених, в мовознавчій літературі відсутня докладна праця, яка б зосереджувалася на комедійному жанрі, аналізувала його мовні особливості та аспекти перекладу [1].

Комедійний жанр часто використовує гумор, що базується на культурних аспектах. Лінгвокультурна адаптація при перекладі повинна трансформувати гумористичні елементи, зберігаючи при цьому їхню комічність в контексті цільової культури.

Часто фільми містять культурні асоціації, які можуть бути неперекладними без втрати сенсу. Лінгвокультурна адаптація дозволяє знайти аналоги або пояснення, які б були зрозумілі цільовому глядачеві.

У кінотексті існують два основних способи перекладу – субтитри та озвучення. Кожен з них має свої особливості і вимагає власного підходу до лінгвокультурної адаптації.

У сучасному світі, де глядачі мають доступ до фільмів з різних культур, виникають нові виклики для перекладачів кінотексту. Це стимулює впровадження нових технологій та підходів до лінгвокультурної адаптації.

Кінотекст аналізується як особлива реалізація відеOVERBальних текстів шляхом порівняння вербальних і візуальних складових. Незважаючи на мультимодальний характер, для кінотексту характерні універсальні текстові категорії: цілісність, зв'язність, модальність, системність, інформативність, наративність, інтертекстуальність, прагматична направленість [2].

Переклад фільмів завжди пов'язаний з труднощами як лінгвістичного, так і технічного характеру, що впливає на ступінь еквівалентності та адекватності перекладу. Виділяють різні види кіноперекладу, такі як синхронний переклад, озвучування одним або двома акторами, повний дубляж, використання титрів. Висвітлюються стратегії перекладу назв фільмів, такі як прямий переклад або трансформація назви. Субтитрування фільмів розглядається як один з головних способів перекладу комедійних фільмів, зокрема його переваги, такі як збереження художньої цінності та мови оригіналу, а також освітня цінність для глядачів [3].

Лінгвокультурна адаптація в перекладі кінотексту – складний і багатогранний процес, який вимагає розуміння не лише мови, але й культурних контекстів.

Список літератури

1. Валькова А., Федоренко С. Лінгвокультурні особливості перекладу сучасних англомовних документальних фільмів. Молодий вчений, 12 (88), С. 336-340.
2. Гридасова О.І. Кінодискурс як об'єкт навчання кіно перекладу. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2014. № 2. С. 102–107.
3. Гудманян А.Г., Плетенецька Ю.М. До проблем кіноперекладу, як виду художнього перекладу. Наукові записки Національного університету “Острозька академія”. Сер. : Філологічна. 2012. № 25. С. 28–30.

Реалізація лінгвокраїнознавчого підходу на уроках німецької мови

Лінгвокраїнознавчий підхід у вивченні іноземної мови є перспективним та прогресуючим напрямком у сучасному світі для вивчення іноземних мов. На сьогоднішній день вже досить важко уявити собі вивчення німецької мови без даного підходу, адже саме лінгвокраїнознавчий підхід є фундаментом не тільки для заохочення вивчення мови, а й цей необхідна складова для залучення в мовне та культурне середовище країни.

Відомі певні основні поняття та принципи при лінгвокраїнознавчому підході, такі як інтердисциплінарність та культурологічний підхід. Саме ці аспекти дозволяють глибше розуміти взаємозв'язок мови та культури, особливостей менталітету та життя вцілому. З точки зору практичності даного методу проведено дослідження впливу лінгвокраїнознавчого підходу на ефективність вивчення німецької мови в навчальних закладах. Лінгвокраїнознавчий підхід може істотно підвищити ефективність вивчення німецької мови.[1, с. 34]. Його реалізація формує повноцінне розуміння та застосування мови у реальних ситуаціях, що сприяє глибокому та цілісному вивченню. Також ключову роль відіграє вибір лінгвокраїнознавчих завдань. Важливим є момент стимулювання зацікавленості учнів та активного їх залучення до вивчення ІМ .

Практична частина наукової роботи формується на базі пробного навчання. Мета полягає в тому, щоб перевірити ефективність та доречність методики лінгвокраїнознавчого підходу, яку використовує вчитель на уроках. Нами був розроблений план: структуроване формування лінгвокраїнознавчих навичок більш ефективний завдяки використанні вправ, які включають в себе різні види роботи (індивідуальні, групові, парні чи робота всього класу). Загалом, в нашому дослідженні взяли участь учні 7– А та 7 – Б класів. Експериментальна частина наукової роботи була зосереджена на залученні матеріалу, що містить відомості про

культуру, звичаї, традиції, національну символіку, а також медіа сферу Німеччини та всіх німецькомовних країн.

На початковому етапі було запропоновано виконати один з видів роботи – порівняти культуру двох німецькомовних країн за вільним вибором учнів. Тобто навести певні факти, які вже відомі щодо цих країн.

На формувальному етапі були розроблені вправи, здебільшого з інтерактивним супроводом щодо звичаїв, та традицій, відмінностей культур. Учням було запропоновано провести дискусію за попередніми завданнями та медіа джерелами. На останньому, фінальному, етапі школярі виконали інший вид роботи, такий як сформулювати міні розповідь на декілька речень про одну з німецькомовних країн. На цьому етапі ми спостерігаємо як учні засвоїли попередній матеріал та їхнє уміння логічно мислити, залучати лексику, граматику, а також новий наочний матеріал.

Лінгвокраїнозначий метод навчання поділяється на: легкість сприйняття учнями теоретичних тем; знаходження зворотнього зв'язку в розумінні такого «нового» підходу до навчання; створення можливості збереження автентичності вивчення мови на основі широких та поглиблених лінгвокраїнознавчих знань.

Отже, відштовхуючись від результатів проведеного дослідження, можна чітко зазначити, що рівень лінгвокраїнознавчих знань школярів значно покращився, аніж був на початковому етапі. Основна мета була повністю досягнута, учні отримати насолоду від навчального процесу, збагатилися новими, а також добре закріпили вже набуті попередні знання.

Список літератури:

1. Карпенко, О. (2019). "Лінгвокраїнознавчий підхід у формуванні мовленнєвих навичок учнів." *Іноземні мови в школах України*, 4, 31–39.
2. Сидоренко, І. (2020). "Лінгвокраїнознавчий підхід у німецькому мовленнєвому навчанні." *Іноземні мови в школах України*, 3, 31–37.

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ В ЕФЕКТИВНОМУ НАВЧАННІ

Сьогодні технології дистанційного навчання стали сучасними та актуальними у викладанні навчальних дисциплін. Доповнення навчального процесу дистанційними технологіями для вивчення іноземної мови широко використовуються в освітньому процесі, роблячи викладання іноземної мови більш цікавим та інформативним і забезпечуючи більш повне охоплення матеріалу, необхідного для вивчення певної галузі. Цифрові платформи у викладанні іноземних мов використовуються в таких освітніх процесах як доповнення навчального процесу, мотивація та заохочення студентів до вивчення мови, управління та моніторинг результатів навчання студентів у простий і доступний спосіб та інтерактивність у вивченні іноземної мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій доводить актуальність теми використання цифрових платформ для ефективного вивчення іноземних мов. Для прикладу, О.О. Тесцова та І.Л. Лопата у своєму дослідженні “Роль цифрових технологій у процесі вивчення іноземної мови” зазначають, що за останні 10 років цифрові технології стали невід’ємною частиною навчального процесу [2]. Т. О. Близнюк вивчає питання застосування інформаційних технологій у навчанні іноземних мов і наголошує, що зараз важливо використовувати цифрові платформи на уроках англійської мови, оскільки вони сприяють ефективнішому навчанню та засвоєнню мови. Тому учні під час навчання можуть легше опанувати найважливіші навички англійської мови, такі як аудіювання, говоріння, читання та письмо [1].

Цифрові технології є важливим джерелом для ефективного навчання іноземних мов на уроках, було підтверджено в ході нашого дослідження. Більшість завдань з теми занять для учнів 5 класу було переміщено на інтерактивні платформи, такі як Kahoot!, Wordwall, Miro, Iscollective, bamboozle тощо. Решта були створені чи використані на даних ресурсах. Спочатку в учнів виникли труднощі з тим, як працює певна онлайн платформа, проте з кожним уроком

навчальний процес ставав яснішим та легшим. Засвоєння матеріалу теж покращилося – учні допускали менше помилок і виправляли себе з легкістю, якщо ж помилку було зроблено. Іншим показником ефективності певного методу навчання є результати тестів і контрольних робіт. Оцінки учні після використання платформ свідчили, що рівень знань практично у всіх учнів підвищився, що також мало суттєвий вплив на їхній успіх.

Наступним показником є зростання мотивації учнів після використання онлайн-ресурсів. Вони охоче розпочали вчитися та працювати з новими темами. Для виконання домашніх завдань також використовувалися цифрові платформи, і практично всі учні виконали їх і отримали високі бали.

Виходячи з вищенаведеного, варто підсумувати, що використання цифрових платформ на уроках англійської мови є незамінним інструментом для створення ефективного навчання. Наше дослідження на уроках у 5-му класі показало, що цифрові платформи – це найшвидший, найзручніший і часом найцікавіший засіб у процесі викладання іноземних мов, який можна використовувати як для навчання на уроках, так і для саморозвитку студентів. Ми теж мали змогу переконатися, що використання інтерактивних платформ має позитивний вплив на мотивацію учнів та бажання навчатися.

Список літератури

1. Близнюк Т. О. Цифрові інструменти для онлайн та офлайн навчання. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 64 с
2. Тесцова О. О., Лопата І. Л. Роль цифрових технологій у процесі вивчення іноземної мови. Наукові записки. Серія: Філологічні науки. 2023. 204. С. 71–76. URL: <https://journals.cusu.in.ua/index.php/philology/article/view/71> (дата звернення 08.02.2024)

Богдана Франчук
Науковий керівник – доц. Беженар І. В.

Особливості використання лексико-граматичних трансформацій при перекладі абrevіатур та скорочень у текстах газетно-публіцистичного стилю

Абревіація є одним з продуктивних способів словотворення у сучасному медіадискурсі, реалізація якого здійснюється за допомогою засобів масової інформації. Адекватний переклад абrevіатур та скорочень у текстах газетно-публіцистичного стилю вимагає вмілого застосування перекладацьких трансформацій (далі – ПТ). За словами О. О. Селіванової, ПТ – *«це перетворення, модифікація форми або змісту і форми, з метою збереження відповідності комунікативного впливу на адресатів оригіналу та перекладного тексту»* [2]. Серед низки класифікацій перекладацьких трансформацій вважаємо доцільним використовувати класифікацію, запропоновану В. Д. Бяликом. Він виокремлює лексичні, що зазвичай поділяють на формальні й лексико-семантичні, лексико-граматичні, граматичні та стилістичні ПТ [1]. Оскільки абrevіатура – це коротка форма слова чи виразу, то очевидно, що при перекладі скорочень у текстах періодики найчастіше застосовують трансформації на лексичному та граматичному рівнях мови. До лексико-граматичних ПТ належать: додавання і вилучення слів, описовий та антонімічний переклади, перестановка компонентів і цілісне переосмислення.

У результаті проведеного аналізу 70 статей, опублікованих у період жовтень 2023 р. – січень 2024 р., було виявлено, що зміна порядку слів у словосполученні є найбільш поширеним прийомом у процесі перекладу англомовних скорочень українською мовою, що пов'язано зі структурними відмінностями обох мов. Перестановку компонентів застосовують як при розшифровці скорочення, так і у словосполученнях, складовими яких є абrevіатури. Наприклад: *FDI – Foreign direct investment – Прямі іноземні інвестиції (ПІІ); 39% of the U.S. workforce – 39% робочої сили США.*

Досить часто використовують описовий спосіб перекладу англійських абrevіатур, які не мають українських аналогів або ж

потребують додаткового пояснення, уточнення чи розшифрування в мові перекладу. Про це свідчать приклади: *HM – His/Her Majesty – Його/Її Величність*; *Securities and Exchange Commission (SEC) – Комісія з цінних паперів і бірж*.

Додавання слів чи конструкцій, які відсутні в реченні оригіналу, допомагає досягнути адекватності перекладу. До прикладу, слова «*штат*» і «*телеканал*» уточнюють для читача значення абrevіатур: *NSW – штат Новий Південний Уельс*; *USA Network – телеканал USA Network*.

Якщо згідно з нормами цільової мови переклад кожного зі слів речення оригіналу є необов'язковим, застосовують прийом вилучення слів. Так, дослівний переклад абrevіатури латинського походження – *am – ante meridiem – before midday – до полудня*, є зайвим, тому що в мові перекладу, як правило, використовують 24-годинний формат обчислення часу. У зв'язку з цим, перекладаючи фразу “*at 11.30 am.*”, вважаємо доречним застосувати зазначену ПТ і відтворити уривок наступним чином: «*об 11.30*».

Цілісне переосмислення та антонімічний переклад як перекладацькі трансформації вкрай рідко використовуються при перекладі газетно-публіцистичних текстів, адже на перший план виступає точне передання інформації. Застосування цих прийомів у перекладі є перспективою подальшого дослідження.

Отже, використання лексико-граматичних перекладацьких трансформацій є ефективним способом досягнення еквівалентності при перекладі українською мовою англійських абrevіатур та скорочень, а також їхніх повних форм. Найбільш вживаною трансформацією є перестановка компонентів, найрідше використовують антонімічний переклад і прийом цілісного переосмислення.

Список літератури

1. Бялик В. Д. Основи теорії перекладу. *Fundamentals of Translation Studies*: навч. посібник для студ. ф-тів іноземн. мов. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2016. 376 с.
2. Селіванова О. О. Світ свідомості в мові. Монографічне видання. Черкаси : Ю. Чабаненко, 2012. 488 с.

Лексико-семантичні аспекти перекладу рубрики *War in Ukraine* (на матеріалі CNN News)

Лексико-семантичні трансформації – заміна лексичних одиниць мови оригіналу, лексичними одиницями мови перекладу, значення яких не збігається зі значенням вихідних одиниць, але може бути виведене з них за допомогою певних перетворень.

Лексико-семантичні трансформації застосовуються в перекладі, коли еквіваленти слова мови оригіналу не можуть бути використані в перекладі із причин невідповідності з погляду значення та контексту. Наприклад, у перекладі з англійської мови на українську слово "*to play*" може мати значення "*грати*", "*грати в*", "*грати на*" тощо. У кожному випадку перекладач повинен вибрати те значення слова, яке задовільняє той чи інший контекст.

Виділяють такі основні типи лексико-семантичних трансформацій [1]:

1. Конкретизація (Concretisation)
2. Узагальнення (Generalisation)
3. Модуляція (Modulation)
4. Смісловий розвиток (Semantic development)
5. Антонімічний переклад (Antonymic translation)
6. Цілісне перетворення (Transformation)

1. *The sinking of the Russian warship off the coast of occupied Crimea is believed to be a response to Russian aggression in Ukraine.* – Затонення російського військового корабля біля узбережжя окупованого Криму вважається відповіддю на російську агресію в Україні. (Concretisation – перетворення абстрактного "*sinking*" у конкретну ситуацію "*затонення російського військового корабля*") [Ошибка! Источник ссылки не найден.]; 2. *NATO's secretary general called Ukraine's recent gains a significant blow to Russia's military operations in the region.* – Генеральний секретар НАТО назвав останні успіхи України значним ударом по військовим операціям Росії в регіоні. (Generalisation – перетворення "*Ukraine's recent gains*" у більш узагальнену форму "*останні успіхи України*") [Ошибка! Источник ссылки не найден.]; 3. *The EU's approval of a new aid package for Ukraine is seen as a measure to counter Russian*

aggression. – Схвалення ЄС нового пакету допомоги для України розглядається як захід проти російської агресії. (Concretisation – перетворення "The EU's approval of a new aid package for Ukraine" у конкретну дію "схвалення ЄС нового пакету допомоги для України") [2]; 4. President Biden warned Republicans that failure to support Ukraine would play into Vladimir Putin's hands, highlighting the seriousness of the situation. – Президент Байден попередив республіканців, що невдача у підтримці України гратиме на руку Володимиру Путіну, підкреслюючи серйозність ситуації. (Concretisation – перетворення "President Biden warned Republicans" у конкретну дію "Президент Байден попередив республіканців") [Ошибка! Источник ссылки не найден.]; 5. Ukrainian forces have been able to push back the Russian Black Sea fleet, demonstrating their resilience against Russian incursions. – Українські військові змогли відігнати Чорноморський флот Росії, демонструючи свою стійкість проти російських вторгнень. (Generalisation) [Ошибка! Источник ссылки не найден.]; 6. The successful use of Ukrainian-made drones to disable a significant portion of Russia's Black Sea fleet showcases Ukraine's determination to defend itself against Russian aggression. – Успішне використання українських безпілотників для вимкнення значної частини Чорноморського флоту Росії показує визначеність України захищати себе від російської агресії. (Concretisation) [Ошибка! Источник ссылки не найден.];

Ці трансформації допомагають адаптувати текст до українського контексту та чітко передати інформацію про події в Україні та реакцію міжнародного співтовариства на російську агресію.

Список літератури

1. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Вінниця : Нова книга, 2004.324 с
2. <https://www.youtube.com/watch?v=2XP9Bd4eTWs>

Вікторія Хвойна

Науковий керівник – асист. Сунько Н.О.

Переклад власних назв у культових мультфільмах

Характеризуючи власні назви як об'єкт перекладу, зазвичай вважають, що вони, як правило, не підлягають перекладу. Під цим мається на увазі, що для розуміння власної назви досить вказівки на те, що перед нами – ім'я або назва (цю функцію виконує в письмовому тексті велика літера) [1, с. 80]. Але в деяких випадках для правильного розуміння і перекладу тексту недостатньо знати, що це слово – власна назва, а для поняття смислової структури потрібна додаткова інформація.

Різні вчені виділяють різні способи передачі власних назв іншими мовами.

Виокремлюють такі способи перекладу власних назв:

- 1) запозичення / дослівний переклад;
- 2) транскодування;
- 3) транскодування і коротка експлікація в поєднанні;
- 4) пряме запозичення;
- 5) культурний еквівалент.

Для проведення дослідження щодо власних назв використано такі мультфільми, як "Angry Birds" та "The Secret Life of Pets".

Отже, розглянемо особливості перекладу власних назв на матеріалі зазначених мультфільмів. Проаналізовано особливості застосування трансформації, калькування, транслітерації, транскрибування та заміни власної назви:

*And now we've come to the prestigious **Palms district** [3].*

*А зараз ми увійшли у престижний **Пальмовий квартал**.*

У фрагменті мультфільму Angry Birds застосовано власну назву *Palms district*. При перекладі, власну назву передано засобами трансформації калькування: *Пальмовий квартал*.

*The **Lake of Wisdom** [4].*

*А озера **Мудрості** я так і не бачив [3].*

Як демонструє текст перекладу, у перебігу відтворення найменування озера, назва якого застосовується у мультфільмі Angry Birds, застосовано трансформацію калькування: *озеро Мудрості*.

*You be a good boy, **Leonard** [4].*

Поводься пристойно, Леонард [3].

У фрагменті, ім'я героя відтворене засобами транслітерації.

Вуе, Реппу [5].

Па-па, Пенні [3].

В наведеному прикладі застосовано таке ім'я тварини, як *Реппу*, яке при перекладі яку було відтворене засобами трансформації транскрибування: *Пенні*.

Вуе, Mr. Wiggles. So long, pal [5].

Не сумуй, пташуня [2].

Ім'я героя-птаха *Mr. Wiggles* було також відтворене засобами заміни на лексему *пташуня*, що може бути обумовлене чіткими та обмеженими часовими рамками кіноперекладу.

Отже, переклад власних назв є складним завданням, яке вимагає уважного ставлення до деталей та культурних особливостей. Різні методи перекладу, такі як трансформація калькування, транслітерація, транскрибування та заміна, використовуються для передачі власних назв між мовами. Аналіз перекладу власних назв у мультфільмах "Angry Birds" та "The Secret Life of Pets" демонструє різноманітні стратегії та методи, що використовуються для забезпечення адекватного перекладу і збереження смислу та характеру оригіналу.

Список літератури

1. Борисова О. Особливості перекладу власних назв. С. 80-84. URL: http://philology.knu.ua/files/library/movni_i_konceptualni/50-1/14.pdf
2. Секрети домашніх тварин. URL: <https://uakino.club/cartoon/features/1082-sekreti-domashnh-tvarin.html#comment-id-16420>
3. Angry Birds. URL: <https://uafilm.tv/5453-angry-birds-u-kno.html>
4. Angry Birds. URL: <https://www.tvguide.com/movies/the-angry-birds-movie/2000298657/>
5. The secret life of pets. URL: <https://www.imdb.com/title/tt2709768/>

Організація та засоби навчання англійської мови у різномірівневих групах

В умовах сучасності українська система освіти здійснює перехід на компетентнісний, оскільки парадигма традиційної школи не задовольняє стейкхолдерів. Вимоги до рівня підготовки учнів виражаються через систему різноманітних компетенцій. Одне з головних завдань сучасного викладача – формування ефективної методики для досягнення високих результатів учнів у вивченні іноземної мови. Сучасна модель освіти спрямована на досягнення кінцевого результату – розвитку особистості крізь призму формування необхідних компетентностей.

Рівномірівневий підхід дозволяє організувати процес вивчення іноземної мови відповідно до компетентностей, якими володіє конкретний учень. У системі загальноєвропейських концепцій рівневого володіння мовою (CEFR) знання та вміння учнів поділяються на три великі категорії, які далі поділяються на шість рівнів: основний – A1, A2; незалежний – B1, B2; просунутий рівень – C1, C2. (A1 (Breakthrough); A2 (Waystage); B1 (Threshold); B2 (Vantage); C1 (Effective Operational Proficiency); C2 (Mastery)) [1].

Вивчення іноземної мови у різномірівневих групах характеризується наявністю як переваг, так і недоліків. Труднощі зумовлені недоліками освітньої системи. Недоліки включають в себе: відсутність можливості окремого навчання учнів за групами відповідно до рівня знань; відсутність достатньої кількості часу на занятті, яке необхідно вчителю для приділення уваги кожній групі учнів; відсутність системи оцінювання знань різномірівневих груп. До широкого спектру переваг віднесено: навчання кожного учня на рівні його можливостей і здібностей, відсутність в класі відстаючих, мотивація та реалізація бажання сильних учнів швидше опанувати навчальний матеріал; можливість застосування індивідуалізованого підходу; варіативність у виборі навчальних матеріалів.

Характеризуючи планування заняття в різномірівневій групі, встановлено, що для збереження єдності різномірівневої групи

починати і закінчувати заняття рекомендується у фронтальному форматі, а основну частину заняття – у форматі групової роботи, розділяючи учнів на різні підгрупи для виконання індивідуалізованих завдань.

Розглядаючи роль вчителя в ході різнорівневого навчання, зазначаємо, що викладач постає у ролі фасилітатора. Його метою є створення сприятливих умови навчання для кожного з учнів, в яких вони могли би якнайкраще самостійно подолати труднощі і виконати завдання, які стоять перед ними. Отже, різнорівневе навчання побудоване на фасилітативній взаємодії між учителем та учнем [2, с. 150].

Підсумовуючи, зазначаємо, що різнорівневе навчання надзвичайно актуальне в умовах сучасних реалій, оскільки метою сучасної школи є не лише здобуття високих оцінок учнями, а й формування реальних іншомовних навичок учнів, здатності до ефективної комунікації у іншомовному середовищі. Основою системи освіти стає індивідуально-орієнтований підхід, який найкраще може бути реалізовано у різнорівневному навчанні.

Список літератури

1. Буренко В. Стратегічні напрями розвитку сучасної шкільної іншомовної освіти. *Іноземні мови в сучасній школі*, 2012. № 4. С. 28-33.
2. Кошечко Н. Фасилітація як інноваційна технологія управління педагогічними конфліктами у закладах вищої освіти. *Педагогіка*, 2018. 2(8). С. 150-162
3. Ніфака Т. П. Методика викладання іноземної мови у різнорівневих групах : програма вибіркової навчальної дисципліни: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки , кафедра англійської філології. Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2019 . 11 с.

Вербалізація концепту *Love* (Кохання) у художньому тексті, зокрема у творі Дж. Мойєс

Вербалізація концепту "Love" у художньому тексті визначається не лише словами, але й їхнім внутрішнім звучанням та мовною структурою, що створюється для вираження цього складного та багатогранного поняття. У романі Дж. Мойєс "The Girl You Left Behind" вербалізація концепту "Love" виявляється через різноманітність мовних засобів, створюючи багатий та емоційний текст [2].

Автор вдається до ретельного добору слів для вербалізації концепту "Love" у художньому тексті. Лексична група, пов'язана із коханням, включає не лише загальноживані слова, але й ті, які мають виражену емоційну зарядку та є унікальними для кожного контексту. Слова, що виражають ніжність, палкість, відданість, стають палітрою, що розкриває глибокі почуття персонажів та додає тексту емоційну насиченість.

Авторський вибір граматичних конструкцій та структур є ключовим аспектом вербалізації концепту "Love". Використання різних часових форм дозволяє авторові передати динаміку та еволюцію відносин у тексті. Вміле поєднання прямих та побічних звертань, а також вибір специфічних мовних конструкцій, створюють неповторні лінгвістичні стратегії для вираження інтимності та внутрішнього світу персонажів [1].

Наявність метафор та образів є ще одним аспектом вербалізації концепту "Love". Метафори та образи дозволяють авторові передати неосяжні аспекти кохання, використовуючи алегорії та асоціації. Метафоричне використання мови не лише збагачує текст, але й дозволяє читачеві відчувати глибоке значення кохання.

Діалогова структура тексту важлива для вербалізації концепту "Love". Безпосередня мовна взаємодія між персонажами через діалоги дозволяє виявити їхні внутрішні почуття, стурбованості та радощі. Діалоги стають інструментом для розкриття глибини та

складності кохання, дозволяючи персонажам висловлювати свої почуття словесно.

Загалом, вербалізація концепту "Love" у художньому тексті виявляється вдосконаленим мовним ремеслом, яке об'єднує лексичну, граматичну та образну складові для втілення складних емоцій та відносин у тексті.

Узагальнюючи вищезазначене, можна визначити, що вербалізація концепту "Love" у художньому тексті виявляється надзвичайно складним процесом, в якому автор майстерно використовує мовні засоби для передачі найтонших відтінків почуттів та відносин. Лексична точність, граматична вправність та використання образів створюють текст, який не лише передає змістовне наповнення, але й вражає читача емоційно.

Текст Дж. Мойес "The Girl You Left Behind" слугує яскравим прикладом того, як вербалізація концепту "Love" може створити живий та виразний художній образ. Кожне слово, кожна конструкція, кожен діалог працюють разом, щоб передати не лише зовнішні події, а й внутрішні почуття персонажів.

Цей текст дозволяє читачеві заглибитися в світ почуттів, відчутти атмосферу кохання та розуміти складні відносини персонажів. Вербалізація концепту "Love" стає мовним мистецтвом, яке відкриває перед нами широкий спектр емоцій, аспектів та рівнів взаємодії між героями.

Висновуючи, важливо відзначити, що вивчення вербалізації концепту "Love" у художніх творах відкриває перед дослідниками і читачами можливість не лише глибше розуміти твори, але й розкривати внутрішні світи персонажів через мовні засоби. Це дозволяє не тільки насолоджуватися художньою літературою, але і розглядати її як важливий джерело вивчення емоцій та культурних аспектів.

Список літератури

1. Флуд, С. (2007). "Кохання в художній літературі: теорія і практика." Київ: Видавництво "Літературна Україна".
2. Jojo Moyes (2012). "The girl you left behind". London, UK Publisher:Penguin.

Богданна Царик

Науковий керівник – проф. Ю.Є. Кійко

**Ефективність формування іншомовної
комунікативної компетентності в старших класах
ЗЗСО**

Протягом останніх років освітній процес в Україні зазнав суттєвих змін. Освітня реформа покликана створити нову українську школу, яка забезпечить не лише процес навчання й отримання знань, але й їх практичне використання в повсякденному житті. Комунікативну компетентність можна тлумачити як «здатність до ефективного вирішення комунікативних завдань, що визначає індивідуально-психологічні особливості особистості і забезпечує ефективність її спілкування і взаємодії з іншими людьми» [3]. Важливими елементами спілкування є: - бажання вступати в контакт з оточуючими; - уміння організувати спілкування, у тому числі вміння слухати співрозмовника, вміння емоційно співпереживати, вміння вирішувати конфліктні ситуації; - знання норм і правил, яких необхідно дотримуватися при спілкуванні з оточуючими.

У зв'язку з цим можна зазначити, що рівень комунікативної компетентності проявляється в трьох аспектах процесу спілкування: комунікативному, перцептивному та інтерактивному [3]. Передбачається, зокрема, володіння фундаментальними знаннями в конкретній професійній сфері, вміння будувати монологічне мовлення, вести професійний діалог і керувати ним, володіння комунікативними тактиками, нормами, паралінгвістичними засобами спілкування [1]. Таким чином, комунікативна компетентність виступає як комплексний багатоаспектний феномен. Ефективність формування іншомовної комунікативної компетентності на уроках німецької мови в старших класах ЗЗСО залежить від низки чинників. Ключовим з-поміж них є відповідність запропонованих матеріалів віковим та психологічним особливостям учнів. Перша умова успішного формування іншомовної комунікативної компетентності – це органічне включення до цілісного процесу

навчання. У цьому випадку дидактичні та методичні матеріали можуть стати потужним засобом для підвищення ефективності вивчення німецької мови. Другою умовою ефективного формування іншомовної комунікативної компетентності є необхідність їх відповідності змісту та логіці вивчення іноземної мови. Завдяки цьому можна досягти дидактичної цілі використаних матеріалів на уроках німецької мови [3]. Третя умова ефективного формування іншомовної комунікативної компетентності полягає у тому, що використання дидактичних і методичних матеріалів на заняттях німецької мови має бути співвідносним із дидактичною метою уроку, входить у його структуру та приводить до розв'язання поставлених завдань.

Таким чином, можна сформулювати такі рекомендації для ефективної роботи з формування іншомовної комунікативної компетентності на уроках німецької мови:

1. Збільшення інтенсивності комунікації на заняттях з німецької мови та її постійна актуалізація.
2. Створення розвивального середовища, як стимулює набуття навчального й життєвого досвіду.
3. Врахування індивідуальних особливостей учнів для розвитку їхніх творчих навичок і самореалізації.

Список літератури

1. Лещенко Г. Компендіум основних методичних понять: стислий виклад засад формування комунікативної україномовної компетенції. *Українська мова і література в школі: науково-методичний журнал*.

2009. № 5. С. 6-

13.

2. Мирошніченко А.Л. Навчання усного мовлення. *Англійська мова та література*. 2004. № 31. С. 9-13.

3. Низенко К.М. Розвиток комунікативних здібностей учнів 7-9 класів засобами використання інноваційних технологій на уроках. *Англійська мова та література*. 2010. № 13.

Юлія Цопа

Науковий керівник – асист. Ліннікова В.О.

Функції скорочень у соціальних мережах

Спілкування в інтернет-просторі характеризується використанням безлічі скорочень, що зумовлено необхідністю зважати на свій і чужий час та передавати максимум інформації мінімальними зусиллями.

Мета цієї роботи – розглянути основні функції скорочень у соціальних мережах.

Скорочення розглядаються М.А. Харьковою та Н.В. Якобчук як «група лексичних одиниць, що завдяки своїй видозміненій формі здатні нести в собі емоційне навантаження і виражати ті поняття, які зазвичай передаються складними словами або навіть словосполученнями» [4, с. 409].

Головною особливістю соцмереж є простота та масовість включення будь-якого інтернет-користувача.

Т.М. Ніколаєва стверджує, що «за останнє десятиліття соціальні мережі придбали велику популярність в житті сучасного суспільства, а разом з ними з'явився новий сленг користувачів: лексика, в якій переважають скорочені форми слів, аббревіатури, «смайлики», змінилася орфографія, пунктуація і граматика» [3, с.150]

За Л. Денисюк, «знання поширених аббревіатур, що використовуються у процесі віртуального спілкування, допомагає зрозуміти краще інших людей і спілкуватися з ними швидко й легко» [2, с. 64].

Ресурс *grammarly.net* уважає такі 10 акронімів найрозповсюдженішими: *IDK* – I don't know; *SMH* – shaking my head; *IKR* – I know, right; *IMMD* – It made my day; *SNH* – sarcasm noted here; *AMA* – ask me anything; *TL;DR* – too long; didn't read; *ICYMI* – In case you missed it; *DR* – double rainbow; *MFW* – my face when [5].

Учасники віртуального спілкування, за Т.М. Ніколаєвою, «використовують велику кількість скорочених одиниць не тільки для того, щоб зменшити обсяг тексту. Тяжіння до незвичайності й нестандартності форми спілкування є основою причиною поширення скорочень і аббревіатур в мові соціальних мереж» [3, с. 153].

Вона виділяє такі їх функції:

- економії часу і місця за допомогою лаконічного вираження повідомлення;
- ідентичності, яка допомагає створити власну особистість, якщо аббревіатури є унікальними і відображують стиль і особливість автора (напр. блогера);
- конотативна функція для підсилення виразності повідомлення і відображення настрою і почуттів;
- об'єднання, створення спільноти між, наприклад, блогерами і читачами;
- емоційно-оцінна функція передає ставлення автора до певної події, явища, процесу або особи;
- номінативно-інформаційно функція – фактична передача певної інформації.

Додатково виділяються функції компресії (скорочення назв організацій, напр. *UN – The United Nations Organisation*), регулятивну (адресант підбурює адресата до виконання дії) та когнітивну (наявність знань щодо тлумачення цих скорочень). Отже, скорочення є невід'ємним елементом соціальних мереж, які виконують функцію економії часу, підкреслюють ідентичність автора, відображують його почуття та ставлення до повідомлення, об'єднують користувачів і передають інформацію.

Список літератури

1. Бергельсон М.Б. Мовні аспекти віртуальної комунікації. *Вісник МГУ. Лінгвістика і міжкультурна комунікація*. 2002. № 1. С. 55–67.
2. Денисюк Л. Аббревіація сучасної англійської мови. *Нова педагогічна думка*. 2015. № 1. С. 63–65.
3. Ніколаєва Т. М. Нумерологічні особливості англомовних аббревіацій у мові соціальних мереж. *International scientific conference. Language And Communication Media*. Venice, Italy December 28–29, 2021. С. 150 – 153.
4. Харькова М. А., Якобчук Н. В. Особливості скорочень англійської мови в інтернет просторі та коротких текстових повідомленнях. *Ватра*. 2016. № 35. С. 408–415.
5. Great Writing Simplified. URL: <https://www.grammarly.com> (Last accessed: 17.11.2023)

Роман Цуркан

Науковий керівник — доц. Руснак Д. А.

Використання технології "Читання і письмо для розвитку критичного мислення" у навчанні іноземних мов і культур

Критичне мислення - комплекс здібностей для аналізу та обґрунтованих висновків, включаючи виявлення припущень, оцінку надійності джерел та розгляд різних точок зору. Технологія "Читання і письмо для розвитку критичного мислення" з'явилась в Україні через адаптацію американської програми. Універсальна педагогічна технологія спрямована на розвиток критичного мислення учнів та студентів різних спеціальностей під час роботи з навчальною інформацією.

Сучасні зарубіжні науковці А. Кроуфорд, В. Саул, Д. Макінстер пропонують авторські стратегії впровадження методів навчання технології розвитку критичного мислення. Науковці вважають, що "активні методи навчання мають бути обов'язковими, молодь має працювати над власними відкриттями через обмірковування та дискусію" [2, 16].

У проєкті "Читання та письмо для розвитку критичного мислення" застосовується модель навчання із трьох частин, фази якої називаються – виклик (актуалізація), реалізація смислу (усвідомлення змісту) та рефлексія (міркування) [1]. Один з дослідників, які вже вели дослідження в цій галузі, а саме Г.І. Матукова, зазначає: "Технологія розвитку критичного мислення передбачає три фази: фазу виклику або евокації, фазу осмислення та фазу рефлексії" [2]. Ці три фази є основою технології розвитку критичного мислення. Фаза виклику передбачає актуалізацію наявних знань та досвіду учнів, фаза осмислення - засвоєння нового матеріалу, а фаза рефлексії - осмислення того, що було вивчено, та застосування набутих знань.

Впровадження методів критичного мислення на уроках іноземної мови сприяє ширшому застосуванню учнями навичок усного та писемного мовлення. Це допомагає активізувати їх уміння висловлювати думки усно та письмово, сприяючи розвитку критичного мислення. Метою цього підходу є надання учням можливості вільно та конструктивно приєднуватися до обговорення

проблем, а також швидко вирішувати завдання. Зокрема, стратегії "insert" (вставки під час читання) та "paired storytelling" (парне оповідання історій) ефективно заохочують учнів до дискусії та розвитку критичного мислення під час вивчення іноземної мови.

Ця технологія була адаптована як ефективний інструмент формування вмінь аналізувати інформацію, розвивати логічне мислення та інформаційну культуру молоді. З огляду на зростання обсягів інформації, застосування технології набуло особливої актуальності.

Технологія спрямована на формування гнучкого мислення, аналіз даних та критичну оцінку інформації. Поетапна реалізація дозволяє розвивати комунікативні навички, креативність та відповідальність. Робота з текстами та візуалізація даних сприяють кращому засвоєнню матеріалу та розвитку системного мислення.

Застосування технології "Читання і письмо для розвитку критичного мислення" сприяє формуванню інформаційної культури, навичок самоосвіти, вмінню логічно мислити та приймати виважені рішення, що надзвичайно важливо в сучасному динамічному суспільстві.

Отже, технологія "Читання і письмо для розвитку критичного мислення" актуальна для навчання іноземних мов і культур. Вона дозволяє комплексно розвивати різні навички й уміння учнів, поєднуючи читання, письмо та критичне осмислення текстів іноземною мовою.

Список літератури

1. Кроуфорд А. Технології розвитку критичного мислення учнів / А. Кроуфорд, В. С. Метьюз, Д. Макінстер. – К.: Плейда, 2006. – 217 с.
2. Матукова Г. І. Технології розвитку критичного мислення в системі професійної підготовки майбутніх фахівців до підприємницької діяльності. 2021. – 140 с

Анна Чайковська

Науковий керівник – асист. Москаль Т.Д.

Інтерактивні методи і прийоми навчання у формуванні англomовної компетентності в говорінні в учнів старшого етапу

Сучасне освітнє середовище вимагає постійного вдосконалення методів та підходів до навчання, особливо в контексті розвитку англomовної компетентності учнів старшого етапу. Зростаюча необхідність у володінні мовою, зокрема у вмінні ефективно висловлювати думки та ідеї усно, ставить перед педагогами завдання пошуку інноваційних інтерактивних методів навчання.

Важливо розуміти сутність інтерактивних методів. Інтерактивне навчання іноземних мов передбачає перш за все діалогічне навчання, у ході якого здійснюється взаємодія між суб'єктами навчального процесу. Сутність інтерактивного навчання іноземних мов полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх суб'єктів навчання (вчителів і учнів). Це взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де учень і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання [1].

Згідно з дослідженням Г.В. Єльнікової, доктором педагогічних наук, існує велика кількість інтерактивних технологій, тому було зосереджено увагу на основних:

1. Рольова гра:

Учні представляють себе або інших осіб у конкретних ситуаціях. Кожен учень виступає як частина соціального оточення та демонструє шаблон поведінки.

2. Журналісти:

Учні формують команди, які представляють різні літературні видання або телепередачі. Завданням є складання короткого нарису відповідно до стилю обраного видання.

3. Ток-шоу:

Застосовується для навчання учнів публічному виступу та дискусії. Включає оголошення теми, виступи учасників, а також можливість слухачів ставити питання.

4. Дискусія:

Групове обговорення певного питання з метою обміну думками та ідеями. Правила ведення дискусії включають сперечання по суті, повагу до думок опонентів та пошук спільної думки. [2].

Методи інтерактивного навчання іноземних мов є ефективними при очній та/ дистанційній формах навчання. На основі цього аналіз теорії та практики показує деякі ключові особливості цього підходу:

1. Вільний доступ до навчальної інформації через інформаційно-комп'ютерне середовище.
2. Гнучка структура матеріалів, що дозволяє учням вибирати рівень складності.
3. Комунікативний аспект, який передбачає постійний діалог між учнями та вчителями через Інтернет.
4. Міжнародний характер, що дозволяє легко обмінюватися освітніми послугами.
5. Нова роль вчителя як консультанта та координатора навчального процесу [3].

Отже, інтерактивні методи навчання – ключові для формування навичок говоріння учнів старшого етапу. Вони сприяють активній участі у навчанні та поліпшують навички комунікації, враховуючи психологічні та соціальні особливості учнів.

Список літератури

1. Коваль Т. І. Інтерактивні технології навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах: Коваль Т. І. Електронне наукове фахове видання. Інформ. технологій і засобів навчання АПН України, Ун-т менеджменту освіти АПН України; гол. ред.: В. Ю. Бикова: д. техн. н., проф. член-кор. АПН України. 201. 291 с.
2. Сльникова О. Інтерактивні методи навчання, їх місце у класифікації педагогічних інновацій. Імідж сучасного педагога, 2001. 71 – 74 с.
3. Гриценко В.І. Дистанційне навчання: теорія і практика: Монографія. Гриценко В. І., Кудрявцева С. П., Колос В. В., Веренич С. В. - К.:Наукова думка, 2004. 375 с.

Застосування граматичних трансформацій у художньому перекладі

Під час перекладу текстів з однієї мови на іншу виникає чимало викликів, подолати які вдається завдяки застосуванню перекладацьких трансформацій. Це поняття включає зміни, які перекладач робить у тексті перекладу з однієї мови на іншу. В. Д. Бялик поділяє їх на чотири типи: лексичні, лексико-граматичні, граматичні та стилістичні [2]. Граматичні трансформації – особливий тип перекладацьких перетворень, у якому відбувається заміна граматичних форм і структур вихідної мови формально нееквівалентними формами та структурами мови перекладу зі збереженням смислової відповідності двох текстів [1].

Актуальність нашої роботи пов'язана з постійним інтересом до перекладу як складного процесу та важливої складової лінгвістичної та літературної науки, а також необхідності дослідження граматичних трансформацій у художньому перекладі. На сучасному етапі розвитку літературного перекладу стає дедаліважливішим детальна увага до граматичних трансформацій, які впливають на точність та ефективність перекладу, а також на його мистецьку цінність.

Мета роботи – систематизація та аналіз граматичних трансформацій у художньому перекладі, виявлення їх впливу на зміст та стиль оригінального твору. Вивчення цих аспектів дозволить краще розуміти процес перекладу та сприятиме розробці нових методів і підходів до перекладу художніх текстів.

Науковою новизною роботи є впровадження комплексного підходу до аналізу граматичних трансформацій у художньому перекладі, а також розкриття їх впливу на різні аспекти перекладу. Дослідження надасть можливість зробити нові висновки щодо технік перекладу, які використовуються для збереження граматичної точності та стильової відтворюваності оригінального тексту.

У ході дослідження проаналізовано 185 прикладів використання граматичних трансформацій у романі «Таємна Історія» Донни Тартт:

заміна частин мови – 73 (39%), поділ – 67 (36%), перестановка – 31 (17%) та інтеграція – 14 (8%).

Рис. 1 Граматичні трансформації при перекладі роману Донни Тартт «Таємна історія» з англійської мови на українську

Як бачимо, при перекладі частіше за все використовується техніка транспозиції та поділу речень. Вочевидь це можна обґрунтувати необхідністю адаптування тексту до норм мови перекладу.

Отже, граматичні трансформації широко вживаються у перекладі книги «Таємна Історія». Їх основна функція – переробка граматичних форм мови оригіналу до норм мови перекладу.

Список літератури

1. Перекладознавство та філологічний дискурс (м. Івано-Франківськ, березня 2023 року). Івано-Франківськ : Редакційно-видавничий відділ ЗВО “Університет Короля Данила”, 2023. 154 с.
2. Białyk V. D. FUNDAMENTALS OF TRANSLATION THEORY / V. D. Białyk. – Чернівці, 2016. – 366 с.

Анастасія Черленяк
Науковий керівник – проф. Єсипенко Н. Г.

Лексичні та граматичні особливості молодіжного соціолекту в англійській мові

На сьогодні загальнопоширеним і звичним є факт використання у мовленні молодіжної специфічної лексики, що слугує як один із засобів ідентифікації та соціальної інтеграції, що допомагає молоді збагатити та відобразити свій світогляд та окремі погляди. Розглянемо такі терміни, як «соціолект» та «сленг».

На думку О.В. Александрової: «Наразі такі поняття, як “соціолект”, “арго”, “жаргон” та “сленг” – це дефініції, термінологічне значення яких може як розмежовуватися, так і вживатися синонімічно» [1, с. 4-5]. Детальніше зупинимось на понятті «сленг», яке є одним із ключових у запропонованому дослідженні.

Сленг як явище дедалі частіше постає цікавим феноменом для сучасних лінгвістів, психологів і соціологів, які беруть собі за мету розглянути аспекти того, як мовні тенденції молоді віддзеркалюють її соціальні та культурні уподобання. Згідно з даними, які представлені у праці «The Oxford Dictionary of Modern Slang», автори Дж. Ейто та Дж. Сімпсон визначають поняття «сленг» у період середини XVIII ст. як «особливу лексику, яка вживається будь-якою групою осіб-маргіналів», проте вже з початку XIX ст. виносять визначення цього поняття як «здебільшого розмовну субстандартну мову, яка містить нові та загальновідомі слова, які вжиті в особливому значенні» [2].

У нашому дослідженні розглянуто не тільки принципи утворення та формування сленгу як явища, але й окремі його лінгвістичні та граматичні аспекти, серед яких найбільша увага приділяється телескопії та еволюції явища крилатих фраз і їхнім рівням поширеності. Саме ці випадки слугують репрезентативним прикладом специфіки використання та ужитку молодіжного соціолекту у загальному розумінні терміну на всіх рівнях його реалізації.

Зокрема для практичного опрацювання явища крилатих фраз, яке англійською передається словом «catchphrases», було взято у розгляд інтерв'ю Едді Кіна для проєкту «The Interviews: An Oral History of Television», який організував благодійний підрозділ Американської телевізійної академії, яка є ключовою в контролі діяльності американської кіноіндустрії [3]. Інтерв'ю слугувало основою дослідження, оскільки не тільки стало матеріалом доказу еволюції та репрезентації сталого висловлювання з 50-х років XX століття по сьогодні, а й було закріплено його важливе значення через непрямий зв'язок з передвиборчою кампанією Джорджа Буша у 1992 році для президентських виборів США.

Підсумовуючи вищезазначене, робимо висновок про культурне значення та адаптивність молодіжного соціолекту. Можна стверджувати, що незважаючи на велику прогресивність та стрімкий розвиток культури молоді, молодіжний соціолект збагачується новими термінами та адаптується до новаторських понять. Сленг є засобом реалізації світогляду та самоідентифікації молодої людини, що дає перспективу для подальшого дослідження цього явища у нових соціолінгвістичних аспектах, які виражаються в тому числі через лексико-граматичні характеристики.

Список літератури

1. Александрова О. В. Молодіжний соціолект як лінгвістичний феномен (до питання термінологічного визначення поняття) Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Лінгвістичні науки, 2014. Вип. № 19.
2. Simpson J., Ayto J. Oxford dictionary of modern slang. Oxford University Press, 2010. 480 p.
3. FoundationINTERVIEWS. Eddie Kean interview part 4 of 6 - EMMYTVLEGENDS.ORG, 2010. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=aSzxR61ldww> (дата звернення: 09.02.2024).

Особливості перекладу роману Сергія Жадана «Інтернат» німецькою мовою

Художній переклад є надзвичайно важливим для збереження та поширення культурної спадщини різних народів. Ця сфера перекладу залишається актуальною, оскільки перекладачам доводиться вирішувати різноманітні проблеми. Одне з ключових завдань для них – це не лише точно та ясно передати суть оригінального тексту, а й передати його культурний контекст так, щоб це було зрозуміло та відчутно для цільової аудиторії [2].

Мета даного дослідження полягає у виявленні перекладацьких проблем і їх вирішення в текстах оригіналу та перекладі.

Об'єктом дослідження є роман Сергія Жадана «Інтернат» та його переклад німецькою мовою, який здійснили Юрій Дуркот та Сабіне Штьор.

Мета дослідження досягається шляхом розв'язання низки завдань: дослідити поняття та завдання художнього перекладу, описати індивідуальний стиль Сергія Жадана та перекладацький стиль Юрія Дуркота і Сабіне Штьор, проаналізувати труднощі перекладу на функціональному, лексичному та стилістичному рівнях.

Завдання роботи зумовили використання комплексної методики дослідження. Основними методами є зіставний (порівняння тексту-оригіналу з текстом-перекладу), описовий (аналіз відомостей про твір та його переклад) та дедуктивний (виокремлення особливостей перекладу, зокрема лексичних, стилістичних та семантичних елементів).

Оскільки роман "Інтернат" відображає сучасну українську культуру, історію та суспільство, його переклад може бути складним завданням через наявність в тексті специфічних мовних, культурних та ідіоматичних особливостей, які потрібно влучно передати у перекладі.

При аналізі, було встановлено велику кількість табуйованих елементів, таких як: (1) «Якого чорта?» [1, с. 43] – «*Warum, zum Teufel?*» [3, с. 39]; (2) «мудак» [1, с. 137] – «*Arschloch*» [3, с. 125].

Оскільки при перекладі важливою є функціональна еквівалентність, перекладачі зберегли її, не використовуюючи нейтралізацію цих виразів.

У ході дослідження було виявлено порівняння, при перекладі яких перекладачі переважно утворювали аналогічні структури порівнянь, для збереження стилю та атмосфери оригіналу:

(3) «... покинуті блокпости, мов розорені кимось пташині гнізда» [1, с. 52-53] – «...verlassene Checkpoints, sie gleichen geplünderten Vogelnestern» [3, с. 47];

(4) «...кроки лунають дзвінко, мовби хтось забиває цвяхи в дерево» [1, с. 161] – «...klingeln ihre Schritte hart, als schlage jemand Nägel in Holz» [3, с. 145].

Перспективою нашого дослідження є встановлення та з'ясування, які стратегії перекладу є ефективними, щоб досягти адекватного перекладу, що сприятиме розвитку перекладознавчих досліджень.

Отже, дослідження підтверджує, що хоча перекладачам довелося зіткнутися з різноманітними перекладацькими проблемами, такими як передача культурного контексту та лексичних особливостей, їм вдалося влучно перекласти його. Вони також змогли зберегти форму тексту, передати образи персонажів та специфічні мовні особливості.

Список літератури

1. Жадан С. Інтернат. Чернівці : Меридіан Черновіц, 2017. 336 с.
2. Клименко Л.В. Художній переклад як вид міжкультурної комунікації в контексті Євроінтеграції. Літературознавчі студії. 2015. Вип. 1 (1). С. 228–235.
3. Zhadan S. Interant / aus dem Ukrainischen von Juri Durkot und Sabine Stöhr. Suhrkamp. 2023. 300 S.

Використання ІКТ у навчанні лексики англійської мови у середній школі

Багато дослідників вказують на те, що сучасна освіта має бути передовою і якомога більше використовувати інформаційно-комунікативні технології (ІКТ). Педагоги повинні більше впроваджувати ІКТ для переходу освіти в Україні до цифровізації, що передбачає дедалі більше залучення до навчального процесу елементів ІКТ для поліпшення навчання іноземної мови в середній школі, зокрема в навчанні лексиці англійської мови.

Навчання англійської мови як окремої дисципліни залежить від інтегрованого підходу до процесу навчання, що сприяє формуванню необхідних мовних компетентностей. Комплексний підхід дозволяє формувати та розвивати всі мовленнєві навички та вміння (читання, письмо, аудіювання та говоріння) систематично та послідовно. На нинішньому етапі засоби ІКТ використовуються у навчанні англійської мови недостатньою мірою, формуючи окремі навички (лексичні, граматичні, фонетичні) чи вміння.

Ольга Степанишена стверджує, що «запроваджені в освітньому процесі комп'ютерні технології стали невід'ємною й досить перспективною складовою сучасної системи дистанційної освіти, електронного навчання (e-learning), мобільного навчання (m-learning), які ефективно використовуються в сучасному освітньому просторі. У зв'язку з розвитком e-learning визначився новий напрям – змішане навчання (blended learning)» [2, с. 17].

Із початком пандемії, а пізніше і повномасштабної війни, вчителі змушені були використовувати платформи онлайн-навчання, які могли замінити традиційні підходи до навчання іноземної мови. Зоряна Дзюбата зупиняється на цілій низці платформ для навчання у синхронному режимі: «Skype, Zoom, Google Hangouts, Viber, Discord та багато інших. Вчитель вирішує, яку платформу вибрати, яку буде легко використовувати та із зручним інтерфейсом» [1, с. 9].

ІКТ стало головною тенденцією у навчанні іноземної мови у середній школі. Олег Суховірський наголошує на тому факті, що «однією із найбільш поширених форм організації навчання під час карантину була онлайн-лекція на платформі Zoom або Google Meet. Це форма, яка раніше практично не використовувалася і яка набула великої популярності протягом 2020 р. Вибір цієї форми пояснюється тим, що вона досить близька до традиційної лекції але з використанням відповідних засобів ІКТ» [3, с. 98].

Ефективною платформою для навчання лексики у середній школі може бути Wordwall на сайті www.wordwall.net. Платформа пропонує низку інтерактивних вправ на розвиток словникового запасу англійської мови. Вправи Match up передбачають вибір слова поряд із тлумаченням, Flash cards – вправа, коли учень вибирає на основі підказки правильну відповідь. Anagram – учень вибирає ряд літер, щоб утворити потрібне слово. Quiz – вибір правильного слова для відповіді на запитання та інші.

Можемо зробити такий висновок: формування іншомовної лексичної компетенції у учнів середньої школи має поєднувати як традиційні методи навчання, так і ІКТ. Платформи ІКТ надають широкі можливості для ефективного навчання нової лексики завдяки інтерактивним вправам, персоналізованому підходу та можливості взаємодії з різноманітними лексичними контекстами, що сприяє швидкому та послідовному вивченню іншомовної лексики.

Список літератури

1. Dziubata Z. Distance English as a Second Language Teaching in Synchronous-Asynchronous Learning Environment. *Педагогічний дискурс*. Вип. 28, 2020, С. 7-12.
2. Степанишена О. Використання мультимедійних технологій в умовах змішаного навчання під час викладання іноземної мови у вищій школі. *Педагогічний дискурс*. Вип. 32, 2022. С. 16-22.
3. Суховірський О. Аналіз використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій магістрантами під час дистанційного навчання в умовах карантину. *Педагогічний дискурс*. Вип. 29, 2020. С. 94-100.

Анастасія Чупак

Науковий керівник – асист. Гафу Т. Г.

Роль контексту при перекладі

Переклад як один з найдавніших видів міжмовної комунікації виникає на фоні різниці мов і слугує меті спілкування та обміну духовними цінностями між різними культурами. Теорія перекладу зосереджена на аналізі мовного механізму, але також враховує взаємодію культур та вплив особистісної орієнтації перекладача на результат [1, с. 85].

Зазначається, що точний переклад неможливий через різницю в граматиці, словниковому запасі та культурних особливостях мов. Проблема поєднання точності перекладу та творчої свободи вирішується з урахуванням національного колориту та правильного підходу до передачі культурних особливостей. Для цього від перекладача необхідне глибоке розуміння оригіналу для створення точного перекладу, який зберігатиме національну своєрідність. В деяких випадках, концентруючись на загальних перекладацьких принципах, можливо успішно передати текст, але проблеми виникають при перекладі стилістичних, емоційних та оціночних компонентів, які різняться в різних культурних традиціях. Ці проблеми можуть виникати від окремих елементів до всього вихідного тексту [2, с. 37].

Головною метою перекладацької діяльності є передача адекватності та еквівалентності вихідного тексту в мові перекладу. Контекст виступає наріжним каменем в досягненні цього завдання. До прикладу слово "стіл", яке є доволі полісемантичним (кухонний стіл, паспортний стіл, стіл знахідок, і т.д.), тому при перекладі на англійську мову можна зустріти такі відповідники як *table, bureau, room, department, office, board, capital, throne, court, accommodation, ration, dietary cookery, meal, course, support, etc.* Такий простий приклад свідчить, що навіть найпримітивніші перекладацькі одиниці потребують контекст.

Питання контексту особливо важливе при перекладі саме художньої літератури, де образність створюється письменником найрізноманітнішими мовними засобами, і він користується всім багатством мови. Тут на допомогу приходять мовне оточення, тобто контекст, у якому використовується та чи інша лінгвістична одиниця. Він відіграє істотну роль при перекладі багатозначних лінгвістичних одиниць, фразеологізмів, діалектизмів та інших емоційно забарвлених елементів мови [3, с. 174].

Вагомість контексту – це одна з причин, чому перекладчу не варто вдаватись до ізольованого перекладу кожного окремого елементу речення. Контекстуальні значення не привносяться ззовні, а є реалізацією потенційно закладених у слові значень. Це можна встановити зі смислової структури слова. Визначаючи наявність мікро- або макроконтраксту, досліджуючи всі можливі значення полісемантичної одиниці перекладу та окресливши емоційний посил речення, який задумав автор твору, перекладач зможе підібрати еквівалентний та адекватний відповідник в мові перекладу [3, с. 174].

Отже, питання контексту та його перекладу неодноразово ставилось і вирішувалася у працях багатьох лінгвістів, зокрема таких фахівців як В. Г. Гак, А. О. Давиденко, Клименко, Л. В. Ковальчук (Бабула), І. М. Кочан, Т. М. Сидоренко, Л. Г. Стороженко та К. М. Сухенко та інших. Ми приходимо до висновку, що недооцінка вагомості контексту може призвести до неточностей та недорозумінь в перекладі. Тому вивчення контексту та його ролі в перекладацькій діяльності необхідне для подальшого розвитку мовної культури.

Список літератури

1. Гак В. Г. Мовні трансформації. Деякі аспекти лінгвістичної науки в кінці ХХ століття. Від ситуації до вираження думки: Вид-во Ліброком, 2009 р. 300 с.
2. Гурко О.В. Основні способи перекладу англійських антонімічних одиниць українською мовою (на матеріалі засобів масової інформації). *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 27. Том 6. 2020. С. 36-39. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/27_2020/part_6/8.pdf (дата звернення: 27.01.2023).
3. Караман С.О., Караман О. В., Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова: навч. посіб. Київ, 2011. 560 с.

Особливості відтворення сленгу українською мовою в американських та британських інтернет-виданнях

У контексті зростаючої ролі інтернет-комунікацій та мовних інновацій, дослідження особливостей відтворення інтернет-сленгу українською мовою в американських та британських інтернет-виданнях актуальні. Труднощі перекладу сленгових виразів та синтаксичні особливості перекладу сленгових конструкцій виявляються через різницю у структурі лексико-семантичних груп та прагматичних складових, що вбудовані у значення еквівалентних слів [1]. Дослідження спрямоване на аналіз застосування лексичних трансформацій для збереження експресивності та автентичності сленгових висловлювань у перекладі.

Серед основних труднощів у перекладі сленгових виразів, вибраних методом суцільної вибірки з онлайн-видань «The Guardian» і «USA Today», їхні відтінки значень та культурні асоціації, які часто важко передати точною еквівалентною лексемою в іншій мові. Наприклад, у американському інтернет-сленгу часто вживається термін «*on fleek*» для позначення чогось дуже стильного або добре виконаного («*Duchess Kate's hair is so on fleek at Wimbledon, we can't even handle its utter perfection*» [2]). В українському перекладі можливі варіанти, такі як «на висоті» або «ідеально», але ці вирази можуть не передати всіх нюансів оригіналу. Також, іноді сленгові вирази недовго існують та швидко змінюються, що ускладнює їх переклад, оскільки слова та фрази, які були популярними в одному контексті, можуть втратити актуальність в іншому. Наприклад, у британському інтернет-сленгу «*banter*» використовується для позначення легкої гумористичної бесіди («*“It's just banter,” has long been a get-out-of-jail-free card to excuse laddism, sexism and much else besides*» [1]), але це слово може не мати еквіваленту або нести такий же відтінок значення в українській мові.

Синтаксичні особливості перекладу сленгових конструкцій вимагають уважного аналізу та відтворення мовної структури, яка є характерною для інтернет-сленгу. Часто в інтернет-сленгу використовуються скорочені форми, неповні речення, відсутність

стандартних мовних зворотів та специфічні синтаксичні конструкції. Наприклад, у британському інтернет-сленгу часто вживається конструкція «I'm skint», що означає відсутність грошей («*I'm skint – I know why people buy cheap meat': the truth about being a farmer*» [2]). У таких випадках перекладач повинен уважно враховувати синтаксичні особливості цієї конструкції та зберігати її в перекладі для збереження автентичності сленгового висловлювання.

Застосування лексичних трансформацій є важливим аспектом перекладу інтернет-сленгу для збереження експресивності та автентичності. Під час перекладу сленгових виразів перекладач може використовувати еквівалентні вирази або створювати нові лексичні одиниці, які були б близькі за значенням до оригіналу, але водночас відображали б специфіку цільової мови та зберігали б емоційну насиченість сленгового виразу. Наприклад, американський інтернет-сленг може містити вираз «*It's lit*», що перекладається як «Це вогонь» (калькування) або «Це круто» (генералізація) («*Yeah, dude, it's lit," Davidson responds*» [3]), але для збереження експресивності та автентичності в перекладі можна використати варіант «Це кайфово» або «Це бомба».

Отже, вивчення синтаксичних особливостей та застосування лексичних трансформацій є важливими аспектами у відтворенні інтернет-сленгу українською мовою в американських та британських інтернет-виданнях. Ці фактори сприяють збереженню експресивності та автентичності сленгових висловлювань, що важливо для розуміння та сприйняття цього специфічного мовного явища у міжнародному контексті.

Список літератури

1. Низенко Я., Григоренко Н. Основні труднощі адекватного перекладу нестандартної лексики англійської мови. 2012. URL: http://www.rusnauka.com/16_NPRT_2012/Philologia/6_111668.doc.htm
2. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/>.
3. USA Today. URL: <https://www.usatoday.com/>.

Катерина Швець

Науковий керівник – проф. Єсипенко Н.Г.

Лексико-семантичне поле «КОЛІР»

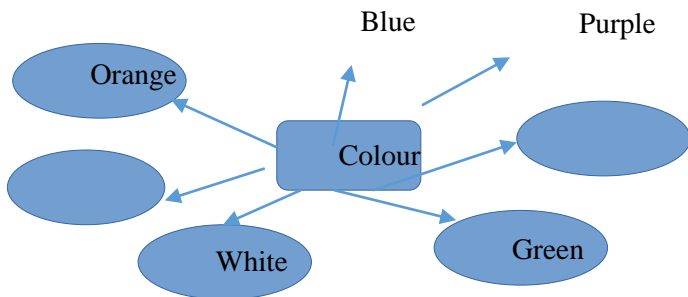
Мова віддзеркалює те, що її носії думають або знають про світ. Такі переконання є не лише у свідомості окремої людини, але в окремих соціальних групах, наприклад: родин, націй чи суспільств – тому вони утворюють «картину світу». Картина світу тісно пов'язана із мовою, тому що мова вербалізує картину світу. З огляду на це, розглядаються найважливіші особливості кожної мови: словниковий склад, словотвір та синтаксис. Належне дослідження мови вимагає, щоб воно було представлене у вигляді певної злагодженої системи. Таку роль можуть відігравати поля [3, с. 214-215].

Семантичні поля – це набори мовних одиниць зі спільним компонентом значення. Групи лексем у межах семантичного поля мають, крім того, як лінгвістичні, так й екстралінгвістичні зв'язки, тому зв'язки між елементами в межах поля мають велике значення. Вони показують залежності між словами в мові. Відповідно, слова не вживаються окремо; всі лексеми мають тенденцію утворювати модель лексико-семантичної системи [1, с. 2].

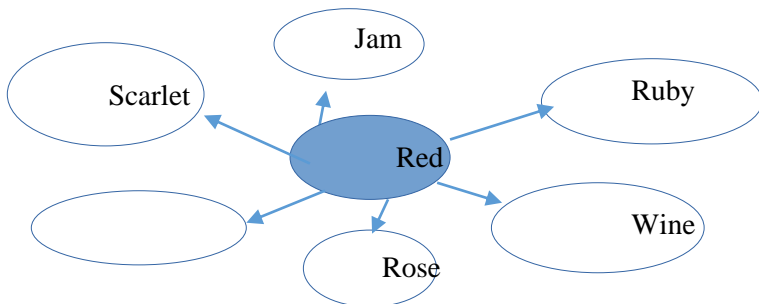
Звернімося до тлумачення значення «поля». Й. Трір, німецький філолог, першим дав визначення поля. Він вважав, що слова не мають окремого значення, тільки разом із іншими словами у контексті стає зрозумілим смисл певного слова. Термін «поле» ввів Г. Іпсен та охарактеризував його як групу слів, яка утворює одиницю значення [3, с. 217].

Важливо зупинитися на різниці між семантичним та лексичним полях. Перш за все розглянемо семантичне поле: А. Лерер, мовознавиця, визначила семантичне поле як набір термінів, які включають певну концептуальну сферу і знаходяться у певних відношеннях одна до одної. Отже, семантичне поле – це набір слів, пов'язаних за значенням [2, с. 59]. Графічно зображуємо семантичне поле «Колір» (рис. 1), що є завданням нашого дослідження.

У полі пов'язуємо слова, які мають спільне за значення кольору. Доцільно розглянути (рис 2) щодо лексичного поля. У прикладі слова «Red» бачимо номінацію червоного кольору різними відтінками.

Отже, лексико-семантичне поле – це поєднання значень слів на основі семантичної сукупності та зв'язку між поняттями.

Список літератури

1. Гешко Н. І. Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. 2014. №2. 2 ст.
2. Дашкова К.В. Поняття «лексико-семантичне поле» і його структура. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*. 2020. Вип. 33. 59 с.
3. Медвідь О.М., Кучерук О.О. Соціолінгвальний аспект функціонування лексико-семантичного поля «Україна» в публіцистичному дискурсі. *Нові горизонти філологічної науки*. Latvia: Baltija Publishing, 2021. С. 214-215, 217. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-143-5-8>

Запозичення з європейських мов у сучасній англійській мові

Англійська мова є фундаментальним знаряддям міжнародної комунікації в сучасному світі та однією з найпоширеніших мов. У таких умовах процес запозичення стає невід'ємною частиною еволюції мови та збагачує її іншомовною лексикою, яка займає більшу частину всіх слів сучасної англійської мови.

Запозичення слів – природний та необхідний процес розвитку мови, в ході якого відбувається поступове просування від разових, оказіональних використань якогось конкретного елемента запозичення, шляхом його поступового опанування мовною системою, урешті-решт включенням його, як повноправної частини в мовну систему [1, с. 182].

Шляхи, які призводять до появи запозичень, бувають різними: необхідність знайти термін, що позначає новий для певного суспільства предмет чи явище, або, як у випадку з англійською мовою, це зумовлюється історично: римське вторгнення, прийняття християнства, завоювання британських островів та розвиток колоній, разом з інтенсивними мовними та культурними контактами, які переважно реалізуються через лише крізь окремі верстви населення або через конкретних осіб, маючи при цьому взаємний або односторонній характер впливу.

Вивчення запозичень вбирає в себе такі методологічні основи як феноменологічний, позитивістський, раціоналістський та функціональний методи. Також запозичення вичерпно піддаються вивченню в контексті таких методів як гіпотеза, аналіз та порівняння [2, с. 140].

Простежуючи розвиток англійської мови від давньої Греції та Риму до XIX-XX століття можна зрозуміти роль таких європейських мов, як грецька (*electricity, inflammation, poison, chest, predator*), французька (*artist, baroque, renaissance, rococo, ballet*), латинська (*adapt, alienate, consolidate, emancipate, eradicate, erupt*). Але окрім них, серед європейських мов, своїм впливом відзначились італійська (*violin, opera, piano, libretto, sonata, tempo, bass, solo*), українська

(*babka, cossack, holubtsi, horilka, kovbasa, lymonnyk, paska*), голландська (*skipper, yacht, dock, cruise*) та багато інших. Англійська мова увібрала в себе лексику, пов'язану з елементами культури, релігії, побуту, кулінарії. Як у сучасній англійській мові, так і в ході історії, зростання словникового запасу не обмежувалося появою нових елементів у результаті різноманітних способів словотвору та запозичень. Внутрішні джерела поповнення словникового запасу включають також численні семантичні зміни, які створили нові значення та слова через семантичні зсуви і розщеплення слів на окремі лексичні одиниці. Багато слів буквального значення стали вживатися в переносному значенні [3, с. 178].

Дане дослідження ґрунтується на працях багатьох дослідників в області мовознавства, таких як О. О. Селіванова «Сучасна лінгвістика» Войтенко Катерина «Класифікація запозичень в сучасних лінгвістичних дослідженнях»; Martin Haspelmath «Lexical borrowing: Concepts and issues»; Baugh, A. C and Cable «T. A. History of the English Language» та багато інших. Базуючись на окремих тезах, параграфах та даних взятих з вищевказаних, і не тільки, джерел було проведено дане дослідження. Думки різних дослідників, незалежно від того, схожі вони чи суперечать одні одним, є наріжним каменем для побудови об'єктивної картини дослідження.

Список літератури

1. Теркан Тектен. Заимствование как универсальное лингвистическое явление / Тектен Таркан // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Лінгвістичні науки. - 2011. - № 12. - С. 181-193
2. Осипова Т.О. Латинські запозичення в англійській мові. // Мова, історія, культура у лінгвокомунікативному просторі : збірник наукових праць / Ред.кол.: Л.В. Біденко, О.М. Волкова, С.І. Дегтярьов; Упоряд. Л.Д. Біденко. – Суми: СумДУ, 2015. - Вип.2. - С. 142-149.
3. Katamba F. English words: structure, history, usage / F. Katamba. – Routledge, Taylor and Francis Group, 2005. – 298 p.

Особливості перекладу англомовних мотиваційних публічних виступів (на матеріалі TED Talks)

Необхідність розповсюдження наукових знань та використання сучасних інформаційних технологій зумовила створення платформи TED (Technology, Entertainment, Design - Технології, Розваги, Дизайн) як доступного культурно-просвітницького середовища. Виступи в рамках TED Talks стали одним із найбільш улюблених форматів презентації наукового знання у всьому світі; їх різноманітність за жанрами та темами охоплює різні сфери людської діяльності.

Проте переклад англомовних TED Talks на інші мови, зокрема українську, може зіткнутися з рядом особливостей [1].

Однією з ключових особливостей перекладу є збереження структури та стилю мовлення оригіналу. У англомовних TED Talks часто використовується прямий, лаконічний стиль, що має на меті максимально ефективно передати ідею слухачам. Під час перекладу важливо зберегти цю лаконічність і чіткість, не допускаючи зайвих розширень або надмірного опису. Наприклад, в оригіналі виступу може бути вжито фразу «Think outside the box» (Думайте нестандартно), яку в перекладі слід передати максимально точно і зберегти його емоційне забарвлення.

Другою важливою особливістю є адаптація мовленнєвих засобів до менталітету та культурних особливостей української аудиторії. Перекладачеві потрібно враховувати, які терміни, приклади чи метафори можуть бути незрозумілими чи неприйнятними для українського глядача. Наприклад, у виступі про розвиток технологій може бути використано порівняння з американською культурою, яке може втратити актуальність для української аудиторії. Тому перекладач повинен знайти аналогічні приклади чи метафори з української культури для кращого розуміння та прийняття ідеї [2].

Для ілюстрації цих особливостей розглянемо відомий TED Talk Саймона Сайнека «How Great Leaders Inspire Action». У цьому виступі Сайнек використовує такі фрази як «Start with why» (Почніть з чому) чи «Golden Circle» (Золотий круг), які мають своєрідний

контекст і значення в англomовному світі. Під час перекладу ці терміни можуть потребувати пояснень або адаптації для української аудиторії, зберігаючи при цьому суть ідеї [3].

Переклад англomовних мотиваційних публічних виступів, особливо TED Talks, є складним та відповідальним завданням. Це завдання вимагає не лише володіння високим рівнем мовної компетенції, але й глибокого розуміння культурних та психологічних особливостей як вихідної, так і цільової аудиторії. Мотиваційні виступи, такі як TED Talks, часто використовують мовні засоби, які мають велику силу впливу на слухачів. Це може бути емоційна інтонація, метафори, алегорії та інші риторичні прийоми, які роблять ідеї привабливими та доступними. У процесі перекладу необхідно зберегти ці елементи, щоб аудиторія могла відчути ту ж емоційну зв'язаність та інтелектуальне збагачення, як у оригіналі.

Отже, тільки адекватний переклад, який збереже стиль, емоційну насиченість та зрозумілість ідеї, може дозволити аудиторії отримати повну насолоду від перегляду та розуміння виступу. Ідея або повідомлення виступу можуть бути важливими для розвитку аудиторії, а тому точний переклад є ключем до успішного розуміння та усвідомлення подібних матеріалів.

Список літератури

1. Дуднікова Д. TED Talks як новий синкретичний жанр сучасного медійного дискурсу. Харків : ХНПУ, 2019. С. 29–30.
2. Запольських С. П., Запольських А. Ю. Лінгвопрагматичні особливості англomовних публічних промов (на матеріалі доповідей конференції Technology Entertainment Design Talks (TED-Talks)). Нова філологія. № 68. 2016. С. 85-89.
3. Watson J. A. Sreening TED: A rhetorical analysis of the intersections of rhetoric, digital media, and pedagogy. Louisiana State University. 2014. 188 p.

Прийоми перекладу назв кінофільмів

Сучасна кінематографія є однією з найпопулярніших галузей ринку послуг сьогодні. Успіх фільму часто залежить від його назви, оскільки ефективний заголовок значно полегшує привертання уваги глядачів, у порівнянні з детальним описом сюжету. Назва фільму виступає свого роду гарантією його успіху, і якщо вона ефективно сприймається, це відображається на касових зборах. Переклад назви фільму можна охарактеризувати як «комерційний», оскільки він спрямований на досягнення певного рівня маркетингового та комерційного успіху фільму [1].

У більшості випадків, буквальный переклад назв фільмів неприпустимі, оскільки зустрічаються культурні відмінності, каламбури або ідіоми, які не мають аналогів у цільовій мові. З іншого боку, якщо назву перекладати буквально, можуть виникнути непорозуміння та потенційна аудиторія може отримати неправильне враження від кінопродукту. Мовленнєві структури виконують ключові функції у контексті кінематографії, такі як комунікативна, іменна, змістовна, атрактивна, прогностична та естетична. Вони є важливою частиною фільму [2]. Заголовок фільму, або іншими словами, – фільмонім, як лінгвістична одиниця, несе значущу інформацію, виражаючи головну ідею кінофільму і впливаючи комунікативно-прагматично [2]. Його основні функції полягають у створенні комунікації, визначенні теми, привертанні уваги, передбаченні подальших подій, естетичному враженні і забезпеченні атмосфери, яка сприяє сприйняттю фільму глядачем.

Під час перекладу назв перекладач може використовувати різні методи, такі як транскрибування і транслітерація, калькування, трансформація, додавання, вилучення, заміна і так далі [3]. Ключовими складовими фільмонімів є культурологічні елементи, які включають в себе власні назви та реалії. Реалії, у формі найменувань предметів, понять, культурних, побутових та історичних подій певного народу, регіону чи країни,

відображають певний аспект реальності та тісно пов'язані з позамовною дійсністю.

Реалії можуть включати географічні, етнографічні, загальноісторичні, міфологічні або фольклорні концепції [4]. У висновку хочу підкреслити, що в процесі перекладу перекладач виступає як посередник між оригінальним текстом і перекладом, адаптуючи назву художнього твору або фільму. Успішний переклад не лише передає сенс оригіналу, але й враховує особливості та відмінності мовної та культурної специфіки аудиторії, для якої він призначений.

Сучасні тенденції показують, що оригінальні назви фільмів і сучасні назви серіалів зберігаються більшою мірою, ніж це було раніше. Натомість, мультфільми частіше піддаються перекладу, іноді це відбувається досить вільно. У випадку документальних фільмів зазвичай надається перевага буквальному перекладу.

Список літератури

1. Бабенко О. В., Добринська Д.М., Зайцева М.Ю. Специфіка перекладу назв фільмів. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Теорія та практика. Познань. 2012. С. 85–89.
2. Громова З. В. Основні помилки при перекладі назв кінофільмів. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. 2013. № 9(1). С. 28–33.
3. Іваницька Н.Б. Сучасні моделі перекладу в аспекті контрастивної дискурсології. Теоретична і дидактична філологія : збірник наукових праць. Серія «Філологія, педагогіка». Переяслав-Хмельницький; Кременчук : Видавель ПП Щербатих О.В., 2017. Вип. 25. С. 137–144.
4. Іваницька Н. Б. Correlation between Translation and Linguistic Studies: Current Approaches. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Філологія (мовознавство) : збірник наук. праць / наук. ред. Н.Л. Іваницька. 2015. Вип. 21. С. 348–353.

Вікторія Шульга

Науковий керівник – проф. Єсипенко Н. Г.

Оцінювання письма учнів старших класів на уроках англійської мови

Оцінювання – це обов'язковий етап уроку, ціллю якого є порівняння одержаного результату навчання з поставленою метою за заздалегідь встановленими критеріями та формулювання на цій основі відношення до якості виконання певної діяльності учнів.

На уроці англійської мови оцінка наявна на всіх етапах. Незалежно від обраної мети читання та письма, вчитель систематично оцінює прочитане і написане. Здатність оцінювати письмо є важливим складником успішного володіння навичками написання. Без здатності визначати, коли текст працює чи ні, ми б не змогли вносити корективи або реагувати на відгуки інших [2, с. 61-62].

Відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти, на завершення 11-го класу учні повинні володіти англійською мовою на рівні A2+, писати особисті листі, SMS повідомлення, тексти на побутові теми, описувати свої враження й переконання на теми, що входять до сфери їхніх інтересів, а також оформляти оголошення, ділові листи та скарги [1].

Одна з найефективніших систем оцінювання розгорнутих творів, есе та творчих робіт учнів – аналітичний підрахунок балів, що є предметом нашого дослідження. Письмо школярів оцінюється на основі аналізу словникового запасу, граматики, композиції й структури роботи. Результат базується на сумарному числі оцінок [3].

Використання опису послідовності малюнків «Picture Sequence Description» пропонує багатогранний підхід до контрольованого аналітичного оцінювання навичок письма учнів старших класів, охоплюючи різні важливі аспекти ефективного письмового спілкування, а також розвиває уяву та креативність школярів.

Одним з ефективних та наочних способів організації навчальної діяльності учнів та одночасно інструментом аналітичного оцінювання письма є есе. Есе – це інструмент перевірки вищих когнітивних навичок учнів на уроках англійської мови. Питання есе

вимагають письмової відповіді, яка може варіювати від кількох абзаців до десяти сторінок. Школярі мають вміло підібрати та інтегрувати матеріал з визначеної теми у свою роботу. Це спосіб перевірки рівня творчого письма, здатності створювати та розвивати аргументи, використовуючи підтверджувальні докази.

Перевагою цього методу оцінювання є те, що це відкритий тип письма, який дозволяє учням відповідати на запитання самостійно та демонструє глибину і креативність. Учителю оцінює зміст розуміння текстів, структуру, ясність і зв'язність, граматику і використання належного рівня мови.

Отже, оволодіння письмом англійської мови є складним завданням для учнів старшої школи через низку структурних, лексичних, граматичних, комунікативних аспектів, але також має першочергове значення для успішної міжкультурної комунікації та доступу до глобальних академічних можливостей. На нашу думку, аналітична оцінка слугує найкращим методом оцінювання письмової компетенції школярів, адже вона пропонує чіткі критерії для комплексного оцінювання, починаючи від загального рівня майстерності до конкретних рис й елементів, необхідних для ефективного письмового спілкування.

Список літератури

1. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи : наказ Міністерства освіти і науки України від 19.09.2017 р. 72 с.
2. Huot B., Logan A. Rearticulating writing assessment for teaching and learning. Utah State University Press. 2002. P. 61–74
3. Scoring methods for Responsive and Extensive writing. URL: <http://www.lettras.ufmg.br/arado/freebooks/english/write3.htm>

Науковий керівник – асист. Заполовський М. В

**КАТЕГОРІЇ «ПРАЦЕЛЮБНІСТЬ» І
«ПУНКТУАЛЬНІСТЬ» В ПАРЕМІЯХ УКРАЇНСЬКОЇ ТА
НІМЕЦЬКОЇ МОВ**

Паремії є одним з найцінніших спадків мудрості будь-якої мови, в яких відображена ментальність того чи іншого народу. Дослідження і вивчення паремій, їх переклад дає нам можливість глибше зрозуміти когнітивний досвід українців і німців, побачити, як відбувалося запозичення певних мовних структур. У цьому полягає актуальність дослідження, яке допоможе краще зрозуміти картину світу обох націй. В «Енциклопедії української мови» пареміями названо «народні вислови, що виражені реченням, а також короткі ланцюжки речень, якими передаються побутові ситуації чи найпростіший діалог» [3]. Для повноти розуміння явища «паремії» не менш важливим є вивчення прислів'їв і приказок. Приказки – це образні вислови, які створював народ упродовж свого існування і передавав нащадкам в усній формі [3]. Прислів'я мають закінчену думку, повчальний зміст, алегоричний сенс. Ще одним народним образним висловом є приказка, яка також передається в усній формі і є незакінченим судженням [3]. У цьому дослідженні відображено порівняння паремій в українській та німецькій мовах, які відображають певні ментальні характеристики обох націй. У світі німців прийнято сприймати як пунктуальних і працелюбних громадян. Проаналізувавши німецькі прислів'я та приказки, виокремимо декілька, які характеризують ставлення німців до роботи: «*Arbeitsbereitschaft und Liebe zur Arbeit machen jeden Job einfach*» («Бажання працювати і любов до справи роблять будь-яку роботу легкою»), «*Für einen schlechten Handwerker ist jede Axt langweilig*» («Для поганого майстра кожна сокира тупа»), «*Ein fleißiger Mann macht aus einem Tag zwei*» («Старанний чоловік з одного дня робить два») [1]. З цього прикладу видно, що праця високо цінується в німецькому соціумі.

Українці також поважали працю. Це відображено у пареміях: «*Без діла слабіє сила*», «*Без роботи день роком стає*», «*Без труда нема плода*», «*Будеш трудиться – будеш кормиться*» [2]. Як бачимо, у

світогляді українців і німців праця мала важливе значення, в працьовиті люди отримували шану і повагу. Для українського народу характерними є терплячість та витримка: «В терпінні золото приховано», «Терпи, козаче, отаманом будеш», «Без терпіння немає уміння», «Без терпіння немає науки» [2]. Наведені приклади підтверджують, що терпіння українці вважали особливою чеснотою. Пунктуальність є однією з особливостей німецької нації. «*Pünktlichkeit ist die Höflichkeit der Könige*» («Пунктуальність – ввічливість королів»), «*Fünf Minuten vor der Zeit ist die Pünktlichkeit eines Deutschen*» («П'ять хвилин до часу – це пунктуальність німця»), «*Der frühe Vogel fängt den Wurm*» («Рання пташка ловить хробака») [1]. Ці паремії демонструють виняткове ставлення до пунктуальності в німецькому соціумі. У ході проведеного дослідження ми дійшли висновку, що в таких жанрах народного фольклору і такого мовного явища як паремії сконцентровані і відображені когнітивні процеси української та німецької націй – від сприйняття, пізнання і розуміння світу під час різних етапів розвитку людства до збереження пам'яті і досвіду з повчаннями, настановами і аргументацією. Це свідчить про наявність глибокого змісту у пареміях. Перспективу подальшої розвідки вбачаємо у детальнішому аналізі, співставленні паремій за іншими категоріями.

Список використаних джерел

1. Німецькі прислів'я та приказки. https://shron1.chtyvo.org.ua/Nimetskyi_narod/Nimetski_pryslivia_ta_prykazky.pdf?PHPSESSID=931ornaljd0mj9t0f4unmi4pi5
2. Северинюк В.М. Тематичний словник популярних українських прислів'їв та приказок з коментарями. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 2014. <https://bohdan-books.com/upload/iblock/cf4/cf40c89cccab93dde42266e602467de7.pdf>
3. Українська мова: Енциклопедія під редакцією Русанівського В.М.; Тараненко О.О.; Зяблюк М.П.; Карпіловської Є.А.; Вихованець І.Р.; Гриценко П.Ю.; Єрмоленко С.Я.; Задунайська Л.М.; Клименко Н.Ф.; Мельничук О.С.; Німчук В. В. <https://archive.org/details/UkrMovEnts>

**Вплив політичного контексту на мовний стиль у
політичних дебатах**

Вивчення впливу політичного контексту на мовний стиль у політичних дебатах відображається в багатьох аспектах мовного вираження та комунікації. Політичний контекст включає широкий спектр факторів, таких як ідеологічні погляди, соціокультурний контекст, структура політичних систем, цінності та вимоги громадянського суспільства, політичні стратегії та тактики. Ці фактори сприяють формуванню конкретного мовного стилю, який виявляється через використання мовних засобів, таких як лексика, синтаксис, риторичні прийоми та мовні стратегії [2].

У політичних дебатах мовний стиль може бути відзначений своєрідністю через використання специфічної лексики, яка адаптується під конкретний політичний контекст. Наприклад, політики можуть використовувати термінологію, що характеризується високим ступенем формальності або агітаційними засобами, спрямованими на мобілізацію аудиторії.

Політичний контекст також впливає на синтаксичні структури та мовні прийоми. Наприклад, політики можуть використовувати складні синтаксичні конструкції для точного висловлення своїх аргументів або для уникнення прямого відповідання на питання. Риторичні прийоми, такі як емоційне звернення до аудиторії або використання метафор, можуть бути також інтенсивно використовувані для здійснення певного впливу на громадську думку.

Дослідження впливу політичного контексту на мовний стиль у політичних дебатах допомагає краще зрозуміти динаміку політичної комунікації та взаємодії між політиками та аудиторією. Такий аналіз може бути корисним для розробки стратегій комунікації та підвищення ефективності політичних дебатів [3-4]. Політичний контекст включає в себе широкий спектр факторів, таких як ідеологічні погляди, соціокультурний контекст, структура політичних систем, цінності та вимоги громадянського суспільства, політичні стратегії та тактики. Ці фактори сприяють формуванню

конкретного мовного стилю, який виявляється через використання мовних засобів, таких як лексика, синтаксис, риторичні прийоми, та мовні стратегії.

Таким чином, медіа впливають на форму та зміст політичних дебатів, а отже і на мовний стиль у цих дебатах. Розуміння впливу медіа є ключовим для аналізу політичного дискурсу та розвитку стратегій комунікації політиків у сучасному політичному середовищі. Ще однією важливою аналітичною складовою є вивчення впливу інституційних та правових рамок на мовний стиль у політичних дебатах [1].

Наприклад, правила щодо обговорення конкретних тем або обмежень у вживанні певної мовної лексики можуть бути встановлені правилами політичних дебатів чи законодавчими актами. Ці обмеження можуть спрямовувати політиків до використання конкретних стратегій комунікації або уникнення деяких мовних засобів. Інституційні рамки можуть впливати на організацію самого процесу дебатів, включаючи розподіл часу, формат виступів, можливість висловлювати репліки тощо.

Отже, вивчення впливу інституційних та правових рамок на мовний стиль у політичних дебатах є важливим аспектом аналізу політичного дискурсу. Розуміння цих рамок допомагає краще зрозуміти контекст політичних дебатів та їхню роль у формуванні громадської думки.

Список літератури

1. Загнітко А. П. Основи дискурсології. Донецьк, 2008. 194 с.
2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ, 2007. 205 с.
3. Зернецький П. В., Рябоконт Г. Л. Контрастивно-типологічна характеристика мовленнєвих актів у дискурсі британського та українського парламентів. Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки. 2014. Т. 164. С. 60–65.
4. Януш О. Б. Дискурс у системі політичної лінгвістики. Вісник Житомирського державного університету. Вип. 51. Філологічні науки. Житомир, 2010. С. 81 – 84.

Мультимодальні характеристики та переклад англомовних вебкоміксів

Комікс – це форма оповіді, що поєднує письмовий текст і графічні елементи. Комікс складається з серії взаємопов'язаних зображень та тексту. Кожне окреме зображення перебуває у безпосередньому зв'язку з попередніми зображеннями [4].

Унаслідок діджиталізації суспільства, у 21 столітті виник новий формат коміксів – вебкомікси, які стрімко набирають популярність через їхню доступність та різноманітність. Через сюжет та персонажів, автори у своїх роботах часто піднімають суперечливі питання та теми. Наприклад, питання гендерної нерівності, дискримінації за расовою чи національною приналежністю, гомофобії і т.п. Дослідження особливостей вебкоміксів є актуальним, адже воно охоплює конкретний та стрімко зростаючий різновид цифрових медіа та сприяє поглибленню академічних знань у сфері англо-українського перекладу.

Основною різницею між звичайним коміксом та вебкоміксом є їхній формат та ціна. Вебкомікси – безкоштовні, адже публікуються на інтернет ресурсах у відкритому доступі, у той час, як комікси друкуються та продаються у фізичних копіях [2].

Поняття мультимодальності полягає в здатності людини сполучати та суміщати в процесі пізнання та комунікації відразу декілька способів засвоєння світу й спілкування – вербальний, візуальний, кінетичний, або жестовий [1]. Ми можемо спостерігати мультимодальність в таких медіа, як фільми, мультфільми, графічні новели та комікси. У вебкоміксах мультимодальність проявляється через використання та поєднання ілюстрацій та тексту (візуальний та текстовий елементи), що впливає на спосіб сприйняття матеріалу читачем.

Матеріалом дослідження слугують англомовні вебкомікси та їхній переклад, де нашою метою є визначення лексично-граматичних та стилістично-прагматичних особливостей перекладу англомовного коміксу українською мовою.

Вебкомікси та аудіовізуальний переклад, а саме субтитрування, мають схожі лексично-граматичні особливості перекладу з англійської на українську. Текст у вебкоміксах у більшості випадків подається у так званих “словесних бульбашках”(з англ. “speech bubbles”), які є обмеженими у розмірі. Подібне обмеження присутнє і в субтитруванні, коли потрібно скорочувати переклад через, наприклад, надто швидкий темп мовлення актора [3]. Це необхідно, щоб зробити переклад більш читабельним та природнім для споживача, зберігаючи його еквівалентність.

Окрім лексико-граматичних аспектів перекладу вебкоміксів, у дослідженні також будуть розглянуті стилістично-прагматичні особливості перекладу вебкоміксів з англійської на українську.

Список літератури

1. Кузнєцова Г.В. “Деякі аспекти вивчення мультимодальності в політичному дискурсі.” Вісник ХДУ Серія “Перекладознавство та міжкультурна комунікація №4”, 2017 , с. 193-196.
2. Medium. Print Vs. Digital; Comics Vs. Webcomics; What’s the Difference? 2021 <https://dylannafisher.medium.com/print-vs-digital-comics-vs-webcomics-whats-the-difference-afad3ea80d5e>
3. Ordentop. The Features of Subtitling Translation. 2021 <https://ordentop.com/the-features-of-subtitling-translation/>
4. “The Concise Encyclopedia of Pragmatics.”, 2009 https://books.google.com.ua/books?id=GcmXgeBE7k0C&pg=PA83&hl=uk&source=gbs_selected_pages&cad=1#v=onepage&q&f=false , с. 80

Імпліцитність у збірці есеїв Артема Чеха «Точка нуль» та її відтворення у німецькому та англійському перекладах

Все більше науковців цікавляться поняттям імпліцитності в контексті мово- та літературознавства. Суперечливість питання непрямой комунікації та імпліцитності та відсутність єдиного тлумачення та класифікації цих термінів потребують подальших досліджень. Більшість дослідників доходять спільного висновку, що у кожному художньому тексті з точки зору його імпліцитності існує два рівні текстової структури: експліцитний, або поверхневий, та імпліцитний, або глибинний, прихований [1]. Адже текст не можна розглядати як виключно словесну конструкцію, натомість як структуру, що існує поза межами вербальності і в цілому формує цілісний та зв'язний текст. Окрім того, прихований сенс є часто важливішим, ніж той, що є явно вираженим.

У збірці есеїв «Точка нуль» Артема Чеха ми знаходимо багато прикладів проявів імпліцитності, яку в першу чергу повинен також зрозуміти український читач. Звичайно ж, для нас тема твору є вже відомою та доступнішою, ніж, ймовірно, для німецької аудиторії. На основі наступних прикладів ми порівняли відтворення перекладачем імпліцитної інформації. Наприклад, «*Як почалося на Донбасі, ...*» [2, с. 10] – «*Seit es im Donbas losgegangen ist...*» [3, с. 8]. Для українського читача відразу стає зрозумілим те, що йдеться про російсько-українську війну, що розпочалася 2014 року, у той час факт розуміння цієї інформації німецьким читачем варто покладати на загальні знання, що стосуються цієї теми.

Іноколи і для української аудиторії потрібно оперувати багажем певних знань, аби зрозуміти приховану інформацію у тексті, наприклад: «*Що це за чорна гвардія, що це за махновсько-григор'євська рвань?*» [2, с.13] – «*Was für eine schwarze Garde ist das, was für eine anarchistische Machno-Bagage?*» [3, с. 10-11]. У німецькому перекладі додатково надаються примітки до певних визначень наприкінці книги. Саме там перекладач додатково пояснює читачу певні історично-культурні факти, персоналії та явища. В тексті оригіналу автор не надає жодних додаткових

приміток, адже передбачено, що потенційний читач і так знайомий зі згаданими явищами, тобто ми маємо справу з презупозицією.

Інколи імпліцитність може проявлятися лише в одній мові. Наприклад, «Для декого біг перетворюється на такий собі макабр з неминучим фіналом у сухому піску» [2, с. 16] - «*Das Rennen wird für manche zur Hölle mit dem unvermeidlichen Ende im heißen Sand*» [3, с. 14]. Як можемо спостерігати, для того, щоб зрозуміти значення слова «макабр» в українському варіанті, потрібно мати певну низку загальних знань, які б і пояснили це слово. У перекладі на німецьку бачимо протилежне: перекладач використав слово «*Hölle*», що є зрозумілим та доступним для кожного читача.

Та не завжди імпліцитність проявляється у фонових знаннях, а також у загальному розумінні тексту на невербальному рівні. У наступному прикладі на невербальному рівні розуміємо, що мається на увазі під словом «ніколи», а саме у випадку загибелі на війні: «Скільки ми не побачимось? Місяць? Два? Рік? Ніколи?» [2, с. 11] Англійський переклад повністю збігається з мовою оригіналу: «*How long would it be before we saw each other again? A month? A year? Two? Forever?*» [3, с. 16] У німецькому перекладі цю інформацію було втрачено, адже «ніколи» перекладач замінив на «два роки»: «*Wie lange werden wir uns nicht sehen? Einen Monat? Zwei? Ein Jahr? Zwei?*» [4, с. 9].

Список літератури

1. Кожедуб Л. Імпліцитний план змісту тексту як лінгвістична категорія. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Іноземна філологія*. 2016. № 1(49). С. 39-41.
2. Чех А. Точка нуль. Чернівці: Вид. Померанцев С., 2023. 216 с.
3. А. Tschech. Nullpunkt. Wuppertal : Acro Verlag, 2022. 196 S.
4. А. Chekh. Absolute zero. Glagoslav Publication, 2020. 191 pg.

**Використання ігрових технологій у формуванні
лексичної компетентності на уроках англійської мови
учнів 5-6 класів**

У сучасному світі, що стрімко розвивається, використання інноваційних методів у навчальному процесі є важливим фактором успішного розвитку компетенцій студентів. Одним з найбільш перспективних напрямків є впровадження ігрових технологій у навчання, що має потенціал значно підвищити ефективність вивчення англійської мови.

Викладання іноземних мов, зокрема англійської, на сучасному етапі потребує нестандартних підходів та креативних рішень. Дослідження показують, що ігрові технології можуть бути ефективним інструментом розвитку лексичної компетенції учнів початкової школи (5-6 класи) при вивченні англійської мови. Це пов'язано з необхідністю адаптації навчального процесу до потреб індивідуального розвитку кожного учня, а також врахуванням його інтересів та особливостей вивчення мови.

Використання ігрових технологій може стати важливим кроком на шляху до створення мотивуючого та ефективного середовища вивчення мови. Воно відіграє важливу роль у підвищенні зацікавленості студентів, активізації їхнього пізнавального інтересу та розвитку комунікативних навичок.

Актуальність даного дослідження зумовлена необхідністю вдосконалення методики викладання англійської мови, зокрема на початкових етапах навчання, з використанням ігрових технологій як інноваційного інструменту навчання. Таким чином, враховуючи вищезазначені аспекти, вивчення можливостей та ефективності ігрових технологій у формуванні лексичної компетенції учнів 5-6 класів є актуальним та перспективним напрямом дослідження.

У наш час, коли сучасні технології стрімко трансформують усі сфери життя, освітній процес також зазнає значних змін. Особливої актуальності набуває проблема вивчення іноземних мов, і тут ігрові технології можуть стати ключовим інструментом для розвитку

лексичної компетенції учнів 5-6 класів, особливо в контексті вивчення англійської мови [1].

Важливість впровадження ігрових технологій в освітній процес полягає в тому, що вони здатні зробити навчання більш цікавим та ефективним. Дослідження показують, що учні, які використовують ігрові підходи, виявляють більший інтерес до предмета, активніше беруть участь у навчанні та глибше розуміють матеріал.

У навчанні англійської мови учнів початкових класів, зокрема 5-6 класів, важливо створити стимулююче середовище, щоб вони не лише здобували знання, а й розвивали комунікативні навички. Ігрові технології можуть забезпечити таке необхідне стимулююче середовище, де навчання відбувається через взаємодію та зацікавленість [2].

Основний аспект використання ігрових технологій полягає в тому, що вони можуть перетворити нудне вивчення слів і фраз на захопливу гру, в якій учні не лише поглиблюють свої словникові знання, а й розвивають критичне мислення та творче вирішення проблем. Такий підхід допомагає не тільки запам'ятовувати слова, але й використовувати їх у реальних життєвих ситуаціях, що є ключовим елементом лексичної компетенції.

Все це робить вивчення англійської мови більш доступним і привабливим для учнів. Враховуючи індивідуальні особливості кожного учня та його інтереси, ігрові технології стають ефективним інструментом персоналізації навчання, що сприяє формуванню лексичної компетенції з англійської мови в учнів 5-6 класів. Все це підкреслює актуальність дослідження можливостей та ефективності ігрових технологій у шкільному навчанні англійської мови.

Список літератури

1. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ, Знання, 2011. 159с.
2. Заброцький М.М. Основи вікової психології. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2002. 44 с.

Особливості вживання та відтворення молодіжного сленгу сучасної англійської мови при перекладі на українську мову у телесеріалі “Ginny & Georgia”

Сленг – жива та вкрай динамічна мова, творцем якої є кожне нове покоління, що несе зміни і бажає яскраво висловлюватися. Він є універсальним і побутує в кожній країні та сфері життя.

Вперше термін "сленг" було вжито ще у 1788 році як синонім терміна “cant”, тобто жаргону. Вітчизняна дослідниця стилістики Л. Ставицька вказувала на те, що сленг – це розмовна, неформальна мова з мінливим лексичним складом і збагачена арго, жаргоном, вульгаризмами чи неологізмами.[1]

Цікаво, що різноманітність трактувань пояснюється і проблемою непевної етимології, адже витoki сленгу як мовного явища і як специфічної системи мови є невідомими. Деякі вчені припускають, що він походить з англосаксонської мови. Інші знаходять скандинавське походження, адже норвезькою “sleng” означає “особливий стиль мови та письма”. Допускають і навіть циганське походження.

Часто сленг класифікують як соціальний різновид, що характеризує групу (наприклад, музичний сленг, військовий сленг, сленг наркозалежних, злочинський сленг, підлітковий сленг, тощо); як регіональний різновид, що виділяє певну область вживання (наприклад, британський сленг, американський сленг, англо-ірландський сленг) або район (всім відомий сленг кокні (англ. cockney)).

Основні характеристики сленгу виділяє дослідниця Берегівська. Перша – депреціативність, або ж знецінення, що супроводжується іронією чи сарказмом. Друга – метафоричність. Третя риса – це домінування репрезентативної, а не комунікативної функції, адже коли учень говорить "нафіг" замість "навіщо", він мислить як краще себе показати перед однолітками, а не про справжнє значення вживаного слова. Четверта – спрямованість на слухача. Творчість, легковажність, свіжість, ономатопічність – інші важливі особливості сленгу. [2]

Оскільки джерела та поняття “сленгу”, інколи навіть значення сленгових виразів є складними для пояснення його переклад – теж непросте завдання навіть для професіонала.

Все ж застосовують наступні способи перекладу:

- *буквальний переклад* (коли лексичне значення в мові оригіналу і в мові перекладу повністю збігаються) Наприклад: loser - лузер (невдаха), trash - треш (щось мерзенне, негідне).

- *лексемний переклад* (коли потрібно визначити денотативне значення окремого слова) Наприклад: damn - блін, чорт.

- *підрядковий, або ж контекстний переклад* (точна передача змісту, який виражено словом, строфою чи групою речень на рівні конкретного тексту) Наприклад речення “Oh yeah. Poverty’s a hoot” в серіалі “Ginny & Georgia” не доречно перекладати “ О, бідність - це крик!” Адекватний переклад - “О, так. Бідність це *круто!*”.

- *літературний переклад*, що враховує всі особливості вихідного тексту: стиль, тон, мовний рівень, лексичні та граматичні особливості, а також відтворювати в перекладі ідеї, настрої та емоції, які містяться у вихідному творі. Також важливо зберегти авторський задум, відтворити його метафори та образність, забезпечуючи тим самим максимально точний та вірний переклад.[3]

Список літератури

1. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови – К.: Критика, 2005. – 464с.
2. Tri Lestari. An analysis of slang words found in another Cinderella story movie. 2012. 68 p.
3. Корунець І. В. К 68 Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. -Вінниця. «Нова Книга», 2003-448 с.

Платформа TED Talks як об'єкт лінгвістичних досліджень

Метою роботи є огляд платформи Ted Talks та її особливостей, а також розгляд вітчизняних лінгвістичних досліджень та доробок на основі даної просвітницької платформи. Платформа TED Talks – це віртуальна сцена для обміну ідеями, створена Крісом Андерсоном у 1984 році, зосереджена на невеликих, інформативних промовах від учених, підприємців та творців [4]. Вона визначається як некомерційна організація та є джерелом значного попиту; відео з виступами набирають мільйони переглядів [1, с. 4]. Початково орієнтована на "Technology, Entertainment, Design," вона розширила тематичний спектр, включаючи природничі науки, мистецтво, освіту, культуру, бізнес, глобальні проблеми та сталий розвиток [2, с. 108].

Щодо специфіки промов, то вони зазвичай мають формат коротких монологів тривалістю 10-15 хвилин для збереження уваги аудиторії, і доступні для перегляду на офіційних ресурсах платформи [4]. TED Talks відрізняються своєю багатопрофільністю, співпрацюють зі спікерами різних наукових галузей та представляють гібридний жанр, який об'єднує різні семіотичні моделі, такі як усна, письмова, відео та аудіальна комунікація [1, с. 3].

Дослідження емоційного зв'язку глядача з промовцем відкриває важливий аспект впливу TED Talks, що дозволяє вивчати механізми ефективної комунікації в цьому форматі, а презентації на TED Talks відповідають загальним компетенціям CEFR [3, с. 2], сприяючи розвитку навичок аудіювання, критичного мислення та інших ключових вмінь. До того ж ця конференція використовує інноваційні технології, такі як інтерактивні ефекти та візуальні презентації, що робить промови більш привабливими та зрозумілими.

Зазначимо, що TED Talks відкривають можливості для самовдосконалення та особистісного розвитку. Вони надають доступ до унікальних інсайтів, навчальних історій успіху та стимулюють диверсифікацію думок. Ця платформа може широко використовуватися як інструмент для самоосвіти, розвитку лідерських якостей та вдосконалення комунікативних навичок. Усі

ці аспекти роблять платформу TED Talks не лише засобом передачі інформації, але й важливим інструментом для сприяння освіти, розвитку та взаєморозуміння в глобальному контексті.

Нами проведено порівняння багатьох українських досліджень, головним об'єктом яких виступали б промови TED Talks. Обрано тридцять досліджень, які стосувались б безпосередньо цієї платформи. Серед них п'ятнадцять присвячені педагогіці, зокрема викладанню англійської мови на матеріалах платформи (розвиток комунікативних (5), слухових (2), м'яких навичок (1), викладання загальної англійської (2), англійської для нефілологічних вузькопрофільних спеціальностей (4), лінгвістичної антропології (1)). Вісім досліджують тему персуазивності промов, п'ять – особливості перекладу промов українською мовою. Дві роботи зосереджені на лінгвістичному дослідженні мовних та позамовних особливостей та засобів емотивності у промовах.

Підсумовуючи, зазначимо, що ця платформа є ефективним ресурсом для навчання, пізнання та все ще має неабиякий простір для нових пошуків.

Список літератури

1. Дегтярь Є.Р. Лінгвістичні характеристики, дискурсивні стратегії та риторичні прийоми в матеріалах TED Talks в аспекті перекладу. Київ : НАУ, 2020. 98 с.
2. Магльована А. Мовні та позамовні особливості текстів промов (на матеріалі текстів TED-Talks). Наука сьогодення: від досліджень до стратегічних рішень : матеріали III Міжнар. студ. наук. конф. Рівне, 2021. С. 107-109.
3. Шейко Н. Г. «TED TALKS» як мотивуючий ресурс для вивчення англійської мови. Мова, освіта, наука в контексті міжнародної комунікації : матеріали I Всеукр. студ. наук.-практ. конф. Тернопіль, 2020. С. 167-168.
4. How TED works. TED: Ideas Worth Spreading : веб-сайт. URL: <http://www.ted.com/pages/42>

АВТЕНТИЧНІ ТЕКСТИ ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ НАВИЧКИ ЧИТАННЯ

Формування навичок читання іноземною мовою є одним з найважливіших завдань при вивченні будь-якої мови. З розвитком інформаційних технологій з'являється дедалі більше автентичних матеріалів, які можна використовувати для навчання читання.

Мета даної роботи – визначення ролі автентичних текстів у формуванні навички читання англійською мовою.

Як зазначає В. С. Карпюк, «автентичний текст – це будь-який текст, який був створений носіями мови з певною комунікативною метою» [1, с. 99]. До автентичних належать художня, публіцистична, науково-популярна та інша література, газетні і журнальні статті, рекламні оголошення, листи, блоги, веб-сторінки тощо.

На думку Т. І. Шпак, «використання автентичних матеріалів у навчанні іноземної мови надає змогу максимально наблизити процес навчання до реальних умов спілкування» [4, с. 122]. Таким чином ми можемо зробити певні висновки щодо вибору матеріалів.

Автентичні тексти мають ряд переваг перед адаптованими текстами:

- Дозволяють читачеві познайомитися з мовою в її природному вигляді. Це дає можливість краще зрозуміти нюанси мови, її ідіоматичні вирази, фразеологізми.
- Сприяють розвитку словникового запасу. Читаючи автентичні тексти, читач стикається з новими словами та словосполученнями, які він не зустрічав у адаптованих текстах.
- Розвивають навички читання. Читання автентичних текстів потребує більшої концентрації уваги та кращого розуміння прочитаного.
- Підвищують мотивацію до вивчення мови. Читання автентичних текстів дає можливість читачеві відчувати себе частиною мовного середовища, що може значно підвищити його мотивацію до вивчення мови [2, с. 105-106].

Для формування навичок читання на різних етапах навчання доцільно добирати тексти різних жанрів та тематики з урахуванням інтересів учнів. Слід розуміти, що необхідно поступово ускладнювати завдання до текстів: від пошуку загальної інформації до детального розуміння та інтерпретації прочитаного.

В. В. Сафонова стверджує, що «систематичне використання автентичних текстів різних жанрів і стилів сприяє формуванню вмінь учнів/студентів сприймати й адекватно реагувати на автентичні висловлювання різного ступеня складності» [3, с. 11].

Під час роботи з автентичними текстами потрібно приділяти увагу лексичним та граматичним труднощам, оскільки це є характерним для певного типу текстів. Це дозволить удосконалити вміння учнів долати схожі труднощі при читанні іншомовних матеріалів.

Отже, використання автентичних матеріалів дає змогу максимально наблизити процес навчання читання до реальних умов спілкування, сформувати в учнів стійкі навички читання іноземною мовою та підвищити мотивацію до її подальшого вивчення. На нашу думку, це є сприятливим вивченню англійської мови, будучи одним з дієвих методів.

Список літератури

1. Карпюк В. С. Автентичний текст як засіб формування іншомовної компетенції в читанні *Наукові записки*. 2012. № 3. С. 98-102.
2. Кравченко Т., Габовда А. Використання автентичних матеріалів у процесі формування іншомовної компетенції. *Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота*. 2012. № 24. С. 105-107.
3. Сафонова В. В. Автентичні тексти як засіб формування іншомовної комунікативної компетенції. *Іноземні мови*. 2011. № 4. С. 11-21.
4. Шпак Т. І. Використання автентичних текстів у навчанні читання англійською мовою. *Іноземні мови*. 2017. № 2. С. 120-124.

Ірина Токар

Науковий керівник – доц. Бешлей Ольга Василівна
Особливості використання task-based approach для
розвитку говоріння на уроках англійської мови

Говоріння є однією з найскладніших навичок для вивчення. Воно ґрунтується на негласних правилах і вимагає особливого підходу до навчання. Ефективніше навчати цих навичок на прикладах: природні діалоги з початком і завершенням, обговоренням особистих випадків та відповіді іншим. Під час коротких бесід важливо вести розмову на теми, що цікавлять учня, щоб активувати його інтерес та забезпечити обговорення на основі попередніх знань.

Для подолання труднощів, з якими стикаються учні у процесі розмови (часті паузи, тривога, коли розмова спонтанна тощо), важливо, щоб вони активно залучалися до різних когнітивних процесів.

За працями Річардса та Роджерса [1], Task-Based Language Teaching (TBLT) є підходом, що акцентує на комунікативних завданнях та діяльності як основних елементах навчання мови. Згідно з TBLT, ключовим аспектом є виконання завдань, де мова вважається головним інструментом для їх реалізації [2].

Методологія TBLT, яку розробили Вілліс [2] та Елліс [3], включає у себе три ключові елементи:

- Етап перед завданням (Pre-task): представлення завдання вчителем, пояснення теми та надання інструкцій стосовно подальших дій;

- Етап виконання завдання (During the task): учні в групах чи парах виконують завдання, висловлюють думки, обґрунтовуючи їх, і група обирає ідеї, які найбільш переконливі, відповідають завданню тощо;

- Етап після завдання (Post-task): учні представляють результати обміну думками, клас обговорює відповіді окремих груп чи пар. Вчитель також може додати мовний аспект.

Комунікативні завдання сприяють обміну значеннями, піднімають інтерес та амбіції учнів, сприяють осмисленому використанню мови. Коли завдання орієнтовані на вираження значень, вони створюють кращі можливості для учнів використовувати мову для реального спілкування в класі. [4]

При впровадженні task-based завдань у класі учні можуть здійснювати осмислений обмін думками з однолітками, для взаємодії та спілкування, при цьому використовуючи англійську мову. Отже, уроки набувають більш інтерактивного та ефективного характеру.

Інтерактивним заняттям притаманні такі особливості:

- надається простір для парної/групової роботи;
- мотивування учнів ініціювати та брати участь в спонтанних та автентичних розмовах;
- мета та слухачі учнів є реальними, а не штучними;
- завдання мають на меті підготувати студентів до реальних ситуацій поза класом.

Робота в групах та парами є ключовим елементом в навчанні мови на основі завдань. Це створює абсолютно іншу динаміку, ніж у традиційному класі, де акцент робиться на вчителів: замість строгого контролю вчитель залучає учнів та координує їхню спільну роботу. За словами Брауна [5], групова робота сприяє комфортному клімату для спілкування, звільняючи студентів від тривоги висловлювати свої думки перед усім класом.

Список літератури

1. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. Approaches and methods in language teaching (2nd ed.). Cambridge University Press. 2001. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511667305>
2. Willies, J. A Framework For Task-Based Learning. Longman Handbooks For Language Teachers. 1996.
3. Ellis, R. Task-based language learning and teaching. Oxford University Press. 2003.
4. Willis, J., & Willis, D. Doing task-based teaching. Oxford University Press. 2007. 4 p.
5. Brown, H. Douglas. Teaching by Principles. An interactive approach to language pedagogy. The Present: An informed "Approach". San Francisco, California. 1994. P. 39-50.